

GİRİŞ

Otistik Çocuklar Eğitim Programı, otistik çocukların özellikleri ve eğitsel gereksinimleri göz önüne alınarak 3-6 yaş, 7-11 yaş, ve 12-15 yaş şeklinde üç ayrı gelişim evresine göre düzenlenmiştir.

Otistik çocukların bağımsız yaşayabilmeleri, davranış problemlerinin azaltılarak gereksinimleri olan becerileri kazanabilmeleri doğru yöntemlere dayanan eğitimle sağlanabilmektedir. Günümüzde otizmin tedavisi büyük ölçüde gerçekleşmemiştir. Sevgi, sabır ve anlayışla yoğrulan, eğitimle desteklenen bir yaklaşım tek tedavi şekli olarak görülmektedir.

Ülkemizde özel eğitim gerektiren çocukların eğitim gereksinimleri yatılı ve gündüzlü özel eğitim okullarında, örgün eğitim kurumlarımızın bünyesindeki özel eğitim sınıflarında ve diğer sınıflarda kaynaştırma yöntemiyle karşılanmaktadır. Bu çocukların bağımsız yaşam becerilerini kazanabilecek şekilde durumlarına uygun olarak bireysel ve grup eğitimi alabilecekleri Otistik Çocuklar Eğitim Merkezleri açılmıştır. Eğitim merkezlerinin giderek yaygınlaşması, otistik çocukların eğitimlerinin zihinsel özürülü çocuklar için hazırlanan programlardan yararlanılarak yapılması nedeniyle Otistik Çocuklar Eğitim Programlarına gereksinim duyulmuştur. Programın amacı, çocuğun davranış problemlerini azaltarak gereksinimleri olan becerileri kazandırmaktır.

Otistik çocukların eğitimsel gereksinimleri, her çocuğun farklı gelişim özelliklerine göre hazırlanmış bireyselleştirilmiş eğitim programları ile karşılanabilmektedir. Bireysel eğitim programı, temel program içerisindeki çocuğun gelişimine uygun olarak seçilen becerilerden oluşturulmaktadır. Bu nedenle program, öğretmenin mevcut duruma göre yorumlayıp uygulayabileceği şekilde hazırlanmış olup, öz bakım becerilerinden iletişim becerilerine, zihinsel becerilerden sosyal becerilere kadar değişik gelişim alanlarındaki becerileri kapsamaktadır. Program otizm tanısı konmuş bireyler için uygulanır.

TÜRK MİLLİ EĞİTİMİNİN GENEL AMAÇLARI

Türk Millî Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini,

1. Atatürk İnkılâp ve İlkelerine ve Anayasa'da ifadesini bulan Atatürk Millîyetçiliğine bağlı; Türk Milleti'nin millî, ahlakî, insanî, manevî ve kültürel değerlerini benimseyen koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranışlar haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek;
2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli ve sağlıklı bir şekilde gelişmiş kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı,

kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan; yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek;

3. İlgı, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamak;

Böylece, bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak; öte yandan millî birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır.

ÖZEL EĞİTİMİN AMAÇLARI

1. Özel eğitim gereksinimi olan çocukların, Anayasamız ve Türk Millî Eğitim Sistemini düzenleyen genel esaslar doğrultusunda eğitimleri gerçekleştirilerek bir iş ve meslek sahibi olarak toplumla bütünleşmelerini sağlamak,

2. Günlük hayatta kendilerine yetecek kadar temel beceri ve alışkanlıklar kazandırarak bağımsız yaşama gücü vermek,

3. Özel eğitim gereksinimi olan bireylerde görülen problem davranışları, bilimsel yöntem ve teknikler kullanarak ortadan kaldırmak veya en aza indirmek,

4. Özel eğitim gereksinimi olan bireyleri topluma hazırlamak, sosyal yönden gelişimlerini sağlayıcı önlemler almak.

5. Bireyin yetenekleri ve potansiyeli ölçüsünde eğitim hakkından yararlanmasını sağlamak,

6. Özel eğitim gereksinimi olan bireylerin maddi ve manevî gereksinimlerini karşılayabileceği ortam ve koşullar hazırlamak,

7. Özel eğitim gereksinimi olan bireylerin özelliklerinden kaynaklanan özür ve problemlerinin oluşturduğu gelişim engellerini ortadan kaldırmak veya etkisini azaltmak.

özel eğitimle ilgili genel ilkeler şunlardır:

1. Özel eğitim gerektiren tüm bireyler, ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetinden yararlandırılır.

2. Özel eğitime erken başlamak esastır.

3. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan plânlanır ve yürütülür.

4. Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitsel performansları dikkate alınarak, amaç, muhteva ve öğretim süreçlerinde uyarlamalar yapılarak diğer bireylerle birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.
5. Özel eğitim gerektiren bireylerin her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.
6. Özel eğitim gerektiren bireyler için bireyselleştirilmiş eğitim plânı geliştirilmesi ve eğitim programlarının bireyselleştirilerek uygulanması esastır.
7. Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılımlarının sağlanması esastır.
8. Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitim gerektiren bireylerin örgütlerinin görüşlerine önem verilir.
9. Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireylerin toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde plânlanır

OTİZM VE OTİSTİK ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ

A- OTİZM :

Otizm, ilk olarak 1943 yılında Amerikalı çocuk psikiyatristi Leo Kanner tarafından "Erken Çocukluk Otizmi" olarak adlandırılmıştır.

Otizm, daha sonraki yıllarda çeşitli kurullar ve kişiler tarafından da incelenerek Kanner'in tanımı geliştirilmiştir. Günümüze kadar yapılan tanımları ve görüşleri Rutter ve arkadaşları dört ana başlık altında toplamıştır:

- 1- Otizmin ortaya çıkma sıklığı 30 aylıktan önce görülmektedir.
- 2- Çocukların konuşma ve dil gelişiminde belirgin bir gecikme söz konusudur.
- 3- Zihinsel gelişimle ilişkisi olmayan, ancak sosyal gelişimle ilgili bir yetersizlik söz konusudur.
- 4- Belirgin davranışları arasında kalıplaşmış oyun, ayrıntıyı koruma ve değişikliğe karşı tepki gösterme yer almaktadır.

Otizmin gittikçe önem kazanması ve bu alandaki çalışmaların da artması sonucu, birbirinden farklı çalışmalar doğrultusunda değişik davranış özelliklerinin olabileceği öne sürülmüş ve çeşitli yorumlar yapılmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda Amerikan Psikiyatri Derneği'nin öne sürdüğü DSM III-R (The Diagnostic and Statistical Manual of Mental-Disorders) ölçütünde yer alan özellikler benimsenmiştir. DSM III-R ölçütünde bulunan özellikler gelişim düzeyinin normal olmadığını gösteren şu davranışlardan oluşmaktadır:

a- Sosyal etkileşimdeki yetersizlik.

1. Çevresindeki bireylerin farkında olmama.
2. Kendisinin rahat ve güvenli olabileceği ortamı seçme becerisinin olmaması.
3. Taklit davranışının yetersizliği ya da hiç olmaması.
4. Sosyal oyun davranışının yetersizliği ya da hiç olmaması.
5. Arkadaşlık ilişkilerindeki yetersizlik.

b- Dil, iletişim ve sembolik gelişimde normalden farklı olma.

1. Karşılıklı iletişimin olmaması.
2. Sözel olmayan normal dışı iletişimin kurulması.
3. Yaratıcılığın olmayışı.
4. Sözel dilin kullanımındaki farklılık.
5. Konuşmanın içeriği ve şeklinde normalden farklılık.
6. Karşılıklı dialog kurmada yetersizlik.

c- İlgilerinin ve ilgilenilen etkinliklerin sınırlı sayıda olması.

1. Stereotip (kendiliğinden başlayan ve tekrar edilen) hareketler sergileme.
2. Nesnelerin daha çok ayrıntılarıyla ilgilenme.
3. Çevredeki değişikliklere karşı tepki gösterme.
4. Günlük yaşamla ilgili alışkanlıkların değişimine karşı çıkmama.
5. İlginin son derece sınırlı olması.

Otizmin, birbirinden bağımsız belirtilerin bileşimi değil, sosyal ilişki, iletişim ve yaratıcı etkinliklerdeki yetersizliği içeren bir durum olduğu söylenebilmektedir.

Otizmin ilk önceleri sanıldığı gibi sevgi yoksunluğu, iletişim eksikliği ya da çocuğun geçmiş yaşantısıyla ilgili duygusal sorunlara ilişkin olmadığı anlaşılmış, kaynağının psikolojik değil, sinir sisteminin gelişimsel bozukluğu olduğu ortaya çıkarılmıştır.

1986'da Wing ve "Ulusal Otistik Çocuklar ve Yetişkinler Derneği"nin bildirisinde, vak'a oranı 15/10.000 olarak açıklanmaktadır.

Önceleri otizm başlangıcının çocuğun doğumundan sonra yaklaşık 30 aylık oluncaya kadarki süre içinde görülebileceği belirtilirken, son yıllarda çocuk 36 aylık olduğunda ve daha ileri yaşta da otistik davranış özellikleri gösterebilmektedir. Geniş kapsamlı araştırma bulguları otizmin kızlara oranla erkeklerde daha yaygın görüldüğünü doğrulamaktadır.

B- OTİSTİK ÇOCUKLARIN ÖZELLİKLERİ :

1. Duyusal Özellikler :

a) İşitsel Uyarılara Karşı Tepkileri : Seslere karşı çok değişik tepkiler gösteren otistik çocukların, erken çocukluk döneminde bazı seslere hiçbir tepki vermemesi, çocukta işitme problemi olduğu düşüncesini çağrıştırmaktadır.

b) Görsel Uyarılara Karşı Tepkileri : Otistik çocukların insan yüzüne ve çevrelerindeki birçok nesneye bakmamalarına karşın, hareket eden, dönen ya da parlak olan bazı nesnelere çok uzun bakabildikleri, bazılarının zaman zaman ışıktan rahatsız oldukları hatta karanlık bir odada daha rahat ettikleri görülebilmektedir.

c) Acı, Sıcak, Soğuğa Karşı Tepkiler : Bu tepkiler bazı çocuklarda acıyı, sıcaklığı ve soğuğu farketmeme şeklinde ortaya çıkarken, bazılarında ise, soğuk suyla ellerini yıkarken ağlama, eline iğne battığı zaman çığlık atma gibi aşırı duyarlılıklar şeklinde de görülebilmektedir.

d) Dokunulmaya Karşı Tepkiler : Herhangi bir kimse tarafından dokunulmaya, kucağa alınmaya tepki gösteren otistik çocuklar, fiziksel teması reddetmekte ve çevreleriyle ilişki kurmaktan kaçınılmaktadırlar.

Otistik çocukların çevrelerindeki duyuşal uyarılara çok farklı tepkiler vermelerine karşın, yeni bir nesneyi genellikle koklayarak, yalayarak ve parmaklarını üzerinde gezdirerek tanımaya ve keşfetmeye çalıştıkları gözlenmektedir.

2. Motor Gelişim Özellikleri :

Otistik çocukların ip atlama, dans, yüzme gibi büyük kas motor becerilerin kullanılmasını gerektiren bazı hareketleri taklit etme yetilerinin çok az ya da hiç olmamasına bağılı olarak daha geç öğrendikleri görülmektedir. Kâğıt kesme, kutu içine küp atma ve ipe boncuk dizme gibi küçük kas motor becerilerinin de oldukça zayıf olduğu gözlenmektedir.

Otistik çocukların duruşlarında, ellerini kullanmada zaman zaman normalden farklı bir görünüm sergiledikleri görülmektedir. (Parmak uçlarında yürüme, belli hareketleri tekrar etme, tek ayağı üzerinde ileri geri sallanma, kendi etrafında dönme vb.) Bununla birlikte hiperaktif (çok hareketli) veya hipoaktif (az hareketli) olmaları da diğere motor davranış özellikleri olarak kabul edilmektedir.

3. Sosyal Gelişim Özellikleri :

Kucağa alındığında sarılmama, annenin sesine tepki vermemesi gibi davranışları gösteren otistik çocukların çoğu, anneye bağımlılık davranışının yoksunluğunu göstermektedirler.

Sevgi ve güvende olma gereksinimi yönüyle diğer bireylere fiziksel yakınlaşma davranışları görülmemektedir.

Otistik çocukların zamanlarının çoğunu tek başına oynayarak geçirdikleri ve anne-babaları ile iletişim kurmadıkları gözlenmiştir.

Çevreyle ilgili en ufak değişikliklerin karşısında çok duyarlı olabildikleri halde insan yüzü ve karşılıklı iletişim bu çocuklar için çok az önem taşımaktadır.

Otistik çocuklarda oyun becerisi, sembolik düşüncenin kazanıldığı duyu motor döneme paralel olarak gelişmemektedir. İletişim ve hayal gücünden yoksun olmaları nedeniyle diğer çocukların oyununa katılmazlar.

4. Dil ve İletişim Özellikleri :

Çevredeki bireylerle iletişim kurmada yetersiz olma otizmin en belirgin özelliklerinden biri olarak belirtilmektedir.

a) Sözel Olmayan İletişim : Temel duyguları (mutluluk, üzüntü vb.) ifade etmede güçlük, karşısındaki kişinin yüzüne ve gözüne bakmama, karşılıklı iletişim kurmak istemediğinde bağırma, vurma, çılgılık atma gibi özellikler göstermektedirler.

b) Sözel İletişim : Otistik çocukların dil gelişimlerinde, hiç konuşmama, sadece bir-iki kelime söyleme, çok kelimeyle anlamsız konuşma, ekolali konuşma, zamirleri karıştırma, konuşulanları anlamada güçlük çekme, gramer bozuklukları ve telâffuz güçlüğü gibi özellikler görülmektedir.

5. Zihinsel Gelişim Özellikleri :

Otistik çocukların zekâ düzeylerini belirleyen testleri kullanmada güçlükler olması ve bu çocukların testlerde düşük performans göstermeleri zekâ bölümlerinin tespitini zorlaştırmaktadır.

Son yapılan araştırmalar temel problemin zihinsel gelişim alanında olduğunu belirtmekte ve bu konudaki tartışmalar zihinsel yetersizliğin birinci olarak dil ve iletişim problemlerine yol açtığı, ikinci olarak da davranışsal ve duygusal güçlükler nedeniyle olduğu yönünde yoğunlaşmaktadır.

6. Davranış Özellikleri :

İnsana karşı tepkisiz davranma, sosyal etkileşimlerden geri çekilme gibi davranış özellikleri olduğu belirtilebilir.

a) Duygusal Tepkiler:

1) Özel Korkular : Sudan korkma, ayakkabı ayağını sıktığı için ayakkabı giymeyi istememe gibi.

2) Tehlikelerin Farkında Olmama : Yüksek bir duvarın üzerinde yürüme vb.

3) Nedensiz Gülme ve Ağlama Davranışları Gösterme.

4) Değişikliklere Karşı Tepki Gösterme : En küçük bir değişiklik onların sevinç çılgınlıklarına ya da öfke nöbetlerine yol açabilmektedir.

b) Davranış Problemleri : Öfke nöbetleri, çevresine zarar verici davranışlar, kendisine zarar verici davranışlar, stereotip vücut hareketleri (kendiliğinden başlayan hareketler) otistik çocuklarda görülen davranış problemleridir.

7. Özel Beceriler :

Bunlar genellikle konuşma becerisi soyut anlam içermeyen türden becerilerdir. Otobüs hareket saatleri, sayılar vb. ayrıntılar ilgili bazı görsel yetenekler şeklinde de ortaya çıkabilmektedir. Kendi kendine okuma-yazma öğrenebilme, okuduğunu anlamasa da akıcı bir şekilde okuyabilme, kısa sürede ezberleyebilme gibi iyi bir belleğe sahip olan erken gelişmiş kavramsal veya görsel-motor yetenekleri olan otistik çocuklara da rastlanmaktadır. (1)

(1)

GÜMÜŞÇÜ, Ş, PIŞKIN Ü, DARICA N. Otizm ve Otistik Çocukların Özellikleri, Ekim,1992, Ankara.

OTİSTİK ÇOCUKLAR EĞİTİM PROGRAMININ UYGULANMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

Program, 3-6 yaş, 7-11 yaş, 12-15 yaş gruplarının gelişim alanlarına ait özellikler dikkate alınarak düzenlenmiştir. Hazırlanan taslak program "çerçeve program" özelliğindedir. Bu nedenle öğretim aşamasında yer alacak hedef-davranışlar öğrencinin bireysel özellikleri göz önünde bulundurularak belirlenmelidir. Programda yer alan amaç ve konuların dışında öğrencilerin bireysel özellikleri ve gereksinimlerine göre yeni hedef davranışlar da geliştirilebilir. Öğretmen yapacağı etkinliklerde zaman zaman bire bir, zaman zaman küçük gruplar halinde çalışmalarını sürdürmelidir.

Otistik çocukların eğitsel gereksinimlerinin karşılanmasında öğretmenin hangi konuları göz önüne alarak nasıl hareket etmesi gerektiği hususunun iyi bilinmesi önem taşımaktadır. Bunun için öğretmenin, aşağıdaki noktalara dikkat etmesi gerekir:

1. Otistik Çocukların Eğitimine Çocuğun Performansı Alınarak Başlanması:

Otistik çocuklar bireysel ayrıcalık gösterdiklerinden performansları da birbirinden farklıdır. Çocuğa uygun hazırlanacak olan eğitim plânına başlamadan önce öğrenci gözlenir, ölçüt bağımlı ölçü araçlarıyla her bir beceri alanındaki performansı belirlenir. Performans alımı sırasında çocuktan istenen açık olarak söylenmeli ve gelen cevaplar hiç tepki göstermeden kaydedilmelidir.

Ölçüt bağımlı ölçü araçlarının verilerine göre amaçlar belirlenir, amaçlara ulaşmak için ara amaçlar saptanır ve öğretim araçları geliştirilerek bireysel eğitim ortamlarında öğretime başlanır.

Tablo 1 de öğrencinin bir beceri düzeyindeki performansını belirlemede, aynı zamanda öğretim aşamasındaki gelişimini kaydetmede kullanılacak ölçüt bağımlı ölçü aracına örnek verilmiştir.

TABLO1

TABLO 1						
ÇOCUĞUN ADI-SOYADI : TARİH : .../.../.....						
KONU : Mendille ağızını silebilme						
ANA YÖNERGE	BİLDİRİMLER	Aşamalar	Bağımsız	Yönerge	Model Olma	Fiz. Yrd.
		1.Kullandığı elini cebine sokar.				
Cebindeki kağıt mendille ağızını sil	1.Mendili cebinden çıkarır.	2.Cebindeki katlanmış mendili tutar.				
		3.Mendili cebinden çıkarır.				
		4.Elindeki mendilin ucundan diğer eliyle tutar.				
	2. Mendille ağızını siler.	5.Mendili iki eliyle katlanmış yerlerinden açar.				
		6.Açık mendili iki eliyle ağızına götürür.				
		7.Mendilin iki ucunu ağızının kenarlarına koyar.				
		8.Mendili sağa-sola hareket ettirerek ağızını siler.				
		9. Mendili çöpe atar.				

Tablo 1'de ana yönerge, bildirimler, bunların alt aşamaları ve çocuğun bir beceriyi nasıl gerçekleştirdiğini gösteren "Bağımsız", "Yönerge", "Model Olma", "Fiziksel Yardım" bölümleri yer

almaktadır. Her aşamada öğrencinin o beceriyi nasıl gerçekleştirdiği tablodaki uygun bölüme işaretlenir.

Performans alımının ilk aşamasında öğrenciye ana yönerge verilir. Öğrencinin gerçekleştirdiği aşamalar için "bağımsız" sütunu işaretlenir. Bağımsız olarak gerçekleştiremediği aşamalar için ise tabloda yer alan ipuçlarından hangisi kullanıldıysa uygun sütun işaretlenir. Ancak performans alımı sırasında fiziksel yardım uygulanmaz, sadece bu sütun işaretlenerek performans düzeyini belirleme işlemi kesilir. Fiziksel yardım öğretim sırasında kullanılır.

Her çocuk için belirlenen öğretimsel amaçların tümü için ayrı tablolar oluşturulmalı ve bunlar dosyalanmalıdır.

İpuçlarının Açıklanması :

1. Yardım: Çocuğun istenilen tekniği vermesini sağlamak için kullanılan ipucudur.

a) Fiziksel Yardım: Çocuğun bir davranışı, ilk öğrenmeye başladığı dönemlerde kullanılan bir yardımdır. Bu yardımda eğitimci, çocuğu elleri ile yönlendirmekte ve davranış boyunca ona rehberlik etmektedir. Fiziksel yardımda ilk aşamada kontrol öğretmendedir.

b) İşaret Yardımı: Bu yardım, çocuğa öğretilmek istenen davranışın işaretle gösterilmesi şeklinde kullanılmaktadır. Parmak ile işaret etme, başın evet doğru anlamında öne-arkaya ya da hayır anlamında sağa-sola sallanması gibi hareketler işaret yardımını oluşturur.

c) Sözel Yardım: Sözel yardım yeni bir davranışın kazandırılmasında kullanılan uyarının daha açıklayıcı olarak çocuğa iletilmesidir. Öğretmen bu aşamada çocuğun neler yapacağını sözel olarak ifade eder.

Bu yardımlar kullanıldıkça göz önünde bulundurulması gereken önemli nokta yardımın etkili olması ve çocuk beceriyi kazandıkça yardımın azaltılmasıdır.

2. Model Olma: Gözlem ve taklit yoluyla öğrenmedir. Çocuktan yapması beklenen beceri önce eğitimci tarafından yapılır daha sonra aynısını çocuğun yapması istenir. Burada göz önünde bulundurulacak hususlar şunlardır:

a) Çocuğun modeli taklit etmesi için, gelişimsel ve bilişsel olarak gerekli beceriye sahip olması,

b) Çocuğun modeli taklit ettikten sonra ödüllendirilmesi,

c) Modelin açık ve net olması,

d) Model olunurken taklit edilen davranışın sözel olarak çocuğa açıklanması.

İpuçlarının Geri Çekilmesi :

Beceri öğretimi sırasında kullanılan ipuçları aşama aşama geri çekilir ve öğrencinin o beceriyi bağımsız olarak yapması hedeflenir. İpuçlarının geri çekilmesi sırasında öğretmen, öğrencideki gelişimi çok iyi takip etmeli ve uyguladığı yardımı azaltarak öğrenciyi ödüllendirmelidir.

TABLO 2				
ÇOCUĞUN ADI-SOYADI : TARİH :.../.../.....				
KONU : Okulun Bölümleri				
BİLDİRİMLER	ÖLÇÜT	SORULAR VE KOMUTLAR	ÖĞRENCİNİN CEVAPLARI	SONUÇ
1-Öğrenci, sorulduğunda okul maketi ve olay kartlarından okulun iç bölümlerini gösterir.	A	A- Okul maketi üzerinde:		
	4/6	1.Sınıfları göster.		
	B	2.Tuvalet-lavaboyu göster.		
	4/6	3.Yemekhaneyi göster.		
		4.Spor salonunu göster.		
		5.Öğretmenler odasını göster.		
		6.Müdür odasını göster.		
		B- Olay kartlarında:		
		1.Sınıfları göster.		
		2.Tuvalet-lavaboyu göster.		
		3.Yemekhaneyi göster.		
		4.Spor salonunu göster.		
		5.Öğretmenler odasını göster.		
		6.Müdür odasını göster.		

<p>2. Öğrenci, sorulduğunda gerçek ortamda okulun iç bölümlerini gösterir.</p>	4/6	<p>Okul binasında:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Sınıfları göster. 2.Tuvalet-lavaboyu göster. 3.Yemekhaneyi göster. 4.Spor salonunu göster. 5.Öğretmenler odasını göster. 6.Müdür odasını göster.		
<p>3. Öğrenci, gösterildiğinde okul maketi ve olay kartlarından okulun iç bölümlerini söyler.</p>	A 4/6 B 4/6	<p>A- Okul maketi üzerinde gösterildiğinde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Burası neresi? (Sınıf) 2.Burası neresi? (Tuvalet-Lavabo) 3.Burası neresi? (Yemekhane) 4.Burası neresi? (Spor Salonu) 5.Burası neresi? (Öğretmenler Odası) 6.Burası neresi? (Müdür Odası) <p>B- Olay kartları üzerinde gösterildiğinde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Burası neresi? (Sınıf) 2.Burası neresi? (Tuvalet-Lavabo)		

		<p>3.Burası neresi? (Yemekhane)</p> <p>4.Burası neresi? (Spor Salonu)</p> <p>5.Burası neresi? (Öğretmenler Odası)</p> <p>6.Burası neresi? (Müdür Odası)</p>		
<p>4. Öğrenci, gösterildiğinde gerçek ortamda okulun iç bölümlerini söyler.</p>	<p>4/6</p>	<p>Okul binasında gösterildiğinde:</p> <p>1.Burası neresi? (Sınıf)</p> <p>2.Burası neresi? (Tuvalet-Lavabo)</p> <p>3.Burası neresi? (Yemekhane)</p> <p>4.Burası neresi? (Spor Salonu)</p> <p>5.Burası neresi? (Öğretmenler Odası)</p> <p>6.Burası neresi? (Müdür Odası)</p>		
<p>5. Öğrenci, sorulduğunda okul ve kartlarından okulun dış bölümlerini gösterir.</p>	<p>A 3/5 B 3/5</p>	<p>A- Okul maketi üzerinde:</p> <p>1.Okul bahçesini göster.</p> <p>2.Okulun giriş kapısını göster.</p> <p>3.Okulun pencerelerini göster.</p> <p>4.Okulun çatısını göster.</p>		

		<p>5.Okulun bacasını göster.</p> <p>B- Olay kartları üzerinde;</p> <p>1.Okul bahçesini göster.</p> <p>2.Okulun giriş kapısını göster.</p> <p>3.Okulun pencerelerini göster.</p> <p>4.Okulun çatısını göster.</p> <p>5.Okulun bacasını göster.</p>		
<p>6. Öğrenci, sorulduğunda gerçek ortamda okulun dış bölümlerini gösterir.</p>	<p>3/5</p>	<p>Okul binası üzerinde:</p> <p>1.Okul bahçesini göster.</p> <p>2.Okulun giriş kapısını göster.</p> <p>3.Okulun pencerelerini göster.</p> <p>4.Okulun çatısını göster.</p> <p>5.Okulun bacasını göster.</p>		
<p>7. Öğrenci, gösterildiğinde okul maketi ve olay kartlarından okulun dış bölümlerini söyler.</p>	<p>A</p> <p>3/5</p> <p>B</p> <p>3/5</p>	<p>A- Okul maketi üzerinde gösterildiğinde:</p> <p>1.Burası neresi? (Okul bahçesi)</p> <p>2.Burası neresi? (Okulun giriş kapısı)</p> <p>3.Burası neresi? (Okulun penceresi)</p> <p>4.Burası neresi? (Okulun</p>		

		<p>çatısı)</p> <p>5.Burası neresi? (Okulun bacası)</p> <p>B- Olay kartları üzerinde gösterildiğinde:</p> <p>1.Burası neresi? (Okul bahçesi)</p> <p>2.Burası neresi? (Okulun giriş kapısı)</p> <p>3.Burası neresi? (Okulun penceresi)</p> <p>4.Burası neresi? (Okulun çatısı)</p> <p>5.Burası neresi? (Okulun bacası)</p>		
8. Öğrenci, gösterildiğinde gerçek ortamda okulun dış bölümlerini söyler.	3/5	<p>1.Burası neresi? (Okul bahçesi)</p> <p>2.Burası neresi? (Okulun giriş kapısı)</p> <p>3.Burası neresi? (Okulun penceresi)</p> <p>4.Burası neresi? (Okulun çatısı)</p> <p>5.Burası neresi? (Okulun bacası)</p>		

Tablo 2'de öğrencinin kavram düzeyindeki performansını belirlemede, aynı zamanda öğretim aşamasındaki gelişimini kaydetmede kullanılacak ölçüt bağımlı ölçü aracına örnek verilmiştir.

Tabloda "Bildirimler", "Ölçüt", "Sorular", "Öğrencinin Cevapları" ve "Sonuç" bölümleri yer almaktadır. Bildirimler, öğretmenin çocuktan neleri istediğini açıklamaktadır. Ölçüt ise çocuğa sorulan soruların kaçta kaçını yapması gerektiğini belirtir. Örneğin: 6 sorudan en az 4 tanesini doğru cevaplarsa sonuçta öğrencinin o bildiri gerçekteştirdiği kabul edilir. Sorular kısmında öğretmen tarafından hazırlanan ve çocuğa yöneltilen bildiri açıklayıcı sorular yer almaktadır. Cevap kısmına öğrenciden gelen cevaplar kaydedilir.

Gösterme boyutunda cevaplar (+) doğru veya (-) yanlış şeklinde kaydedilirken, söyleme boyutunda çocuğun verdiği cevaplar aynen yazılır.

Sonuç bölümüne gelen cevapların ölçüte göre bildirim gerçekteşip gerçekteşmediği (+) veya (-) olarak kaydedilir.

Kavram düzeyinde performans alımı ve değerlendirmesi yapılırken, öğrencinin ifade edici dil becerisinin düzeyi dikkate alınmalıdır.

2. Otistik Çocuklara Bireysel Eğitim Plânı Uygulanması:

Heterojen bir grup olan otistik çocukların eğitsel gereksinimlerinin karşılanabilmesi için hazırlanan çerçeve programdan her çocuk için bireyselleştirilmiş eğitim plânı hazırlanarak uygulanması gerekir. Hazırlanacak olan bu eğitim plânındaki amaçlar ve araç gereçler çocuğu merkeze almalıdır.

Bireysel Eğitim Çalışmalarında öğretmen, belirlediği kavram ve becerilerin öğretiminde öğrenci ile birebir çalışır. Bunun için bireysel eğitim ortamlarını kullanır. Bireysel eğitim ortamlarının hazırlanmasında, sınıf düzenlemesinde çocukların bireysel ya da ikişer kişilik gruplar halinde çalışmalarını sağlamak amacıyla gerekli olan bireysel eğitim köşeleri hazırlanır. Bireyin performansına uygun amaçların belirlenmesi ve buna uygun plân ve programların hazırlanması ile bireysel eğitim çalışmalarına başlanır. Bireysel eğitimin süreci ve süresi öğretmen tarafından belirlenir.

3. İlerlemelerin Kaydedilmesi ve Değerlendirilmesi:

Öğretim sürekli değerlendirme gerektirir. Amaçların ve davranış değişikliklerinin öğrencide gerçekteşip gerçekteşmediği düzenli bir değerlendirme sonucunda ortaya çıkar.

Öğretmen, öğrencideki gelişimleri ve değişimleri kaydederken günlük plân özelliğini de taşıyabilecek kayıt formları ve grafikler oluşturur. Her bir amaç için hazırlanan bu form ve grafikler ilerlemelerin kaydedilmesinde öğretmene pratiklik kazandırdığı gibi öğrencinin o becerideki ilk ve son durumu arasındaki gelişimini rahatça değerlendirmesine de yardımcı olur.

KAYIT FORMU ÖRNEĞİ

KAYIT FORMU ÖRNEĞİ

a) Problem Davranışın Tespiti :

Davranış değiştirme programı geliştirilirken öncelikle problem davranış açık olarak belirlenir. Belirlenen davranışın özelliğine uygun gözlem formları geliştirilerek davranışın sayısı ya da sıklığı düzenli olarak kaydedilir.

b) Problem Davranışın Gözlemi :

Belirlenen problem davranışın sistemli bir şekilde gözlenebilmesi için gözlem formları geliştirilir.

Geliştirilen gözlem formunda, gözlem süresi, gözlemin yapıldığı ortam, problem davranışın öncesindeki olaylar ya da uyarılar, problem davranış ve davranış sonundaki olaylar açık bir şekilde yazılır.

GÖZLEM FORM ÖRNEĞİ			
Öğrencinin Adı ve Soyadı : Tarih : .../.../....			
Problem Davranış :			
Gözlem Süresi :			
Ortam	Davranış Öncesi	Davranış	Davranış Sonrası

Bu gözlem sonunda, problem davranışı meydana getiren ya da oluşum sıklığını artıran nedenler belirlenip, bu durumun ortadan kaldırılması doğrultusunda çeşitli yöntem ve teknikler kullanılır. Bu tekniklerin geliştirilmesinde davranış ilkelerinden faydalanılır. Aşağıda temel davranış ilkelerinden "Pekiştirme" ve "Ceza" ilkeleri açıklanmıştır.

1) Pekiştirme : İzledikleri davranışın sıklıklarını arttıran çevresel uyarılara pekiştireç ve bu sürece de pekiştirme adı verilir. Pekiştirecin iki temel özelliği vardır. Biri, davranışı izlemesidir. İkincisi, izlediği davranışın ileride oluşum sıklığını artırmasıdır. İki türlü pekiştirme vardır:

a) Olumlu Pekiştirme : Davranışı izleyen uyaran o davranışın sıklığını arttırıyorsa buna olumlu pekiştirme denir. Örneğin, "çocuğun bağımsız oynaması pekiştirilmektedir" denildiğinde çocuk kendi başına oynarken ana-babası ya da öğretmenin dikkat ettiği ve onayladığı anlaşılmalıdır. Ya da çocuğun kendi başına oynamasının ana-babası ya da öğretmenin dikkati ve ödülleriyle sonuçlandığı, oynamasının arttığı anlaşılmalıdır. (Onaylama ve ödüllendirme olumlu pekiştireçtir).

b) Olumsuz Pekiştirme : Davranışta tepkiyi izleyen uyaran olaylarından bazılarının son verilmesi o davranışın oluşum sıklığını arttırıyorsa buna olumsuz pekiştirme denir.

2) Ceza : Davranışı izleyen olay ya da davranışın sonuçları davranışın ileride oluşum sıklığını azaltıyorsa buna ceza denir. İki tür ceza bulunur:

a) Birinci Tür Ceza : Davranışı izleyen uyarıcı o davranış oluşum sıklığını azaltıyorsa buna birinci tür ceza denir. Örneğin, öğrencilerden biri sınıfta sürekli konuşarak, ödev yapan arkadaşlarını rahatsız etmektedir. Öğretmen, öğrencinin bu davranışına son vermek için, onu uyarır. Artık öğretmenin varlığında gelişigüzel konuşmaz.

b) İkinci Tür Ceza : Davranışı meydana getiren ya da sürdüren pekiştiricinin geri çekilmesi ikinci tür cezadır. Örneğin, öğrenci ağzıyla komik sesler çıkarmaktadır. Bu davranış öğretmenin ve öğrencinin dikkatini çekmekte ve diğer öğrenciler gülmektedir. Buna göre öğretmen, öğrenci komik sesler çıkarttığı anda diğer öğrencilerin onu duymazlıktan gelmelerini ister ve duymazlıktan gelenlere ek dinlenme süresi verir. Öğrenci komik sesler çıkarmayı sürdürür. Ancak öğretmen ve arkadaşlarının dikkatinin yok olmasıyla, davranış değişmeye başlar. Yedi gün sonra bu öğrenci sergilemiş olduğu olumlu davranışlardan dolayı öğretmenin ve arkadaşlarının ilgisini çekmeye başlar ve komik sesler çıkarması yok olur. (2)

Öğretmenin, gözlem sonunda yukarıdaki ilkeler ve diğer davranış ilkelerinden faydalandığında problem davranışı ortadan kaldırması ya da azaltması daha kolay olacaktır.

6. Yapılandırılmış Eğitim-Öğretim Ortamlarının Hazırlanması:

Eğitim ortamları, oluşturulan seviye grubundaki çocukların özelliklerine (ilgi ve düzeylerine) uygun şekilde yapılandırılmalıdır. Ortamın düzenlenmesi öğretmenin işidir. Öğretmen, ortamı düzenlerken her bir öğretim amacına göre çocuklarla iletişim kurabilecek, onları kontrol edebilecek, olumsuz davranışların ortaya çıkmasını engelleyecek şekilde olmasına dikkat etmelidir.

7. Öğretimde Kullanılacak Araç-Gereçlerin İşlevsel Olması:

Öğretimde kullanılacak araç gereçler önceden tespit edilmelidir. Hazırlanan araç gereçler her çocuk için plânlanan öğretimsel amaçlara hizmet etmeli ve çocuğun yaşantısında kullandığı veya kullanabileceği araçlardan seçilmelidir.

8. Öğretilecek Becerilerin Belirlenmesi:

Öncelikle verilmesi gereken beceriler çocuğun yaşamını kolaylaştıracak günlük yaşam ve öz bakım becerilerinden oluşmalıdır. Herhangi bir beceri öğretimine geçmeden önce o beceriyi alabilmesi için gerekli ön koşul becerilerin çocukta bulunup bulunmadığı belirlenmeli ve düzenli bir beceri analizi yapılmalıdır. Öğretim sırasında öğretmen, öğrencinin performans düzeyine bağlı olarak sözel ipucu, model olma ve fiziksel yardım ipuçlarını kullanmalıdır.

9. Etkinliklerin Düzenlenmesi:

Sınıf içi ve dışı etkinlikler düzenlenirken öğrencinin ilgi ve becerilerine göre öğretim amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik olmasına dikkat edilmelidir. Etkinliklerde kontrol öğretmende olmalı, öğrenciyi mümkün olduğu kadar etkinliğe katmalı ve etkinlikler bir program çerçevesinde yürütülerek basit etkinliklerden başlanmalıdır. Etkinlik süresince çocuğun yapamadığından çok yaptığı beceriler dikkate alınarak olumlu ifadelerle pekiştirilmelidir.

(2)

ÖZYÜREK, M. Sınıfta Davranış Yönetimi. Karatepe Yayınları, Ekim,1997, Ankara.

10. Zamanın Düzenlenmesi:

Zaman soyut bir kavramdır. Otistik çocukların etkinlik süreleri düzenlenirken zamanı olabildiğince somutlaştırmak gerekir. Bunun için çocuğa sırasıyla etkinliklerin neler olacağı gösterilmelidir. Örneğin günlük etkinlikler sırasıyla küçük kartlara yazılıp ya da etkinliğin resmi çizilip öğrencinin masasına asılır. Tamamlanan etkinliğin kartı öğrenciyle birlikte çıkarılır ve diğer etkinliğe geçilir. Böylece çocuk biten etkinliğin arkasından hangi etkinliğe geçeceğini görür.

11. Kaynaştırma Programına Yer Verilmesi:

Otistik çocukların özelliklerinden biri de sosyal uyum problemidir. Bu nedenle çocukların eğitimindeki en önemli amaçlardan biri de çocukta sosyal etkileşimin gerçekleştirilmesidir. Çocuğun çevresindekilerle birlikte uyum içinde yaşayabilmesi için sosyal gelişiminin sağlanması gereklidir. Öğretmen, öğrenci için kaynaştırma eğitimi kararı alırken onun seviyesini ve gereksinimlerini en iyi şekilde tespit etmelidir. Hazırlanan kaynaştırma programı doğrultusunda belirlenen okulun yöneticileri, öğretmenleri, öğrencileri ve öğrenci velileri otistik çocukların özellikleri ve eğitimleri hakkında önceden bilgilendirilmelidir. Değerlendirme her iki öğretmen tarafından sık aralıklarla yapılmalıdır.

12. Eğitimde Sürekliliğin Sağlanması:

Otistik çocukların kazandıkları davranışların kalıcı olabilmesi için eğitimin sürekli olması gereklidir. Bu nedenle yaz tatillerinde "Yaz Okulları" ile eğitimlerine devam ederek çeşitli sosyal etkinliklere katılmaları sağlanmalıdır.

13. Ailenin Eğitime Katılımının Sağlanması:

Çocuğun performansı ve öğretim plânları belirlenirken ailenin katılımı gereklidir. Öğretmenin çocuk üzerinde yaptığı tüm çalışmalarından ailenin de haberdar edilmesi, çocuğun okulda kazandığı olumlu davranışları evde de sürdürmesi açısından önem taşır. Bunun için yönetim ve öğretmence plânlanan veli toplantılarının dışında, öğretmen her çocuk için yapılan çalışmalarını anında, aileye bildirmeli, bu çalışmalar doğrultusunda evde neler yapılacağına dair sözlü ve yazılı açıklamalar yapmalıdır. Gerektiğinde ailenin de derslere katılımı sağlanarak, eğitim sırasında çocuğa yaklaşım konusunda

ailenin de bilinçlendirilmesi sağlanmalıdır.

Eğitim-öğretim sürecinde ailenin plânlı bir şekilde eğitime katılmasının, hem öğrencide gerçekleştirilen amaçların yerleşmesine, hem de ailenin özel eğitim konusunda bilinçlendirilmesine fayda sağlayacağı unutulmamalıdır.

14. Çocuk İstismarının Önlenmesi:

Özel eğitime gereksinimi olan çocukların üç şekilde istismara maruz kaldığı görülmektedir. Bunlar:

1)Fiziksel İstismar (Dayak vb.) 2)Cinsel İstismar 3)İhmâl

Özel eğitime gereksinimi olan bireylerin aileleri çocuklarına karşı aşırı koruyucu, kollayıcı veya itici tutumlarda bulunabilmektedir. Bu tür tutumlar özel eğitime gereksinimi olan bireyleri olumsuz yönde etkilemektedir. Bireyin bağımsız yaşamı, sosyal uyumu ve topluma kazandırılması temel hedef olarak düşünüldüğünde ailelerin, eğitimcilerin ve toplumun bu konularda bilgilendirilmeleri önem taşımaktadır.

OKUL ÖNCESİ BÖLÜM (3- 6 Yaş)

AMAÇLAR:

ÖĞRENMEYE HAZIRLIK BECERİLERİ

1. Göz kontağı kurabilme.
2. İstenilen süre kadar sırasında oturabilme.
3. Tek eylem bildiren komutları yerine getirebilme.

İLETİŞİM BECERİLERİ

A- Sözel Olmayan İletişim

1. Bedensel temasta bulunabilme.
2. Selâmlaşmak ve vedalaşmak için kullanılan hareketleri yapabilme.
3. Yüz hareketlerini taklit edebilme.
4. Temel duyguları (sevinç,üzüntü,kızgınlık,ağlama vb.) yüz ifadeleri ile belli edebilme

B- Sözel İletişim

1. Sesleri taklit edebilme.
2. Sesleri ayırt edebilme.
3. "Evet, hayır" sözcüklerini ve işaretlerini yerinde kullanabilme.
4. Resimli kartlarda gösterilen nesnelere adlandırabilme.
5. İhtiyaçlarını basit sözcüklerle ifade edebilme

BÜYÜK MOTOR BECERİLERİ

1. Sınırlı alanda dengeli yürüyebilme.
2. Merdiven çıkıp/inebilme.
3. Gösterilen hareketleri taklit edebilme.
4. Gösterilen yürüyüşleri taklit edebilme.
5. Dengeli koşabilme.
6. Zıplama hareketlerini yapabilme.
7. Topla oynayabilme.
8. Basit minder hareketlerini yapabilme.

EL- GÖZ KOORDİNASYONU

1. Belli başlı nesnelere parmaklarını kullanarak tutabilme.
2. Küplerle kule yapabilme.
3. Kâğıt yırtabilme.
4. Boncuk dizibilme.
5. Basit boyama etkinliklerini yapabilme.
6. Kâğıt katlayabilme.
7. Kâğıt yapıştırabilme.
8. Makasla rastgele kâğıt kesebilme.

ÖZBAKIM BECERİLERİ

1. Elini yüzünü yıkayabilme.
2. Bardaktan su içebilme.
3. Tuvalet becerisini kazanabilme.
4. Çatal kullanarak yemek yiyebilme.
5. Kaşık kullanarak yemek yiyebilme.

OYUN VE SOSYALLEŞME

1. Yoğurma çalışmaları yapabilme
2. Basit ritm hareketleri yapabilme.
3. Müziğe eşlik edebilme.
4. Yapılandırılmış bireysel oyun etkinliklerini gerçekleştirebilme.
5. Yapılandırılmış grup oyun etkinliklerini gerçekleştirebilme.

AKADEMİK ÖNCESİ BECERİLER

1. Nesneleri renklerine göre eşleştirebilme.
2. Nesneleri şekillerine göre eşleştirebilme.
3. Nesneleri işlevlerine göre gruplayabilme.
4. Renkleri kavrayabilme.
5. Daire, kare, dikdörtgen ve üçgen şekillerini tanıyabilme.
6. Nesneleri büyüklük-küçüklük yönünden ayırt edebilme.
7. Nesneleri uzunluk-kısalık yönünden ayırt edebilme.
8. Nesneleri kalınlık-incelik yönünden ayırt edebilme.
9. Nesneleri soğukluk-sıcaklık yönünden ayırt edebilme.
10. Nesneleri tatları yönünden ayırt edebilme.
11. Kalem tutabilme.

ÖĞRENMEYE HAZIRLIK BECERİLERİ

AMAÇ 1. Göz kontağı kurabilme.

Davranışlar:

1. Verilen işitsel uyarıcıya (çocuğa uyarı teşkil edecek yüksek ses, doğa sesi, müzik vb.) irkilerek tepki verir.
2. Verilen işitsel uyarının kaynağına (geldiği yöne) bakarak tepki verir.
3. Verilen görsel uyarıcıya (çocuğa uyarı teşkil edecek renkli veya hareketli nesne vb.) bakar.
4. Verilen görsel uyarıcıyı 2-4 sn süre ile izler.
5. Görsel ve/veya işitsel uyarıcı öğretmene yöneltildiğinde bakar.
6. Görsel ve/veya işitsel uyarıcı öğretmene yöneltildiğinde 2-4 sn izler.
7. Görsel ve/veya işitsel uyarıcı kesildiğinde öğretmene bakar.
8. Öğretmen tarafından görsel ve/veya işitsel uyarıcı verildiğinde öğretmene 2-4 sn süre ile bakar.
9. "Bana bak" uyarısıyla birlikte uyarıcı kesildiğinde öğretmene bakar.
10. "Bana bak" uyarısıyla öğretmene 2-4 sn bakar.
11. İsmiyle birlikte "Bana bak" uyarısı verildiğinde 2-4 sn bakar.
12. İsmi söylendiğinde 2-4 sn süreyle bakarak göz kontağı kurar.

AMAÇ 2. İstenilen süre kadar sırasında oturabilme.

Davranışlar:

1. Öğretmen kontrolünde sırasına oturur.
2. Öğretmen kontrolünde 10-15 sn sırasında oturur.
3. Seçilen 2-4 dakikalık bir etkinliği (öğrencinin ilgisi doğrultusunda) sırasında oturarak gerçekleştirir.

4. "Sırana otur" komutuyla birlikte seçilen 2-4 dakikalık bir etkinliği sırasında oturarak gerçekleştirir.
5. "Sırana otur" komutuyla sırasına oturur.
6. Sırasında istenilen süre kadar oturur.

AMAÇ 3. Tek eylem bildiren komutları yerine getirebilme.

Davranışlar:

1. Adı söylendiğinde bakar.
2. Verilen basit bir komutu (otur, kalk, al, gel vb.) yardımıyla gerçekleştirir.
3. Verilen basit bir komutu öğretmen kontrolünde yerine getirir.
4. Verilen basit bir komutu (otur, kalk vb.) yerine getirir.

İLETİŞİM BECERİLERİ

A- Sözel Olmayan İletişim

AMAÇ 1. Bedensel temasta bulunabilme.

Davranışlar:

1. Kendisine dokunulmasına izin verir.
2. Başının okşanmasına izin verir.
3. Elinin tutulmasına izin verir.
4. İstendiğinde başkasının elini tutar
5. El ele tutuşularak oynanan oyunları oynar.

AMAÇ 2. Selâmlaşmak ve vedalaşmak için kullanılan hareketleri yapabilme

Davranışlar:

1. Karşısındaki elini uzattığında ona uygun elini uzatır.
2. Karşısındakinin elini tutar.
3. Karşısındaki ile tokalaşma hareketini yapar.
4. Karşısındakine elini uzatır.
5. Karşısındakinin elini tutar.
6. Karşısındaki ile tokalaşma hareketini yapar.
7. Karşısındaki ile selâmlaşmak için tokalaşma hareketini yapar.
8. Bir elini baş hizasında tutarak sağa sola sallar.
9. Vedalaşırken elini sallar.

AMAÇ 3. Yüz hareketlerini taklit edebilme

Davranışlar:

1. Gösterildiğinde dudaklarını birbirine sürter.
2. Gösterildiğinde dudaklarını büzer.
3. Gösterildiğinde öpme hareketi yapar.
4. Gösterildiğinde dilini dudağının üzerinde hareket ettirir.
5. Gösterildiğinde parmakla dudağında "sus" işaretini yapar.
6. Gösterildiğinde kaşlarını çatar.
7. Gösterildiğinde gülme hareketini yapar.

AMAÇ 4. Temel duyguları (sevinç, üzüntü, kızgınlık, ağlama vb.) yüz hareketlerini yapabilme.

Davranışlar:

1. Gösterildiğinde, sevinç, üzüntü, kızgınlık, ağlama vb. temel duyguları belirten yüz ifadelerini taklit eder.
2. Sevinç, üzüntü, kızgınlık, ağlama vb. temel duyguları belirten yüz ifadelerini resimli kartlardan gösterir/söyler.
3. İstendiğinde sevinç, üzüntü, kızgınlık, ağlama vb. temel duyguları belirten yüz hareketlerini yapar.

B- Sözel İletişim

AMAÇ 1. Sesleri taklit edebilme.

Davranışlar:

1. İstendiğinde bildiği ve hoşuna giden sesleri çıkarır.
2. Verilen yeni sesi taklit eder.
3. Verilen yeni seslerin kaynağını söyler.
4. Kaynağı söylenen sesleri çıkarır. (doğa, araç, hayvan vb.).

AMAÇ 2. Sesleri ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Müzik sesini dinler.
2. Dinlediği sesin "müzik sesi" olduğunu söyler.
3. Müzik sesini taklit eder.
4. Dinlediği iki farklı ses arasından "müzik sesini" ayırt eder.
5. Çevresinde duyduğu sesler arasından "müzik sesini" ayırt eder.

AÇIKLAMA : Doğa, hayvan, araç vb. sesleri için de aynı işlem basamakları tekrarlanır.

AMAÇ 3. "Evet", "Hayır" işaretlerini ve sözcüklerini yerinde kullanabilme.

Davranışlar :

1. İstemediği bir içecek, yiyecek veya nesne verildiğinde başını arkaya ya da sağa-sola sallayarak reddettiğini gösterir.
2. İstemediği bir içecek, yiyecek veya nesne verildiğinde başını arkaya ya da sağa-sola sallayarak "hayır" der.
3. İstemediği nesne ve olaylarla karşılaştığında reddettiğini belirtmek için "hayır" sözcüğünü kullanır.
4. İsteddiği bir içecek, yiyecek veya nesne verilmeden önce "istiyor musun?" sorusu sorulduğunda başını öne-arkaya sallar.
5. İsteddiği bir içecek, yiyecek veya nesne verilmeden önce "istiyor musun?" sorusu sorulduğunda başını öne-arkaya sallayarak "evet" der.
6. İsteddiği nesne ve olaylarla karşılaştığında, isteğini ve onayladığını belirtmek için "evet" sözcüğünü kullanır.
7. "Evet" veya "hayır" ile yanıtlanabilen sorulara cevap verir.
8. Gerektiğinde "evet" ve "hayır" sözcüklerini yerinde kullanır.

AMAÇ 4. Resimli kartlarda gösterilen nesnelere adlandırabilme.

Davranışlar:

1. Gösterilen nesnenin adını söyler.
2. Adı söylenen nesneyi gösterir.
3. Resimli karttaki nesneyi gösterir/söyler.
4. İki resim arasında adı söylenen resmi gösterir/ söyler.
5. Dört veya daha fazla resim arasında adı söylenen resmi gösterir/söyler.
6. Karışık olarak verilen resimli kartlardaki nesnelere gösterir/söyler.

AMAÇ 5. Gereksinimlerini basit sözcüklerle ifade edebilme.

Davranışlar:

1. Etkinlik sırasında yaptığı iş söylendiğinde söyleneni tekrar eder.
2. "Şimdi ne yapıyorsun?" sorusuna en az iki ya da üç sözcükle cevap verir.
3. "Bundan sonra ne yapmak istiyorsun?" sorusuna cevap verir.
4. Ne yapmak istediğini basit sözcüklerle söyler.
5. Gereksinimlerini basit sözcüklerle ifade eder.

MOTOR BECERİLERİ

AMAÇ 1. Sınırlı alanda dengeli yürüyebilme.

Davranışlar:

1. Sınırları çeşitli nesnelere (masa, sandalye vb.) çevrili alanda dengeli olarak yürür.
2. Sınırları çizilerek belirlenen geniş alanda dengeli olarak yürür.
3. Sınırları çizilerek belirlenen dar alanda dengeli olarak yürür.
4. Tek çizgi üzerinde dengeli yürür.
5. Denge tahtası üzerinde yürür.

AMAÇ 2. Merdiven çıkıp/inebilme.

Davranışlar:

1. Trabzana tutunur vaziyette bir ayağını basamağa koyup, diğerini yanına getirerek merdiven çıkar.
2. Trabzana tutunur vaziyette bir ayağını basamağa, diğer ayağını üst basamağa koyarak merdiven çıkar.
3. Trabzana tutunmadan işlem basamaklarına uygun merdiven çıkar.

AÇIKLAMA: Aynı öğretim aşamaları "Merdiven İnme" becerisi için de tekrarlanır.

AMAÇ 3. Gösterilen hareketleri taklit edebilme.

Davranışlar:

1. Gösterildiğinde kollarını açar, kapar. (Yukarı-öne-yana-arkaya).
2. Gösterildiğinde ellerini açar-kapar (Yukarıda-önde-arkada-yanda).
3. Gösterildiğinde bacaklarını açar-kapar.
4. Gösterildiğinde başını (öne-arkaya-yanlara) çevirir.
5. Gösterildiğinde çömelip kalkar.
6. Tek ayağı üzerinde 3 sn durur.

AMAÇ 4. Gösterilen yürüyüşleri taklit edebilme.

Davranışlar :

1. Öğretmenin gösterdiği (geri ve yan) yürüyüşleri taklit eder.
2. Arslan, ayı, kurt, kuzu, ördek vb. yürüyüşlerini taklit eder.

AMAÇ 5. Dengeli koşabilme.

Davranışlar :

1. 10 m lik mesafeyi rastgele koşar.
2. 10 m lik mesafeyi 2 m lik sınır içerisinde koşar.
3. 10 m lik mesafeyi 1 m lik sınır içerisinde koşar.
4. 10 m lik mesafeyi sınırlı alanda yn değiştirerek koşar.
5. 10 m lik mesafeyi yerden nesne toplayarak koşar.

AMAÇ 6. Zıplama hareketlerini yapabilme

Davranışlar :

1. Durduğu yerde çift ayakla zıplar.
2. Durduğu yerde tek ayakla zıplar.
3. Durduğu yerde ileri-geri zıplar.
4. Olduğu yerde zıplayarak ayaklarını açar/kapar.
5. Zıplama ile ilgili oyunlar oynar.

AMAÇ 7. Topla oynayabilme.

Davranışlar:

1. Duran topa ayağı ile vurur.
2. Duran topa ayağı ile istenen yöne vurur.
3. Eline verilen topu iki eliyle atar.
4. Eline verilen topu iki eliyle istenen yöne (karşıya, yere, sağa, sola) atar.
5. Arkadaşıyla karşılıklı oturup topu yerden yuvarlayarak birbirine atar.

AMAÇ 8. Minder üzerinde vücut hareketleri yapabilme.

Davranışlar:

1. Minder üzerinde rastgele yuvarlanır.
2. Minder üzerinde yardımla yanlara yuvarlanır.
3. Minder üzerinde sırt üstü uzanıp iki ayağını kaldırıp indirir.
4. Minder üzerinde ayakları uzanmış vaziyette otururken elleriyle ayaklarına dokunur.

EL- GÖZ KOORDİNASYONU

AMAÇ 1. Belli başlı nesnelere parmaklarını kullanarak tutabilme.

Davranışlar:

1. Eline verilen uygun büyüklükteki bir nesneyi (top, kitap, oyuncak vb.) iki eliyle kavrayarak tutar/alır.
2. Masanın üzerinde duran uygun büyüklükteki nesneyi (top, kitap, oyuncak vb.) iki eliyle tutar/alır.
3. Eline verilen uygun büyüklükteki nesneyi (bardak, oyuncak, tenis topu vb.) tek eliyle kavrayarak tutar/alır.
4. Masanın üzerinde duran uygun büyüklükteki nesneyi (tenis topu, oyuncak vb.) tek eliyle kavrayarak tutar/alır.
5. Masanın üzerinde duran uygun büyüklükteki nesneyi (kalem, kalemtraş, silgi vb.) parmaklarıyla tutar/alır.
6. Masanın üzerinde duran uygun büyüklükteki nesnelere (plâstik iğne, ip, fasulye vb.) baş ve işaret parmağını kullanarak tutar/alır.

AMAÇ 2. Küplerle kule yapabilme.

Davranışlar:

1. Küpü uygun şekilde tutar.
2. Küpleri üst üste koyar.
3. Dört ve daha fazla küple kule yapar.

AMAÇ 3. Kâğıt yırtabilme.

Davranışlar:

1. Kâğıdı rastgele yırtar.
2. Kâğıdı gösterilen büyüklükte parçalara ayırır.
3. Kâğıda çizilen iki düz çizgi (2 cm) arasından yırtar.

AMAÇ 4. Boncuk dizebilme.

Davranışlar:

1. İri delikli boncukları kalın ipe (kablo, yumuşak tel vb.) dizer.
2. İri delikli boncukları ucunda plâstik iğne bulunan ipe dizer.
3. Küçük delikli boncukları (abaküs boncuğu vb.) ucunda plâstik iğne bulunan ipe dizer.
4. Boncukları ipe dizerek zincir yapar.

AMAÇ 5. Basit boyama etkinliklerini yapabilme.

Davranışlar:

1. Avuç içi boyanmış elini kâğıdın üzerine bastırarak, avuç içinin izini çıkarır.
2. İşaret parmağını hazırlanmış boyaya dokundurarak kâğıt üzerinde rastgele boyama yapar.
3. Pastel boya ile kâğıdı rastgele boyar.

AMAÇ 6. Kâğıt katlayabilme.

Davranışlar :

1. Kâğıdı rastgele katlar.
2. Kâğıdı kat yerinden katlar.
3. Kâğıdı çizilen tek çizgi üzerinden katlar.
4. Kâğıdı katlayarak basit şekil yapar (üçgen, kare vb.).

AMAÇ 7. Kâğıt yapıştırabilme.

Davranışlar :

1. Yapıştırıcıyı alır.
2. Kapağını açar.
3. Yapıştıracağı kâğıdın arkasına bir miktar sürer.
4. Yapıştırıcının kapağını kapatır.
5. Yapıştırıcıyı bırakır.
6. Kâğıdı rastgele yapıştırır.
7. Yapıştıracağı kâğıtlar bitene kadar aynı işlemi sürdürür.
8. Çizgi ile ikiye bölünmüş kâğıdın bir bölümünü rastgele yapıştırır.

AMAÇ 8. Ucu yuvarlak makasla rastgele kâğıt kesebilme.

Davranışlar :

1. İki elini kullanarak makası açar/kapatır
2. İki elini kullanarak makasla rastgele kâğıt keser.
3. Kullanmadığı eliyle makası tutar.
4. Diğer elinin baş ve orta parmağını makasın iki bölümüne yerleştirir.
5. Baş parmağı üstte olacak şekilde makası tutar.
6. Baş ve orta parmağını ters yönde hareket ettirerek makası açar/kapatır
7. Kullanmadığı eliyle kâğıdın ortasından tutar.
8. Kâğıdın diğer kenarını makasın açık ağzına yerleştirir.
9. Baş ve orta parmağını ters yönde hareket ettirerek kâğıdı rastgele keser.

ÖZBAKIM BECERİLERİ

AMAÇ 1. Elini yüzünü yıkayabilme.

Davranışlar:

1. Kullandığı elini musluğa uzatır.
2. Musluk başından tutar.
3. Musluk başını çevirerek açar.
4. Sabunu alır.
5. İki eli arasında sabunu tutar.
6. Ellerini suya tutar.
7. Sabunu ellerine sürter.
8. Sabunu yerine koyar.
9. Ellerini oğuşturarak köpürtür.
10. Ellerini suya tutarak durular.
11. İki elini birleştirerek avucuna su alır.
12. Elindeki suyu yüzüne götürür.
13. Elindeki suyla yüzünü yıkar.
14. Musluğu kapatır.
15. Havluyu alır.
16. Havluyu iki elinin üstüne yayar.
17. Havluyla yüzünü siler/kurular.
18. Havluyla ellerini siler/kurular.
19. Havluyu yerine asar.

AMAÇ 2. Bardaktan su içebilme.

Davranışlar:

1. Kullandığı eline bardağı alır.
2. Diğer eliyle musluğu açar
3. Bardağa yeteri kadar su doldurur.
4. Musluğu kapatır.
5. Bardağı ağızına götürür.
6. Bardağın alt ucunu alt dudağına koyar.
7. Bardağı yukarı doğru kaldırarak ağızına su alıp yutar.
8. Bardaktaki suyu içer.
9. Bardağı yerine koyar.

AMAÇ 3. Tuvalet becerisini kazanabilme.

Davranışlar:

1. Tuvalet kapısının kolundan tutar.
2. Kapı kolunu aşağıya doğru bastırarak açar.
3. Tuvalete girer.
4. Kapı kolunu tutar.
5. Kapıyı kapatır.
6. Tuvalette uygun pozisyonda durur.
7. Pantolonunu bel kısmının iki yanından baş parmakları içe gelecek şekilde tutar.
8. Pantolonunu dizine kadar indirir.
9. İki eliyle külodunun bel kısmını iki yanından baş parmakları içe gelecek şekilde tutar.
10. Külodunu dizine kadar indirir.
11. Tuvalette uygun pozisyonda oturur.
12. Tuvaletini yapar.
13. Tuvalet kâğıdından yeteri kadar alır.
14. Tuvalet kâğıdıyla temizlenir.
15. Tuvalet kâğıdını çöpe atar.
16. Ayağa kalkar.
17. Külodunu iki eliyle bel kısmından tutar.
18. Külodunu beline kadar çeker.
19. Pantolonunu iki eliyle bel kısmından tutar.
20. Pantolonunu beline kadar çeker.
21. Tuvalet sifonunu çeker.
22. Kapıyı açar.
23. Dışarı çıkar.
24. Kapıyı kapatır.
25. Ellerini sabunla yıkar.
26. Ellerini kurular.

AMAÇ 4. Çatal kullanarak yemek yiyebilme.

Davranışlar:

1. Çatalın sapından uç kısmı yukarı gelecek şekilde tutar.
2. Çatalın uç kısmını yiyeceğe saplar.
3. Yiyeceği çatala alır.
4. Çatalın ucundaki yiyeceği ağızına götürür.
5. Yiyeceği ağızına alır.
6. Çatalı ağızından çeker.
7. Yiyecek bitinceye kadar aynı işlemleri tekrarlar.
8. Çatalı yerine koyar.

AMAÇ 5. Kaşık kullanarak yemek yiyebilme.

Davranışlar:

1. Kaşığı işaret ve orta parmağı altta baş parmağı üstte, ağız kısmı yukarı gelecek şekilde sapından tutar.
2. Kaşığı yiyeceğe götürür.
3. Kaşığa bir miktar yiyecek alır.
4. Kaşığın alt kısmını tabağın kenarına siler.
5. Kaşıktaki yiyeceği ağızına götürür.
6. Kaşıktaki yiyeceği ağızına alır.
7. Kaşığı ağızından çeker.
8. Yiyecek bitinceye kadar aynı işlemleri tamamlar.
9. Kaşığı yerine koyar.
10. .Peçete ile ağızını siler.

OYUN VE SOSYALLEŞME

AMAÇ 1. Yoğurma çalışmaları yapabilme.

Davranışlar:

1. Hazırlanan maddeye (Tuz seramiği, plâstrin, kil vb.) dokunur.
2. Hazırlanan maddeyi (Tuz seramiği, plâstrin, kil vb.) tutar.
3. Hazırlanan maddeyi (Tuz seramiği, plâstrin, kil vb.) iki eliyle sıkır.
4. Hazırlanan maddeyi (Tuz seramiği, plâstrin, kil vb.) iki eliyle yoğurur.
5. Hazırlanan maddeyi (Tuz seramiği, plâstrin, kil vb.) iki eliyle yuvarlar.
6. Yuvarladığı maddeyi (Tuz seramiği, plâstrin, kil vb.) iki eliyle yere yayar.
7. Yere yaydığı maddeye kalıpları bastırarak şekil çıkarır.

AMAÇ 2. Basit ritimli hareketleri yapabilme.

Davranışlar:

1. Tek eliyle belli aralıklarla masaya vurur.
2. İki eliyle belli aralıklarla masaya vurur.
3. Tek ayağını belli aralıklarla yere vurur.
4. İki ayağını belli aralıklarla yere vurur.
5. Belli aralıklarla ellerini birbirine vurur.

AMAÇ 3. Müziğe eşlik edebilme.

Davranışlar :

1. Müzik sesini duyduğunda faaliyetine ara verir.
2. Müziğe el çırparak eşlik eder.
3. Müziğe dans ederek eşlik eder.
4. Müziğe sözleriyle eşlik eder.

AMAÇ 4. Yapılandırılmış bireysel oyun etkinliklerini gerçekleştirebilme.

Davranışlar :

1. Bir- iki dakika istediği bir oyuncakla istedik şekilde oynar.
2. Üç- beş dakika istediği bir oyuncakla istedik şekilde oynar.
3. Bir- iki dakika seçilen bir oyuncakla istedik şekilde oynar.
4. Üç- beş dakika seçilen bir oyuncakla istedik şekilde oynar.
5. Seçilen bir oyuncakla istenen süre kadar istedik şekilde oynar.

AMAÇ 5. Yapılandırılmış grup oyun etkinliklerini gerçekleştirebilme.

Davranışlar :

1. Bir- iki dakika grup oyun etkinliklerini izler.
2. Üç- beş dakika grup oyun etkinliklerini izler.
3. Bir- iki dakika iki kişiden oluşan grup oyun etkinliğine istedik şekilde katılır.
4. Üç- beş dakika iki kişiden oluşan grup oyun etkinliğine istedik şekilde katılır.
5. Bir-iki dakika ikiden fazla kişiden oluşan grup oyun etkinliğine istedik şekilde katılır.
6. Üç-beş dakika ikiden fazla kişiden oluşan grup oyun etkinliğine istedik şekilde katılır.
7. İstenen süre kadar grup oyun etkinliklerine istedik şekilde katılır.

AKADEMİK ÖNCESİ BECERİLER

AMAÇ 1: Nesneleri renklerine göre eşleştirebilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip iki farklı renkteki nesnelere arasından gösterilen renkte olanları ayırır.
2. Aynı tip ikiden fazla renkteki nesnelere arasından gösterilen renkte olanları ayırır.
3. Farklı tip iki farklı renkte nesnelere arasından gösterilen renkte olanları ayırır.
4. Farklı tip ikiden fazla renkte nesnelere arasından gösterilen renkte olanları ayırır.
5. Çevresindeki nesnelere gösterilen renkte olanları ayırır.

AMAÇ 2: Nesneleri şekillerine göre eşleştirebilme (kare, üçgen, daire).

Davranışlar:

1. Aynı tip ve renkteki iki farklı şekil arasından gösterilen şekli ayırır.
2. Aynı tip ve renkteki üç farklı şekil arasından gösterilen şekli ayırır.
3. Farklı tip ve renkteki iki farklı şekil arasından gösterilen şekli ayırır.
4. Farklı tip ve renkteki üç farklı şekil arasından gösterilen şekli ayırır.
5. Çevresindeki nesnelere içinden gösterilen şekildeki nesnelere ayırır.

AMAÇ 3. Nesnelere işlevlerine göre gruplayabilme.

Davranışlar :

1. Gösterilen iki nesnenin adını söyler.
2. Gösterilen iki nesnenin işlevini söyler.
3. İşlevleri söylenen dört nesneyi (kalem, silgi, top, kâğıt) birbirinden ayırır.
4. İşlevleri söylenen dört nesneden işlevi aynı olanları (iki kalem, silgi, top) gruplar.
5. İşlevleri söylenen dörtten fazla nesne arasından (kitap, saat, elbise, bardak vb.) işlevleri aynı olanları ayrı ayrı gruplar.
6. Grupladığı nesnelere işlevlerini söyler.
7. Çevresindeki nesnelere işlevlerine göre gruplar.

AMAÇ 4. Renkleri kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip 2, 3, 4 ve 5 farklı renkteki nesnelere arasından kırmızıyı gösterir/söyler.
2. Farklı tip 2, 3, 4 ve 5 farklı renkteki nesnelere arasından kırmızıyı gösterir/söyler.
3. Çevresindeki nesnelere kırmızı olanları gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları diğer renkler için de uygulanır.

AMAÇ 5. Daire, kare, üçgen ve dikdörtgen şekilleri tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip ve renkte 2, 3 ve 4 farklı şekil arasından daireyi gösterir/ söyler.
2. Farklı tip ve renkte 2, 3 ve 4 farklı şekil arasından daireyi gösterir/söyler.
3. Çevresindeki nesnelere daire olanları gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları üçgen, kare ve dikdörtgen şekilleri için de uygulanır.

AMAÇ 6. Nesneleri büyüklük-küçüklük yönünden ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip ve renkte iki farklı büyüklükteki nesne arasından büyük olanı gösterir/söyler.
2. Farklı tip ve renkte iki farklı büyüklükteki nesne arasından büyük olanı gösterir/söyler.
3. Çevresinde gösterilen iki farklı büyüklükteki nesne arasından büyük olanı gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "küçük" kavramı için de uygulanır.

AMAÇ 7. Nesneleri uzunluk-kısalık yönünden ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip ve renkte iki farklı uzunluktaki nesne arasından uzun olanı gösterir/söyler.
2. Farklı tip ve renkte iki farklı uzunluktaki nesne arasından uzun olanı gösterir/söyler.
3. Çevresinde gösterilen iki farklı uzunluktaki nesne arasından uzun olanı gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "kısa" kavramı için de uygulanır.

AMAÇ 8. Nesneleri kalınlık-incelik yönünden ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip ve renkte iki farklı kalınlıktaki nesne arasından kalın olanı gösterir/söyler.
2. Farklı tip ve renkte iki farklı kalınlıktaki nesne arasından kalın olanı gösterir/söyler.
3. Çevresinde gösterilen iki farklı kalınlıktaki nesne arasından kalın olanı gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "ince" kavramı için de uygulanır.

AMAÇ 9. Nesneleri genişlik-darlık yönünden ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip ve renkte iki farklı genişlikteki nesne arasından geniş olanı gösterir/söyler.
2. Farklı tip ve renkte iki farklı genişlikteki nesne arasından geniş olanı gösterir/söyler.
3. Çevresinde gösterilen iki farklı genişlikteki nesne arasından geniş olanı gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "dar" kavramı için de uygulanır.

AMAÇ 10. Nesneleri soğukluk-sıcaklık yönünden ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Dokunduğu nesnenin (su) sıcak olduğunu söyler.
2. Farklı ısıdaki nesnelere dokunarak sıcak olanı gösterir/söyler.
3. Çevresindeki ısı veren nesnelerin (güneş, kalorifer, soba, ütü vb.) sıcak olduğunu söyler.

AÇIKLAMA: Aynı işlem basamakları "soğuk" kavramı için de uygulanır.

AMAÇ 11. Tad bildiren kavramları tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Farklı tattaki yiyecekleri tadarak "tatlı" olanı gösterir/söyler.
2. İki'den fazla farklı tattaki yiyecekleri tadarak "tatlı" olanı gösterir/söyler.
3. Tatlı olan yiyecekleri diğerlerinden ayırt eder.
4. Şeker, bal, reçel vb. yiyeceklerin tatlı olduğunu söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "acı ve ekşi" kavramları içinde tekrarlanır.

AMAÇ 12. Kurallara uygun kalem tutabilme.

Davranışlar :

1. Kullandığı eline kalemi alır.
2. Kalemi, açık ucu aşağıda olacak şekilde tutar.
3. Kullandığı elinde kalemi açık ucuna yakın yerinden (alttan 2 cm dışarıda olacak şekilde) orta parmağının üzerinde baş ve işaret parmağının arasında olacak şekilde tutar.
4. Kalemin uç kısmını kâğıda değdirir.
5. Kâğıda rastgele (aşağı, yukarı, yana) çizgiler çizer.

AÇIKLAMA: Programda yer alan kavramların yanı sıra öğrencinin düzeyine göre ağır- hafif, düz- pürüzlü, açık- kapalı, yakın- uzak, ıslak- kuru vb. kavramlar da kavram öğretiminde kullanılan yöntem ve tekniklerle işlenebilir.

İLKÖĞRETİM (7-11 YAŞ)

AMAÇLAR :

İLETİŞİM BECERİLERİ

1. İki eylem bildiren komutları yerine getirebilme.
2. Resimdeki olayları anlatabilme.

3. Resimli öyküleri anlatabilme.
4. Kendi bedenine ait özellikleri söyleyebilme.
5. Bir gününü basit ifadelerle anlatabilme.
6. Birbirini takip eden en az 3 resmi, öykü şeklinde anlatabilme.
7. Basit bir olayın sonucunu tahmin edebilme.
8. Kendisiyle konuşan kişiyi dinleyebilme.
9. Bir konu üzerinde 3-5 dk karşılıklı konuşabilme.
10. Zamirleri yerinde kullanabilme.

GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ

1. Terlik giyebilme/çıkarabilme.
2. Bereyi giyebilme/çıkarabilme.
3. Çorap giyebilme/çıkarabilme.
4. Lastikli pantolon giyebilme/çıkarabilme.
5. Bağciksız ayakkabı giyebilme/çıkarabilme.
6. Diş fırçalayabilme.
7. Düğme ilikleyebilme/çözebilme.
8. Ceket, palto, mont vb. giyebilme/çıkarabilme.
9. Saç tarayabilme.
10. Fermuar açabilme/kapayabilme.
11. Kazak giyebilme/çıkarabilme.
12. Toz alabilme/silebilme.

MOTOR BECERİLER

1. Komutla sıraya girebilme.
2. Gösterilen vücut hareketlerini yapabilme.
3. Topla oynayabilme.
4. Zıplayarak belirlenen hedefe ulaşabilme.
5. Atlamalarla ilgili hareketler yapabilme.
6. Sınırlı alanda geri geri dengeli yürüyebilme.
7. Tırmanma hareketini yapabilme.
8. Atmalarla ilgili hareketler yapabilme.
9. Kurallı koşu çalışmaları yapabilme.
10. Minder üzerinde düz takla atabilme.
11. Kurallı grup hareketlerini yapabilme.

SOSYAL YAŞAM BECERİLERİ

OKULUMUZ:

1. Okulun bölümlerini tanıyabilme.
2. Okulda çalışan personelin isimlerini söyleyebilme.
3. Okulda çalışan personelin yaptığı işleri söyleyebilme.
4. Atatürk'ü tanıyabilme.
5. Türk Bayrağını tanıyabilme.
6. İstiklâl Marşı Törenine katılabilm.

EVİMİZ-AİLEMİZ:

7. Ailesindeki bireyleri sayabilme.
8. Aile bireylerinin yaptığı işleri söyleyebilme.
9. Akrabalık ilişkilerini kavrayabilme.
10. Evin bölümlerini tanıyabilme.
11. Evin bölümlerinin eşyasını tanıyabilme.
12. Evin bölümlerinin işlevlerini söyleyebilme.
13. Evde kullanılan alet ve makinelerin işlevlerini söyleyebilme.

VÜCUDUMUZ VE SAĞLIĞIMIZ:

14. Vücudunun bölümlerini tanıyabilme.
15. Vücudunun belli başlı organlarını tanıyabilme.
16. Belli başlı organların işlevlerini söyleyebilme.
17. Duyu organlarını ve işlevlerini söyleyebilme.
18. Vücudumuzun temizliği için yapılanları söyleyebilme.
19. Sağlığımızı koruma yollarını söyleyebilme.
20. Sağlık kurumlarını tanıyabilme.
21. Sağlık kurumlarının çalışanlarını tanıyabilme.

ÇEVREMİZ:

22. Komşuluk ilişkilerini kavrayabilme.
23. Çevresini temiz tutabilme.
24. Alış-veriş yapılan yerleri tanıyabilme.
25. Çevremizde kullandığımız alet ve makineleri tanıyabilme.

MEVSİMLER:

26. Haftanın günlerini tanıyabilme.
27. Hava olaylarını ayırt edebilme.
28. Mevsimleri sırasıyla sayabilme.
29. Sonbahar mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.
30. Kış mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.

- 31.İlkbahar mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.
- 32.Yaz mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.
- 33.Giyecekleri yazlık ve kışlık kategorisine göre ayırt edebilme.
- 34.İsınmak için kullanılan araçları tanıyabilme.

HABERLEŞME:

- 35.Haberleşme araçlarını tanıyabilme.
- 36.Haberleşme araçlarından yararlanma yollarını söyleyebilme.
- 37.Postahaneyi tanıyabilme.

TAŞITLAR VE TRAFİK:

- 38.Taşıtları diğer nesnelere ayırt edebilme.
- 39.Taşıtları birbirinden ayırt edebilme.
- 40.Taşıtların ve yolların ayırt edebilme.
- 41.Trafik ışıklarına göre hareket edebilme.

CANLILAR:

- 42.Canlı ve cansız varlıkları ayırt edebilme.
- 43.Varlıkları hayvan kategorisine göre ayırt edebilme.
- 44.Varlıkları bitki kategorisine göre ayırt edebilme.

AKADEMİK BECERİLER

1. Nesnelere büyükten küçüğe, küçükten büyüğe doğru sıralayabilme.
2. Nesnelere yakında-uzakta olmaları yönünden ayırt edebilme.
3. Nesnelere altında-üstünde olmaları yönünden ayırt edebilme.
4. Nesnelere azlık-çokluk olmaları yönünden ayırt edebilme.
5. 20'ye kadar 1'er ritmik sayabilme.
6. 50'ye kadar 1'er ritmik sayabilme.
7. 50'ye kadar 10'ar ritmik sayabilme.
8. 50'ye kadar 5'er ritmik sayabilme.
9. 100'e kadar 1'er, 5'er, 10'ar ritmik sayabilme.
10. 1 ile 9 arası rakamları kavrayabilme.
11. "0" (sıfır) rakamını kavrayabilme.
12. 10-50 arası sayıları kavrayabilme.
13. Dikey çizgi çizebilme.
14. Yatay çizgi çizebilme.
15. Eğik çizgi çizebilme.
16. Daire çizebilme.

17. Belli başlı şekil ve sembolleri çizebilme.
18. Nesne adlarını okuyabilme/yazabilme.
19. İki sözcüklü basit cümleleri okuyabilme/yazabilme.
20. Adını soyadını okuyabilme/yazabilme.
21. Üç sözcüklü cümleleri okuyabilme/yazabilme.
22. Öğrenilmiş cümlelerin sözcükleri ile yeni cümleler oluşturabilme.
23. Sekiz ünlü harfi kavrayabilme.
24. Öğrenilmiş sözcükleri hecelerine ayırabilme.
25. Okuma-yazmaya işlerlik kazandırabilme.

OYUN VE SANAT ETKİNLİKLERİ

1. Tuz seramiği, plâstrin ve kil gibi maddelere şekil verebilme.
2. Pastel boya ile boyama yapabilme.
3. Kağıt yırtabilme.
4. Makas ile kağıt kesebilme.
5. Suluboya ile boyama yapabilme.
6. Baskı çalışmaları yapabilme.
7. Kağıt yapıştırabilme.
8. Müziğe uygun ritm tutabilme.
9. Basit şarkılar söyleyebilme.
10. Basit müzikli oyunlara eşlik edebilme.
11. Belli başlı müzik aletlerini tanıyabilme.

İLKÖĞRETİM (7-11 YAŞ)

İLETİŞİM BECERİLERİ :

AMAÇ 1. İki eylem bildiren komutları yerine getirebilme.

Davranışlar :

1. Tek sözcüklü komutları yerine getirir. (gel, git, al, ver vb.)
2. İki eylemli komutları yardımla yerine getirir. (kalemi al gel, çöpü al at vb.)
3. İki eylemli komutları öğretmen kontrolünde yerine getirir.
4. İki eylemli komutları bağımsız olarak yerine getirir.

AMAÇ 2. Resimdeki olayları anlatabilme.

Davranışlar :

1. Birden fazla olay anlatan resim kartındaki nesnelere gösterir/söyler.
2. Birden fazla olay anlatan resim kartındaki kişileri gösterir/söyler.
3. Birden fazla olay anlatan resim kartındaki olayları sorular yardımıyla anlatır.
4. Birden fazla olay anlatan resim kartındaki olayları tek tek anlatır.
5. Birden fazla olay anlatan resim kartındaki kompozisyonu anlatır.

AMAÇ 3. Resimli öyküleri anlatabilme.

Davranışlar :

1. Öyküyü dinlediğini jest ve mimiklerle belli eder.
2. Sorulduğunda öykünün adını söyler.
3. Sorulduğunda öyküdeki kişileri gösterir/söyler.
4. Sorulduğunda öyküdeki nesnelere gösterir/söyler.
5. Sorulduğunda öyküdeki olayları tek tek gösterir/söyler.
6. İstendiğinde öyküyü anlatır.

AMAÇ 4. Kendi bedenine ait özellikleri söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Kendisini gösterir/söyler.
2. Kendisini iki kişi arasından (aynada, resimde) gösterir.
3. Kendisine ait belli başlı fiziksel özellikleri (saç rengi, cinsiyet vb.) söyler.

AMAÇ 5. Bir gününü basit ifadelerle anlatabilme.

Davranışlar :

1. Sabah kalktıktan sonra yaptıklarını söyler.
2. Okula gelirken yaptıklarını söyler.
3. Okulda yaptıklarını söyler.
4. Evde yatıncaya kadar yaptıklarını söyler.
5. Hafta sonunda yaptıklarını söyler.

AMAÇ 6. Birbirini takip eden en az üç resmi öykü şeklinde anlatabilme.

Davranışlar :

1. Resimli kartlarda gördüklerini söyler.
2. Resimli kartlardaki olayları anlatır.

3. Karışık olarak verildiğinde en az üç resimli kartı olay sırasına göre dizer.
4. Sıraya dizdiği resimli kartlardaki olayları başından sonuna kadar öykü şeklinde anlatır.

AMAÇ 7. Basit bir olayın sonucunu tahmin edebilme.

Davranışlar :

1. Tek hareketli basit bir olayı izler.
2. Sorular yöneltildiğinde olayı anlatır.
3. Sorulduğunda olayın sonucunu söyler.
4. Benzer bir olayı izler.
5. Sorulduğunda olayın sonunda ne olacağını söyler.

AMAÇ 8. Kendisiyle konuşan kişiyi dinleyebilme.

Davranışlar :

1. Adı söylendiğinde bakar.
2. Karşısındaki kişi ile bir süre göz kontağı kurar.
3. Kendisiyle konuşan kişinin gözlerini ve ağzını izleyerek yüzüne bakar.
4. Kendisiyle konuşan kişiyi dinlediğini jest ve mimiklerle belli eder.
5. Karşısındaki kişinin sorularına cevap verir.

AMAÇ 9. Bir konu üzerinde 3-5 dk karşılıklı konuşabilme.

Davranışlar :

1. Karşısında konuşan kişiyi dinler.
2. Kendisine yöneltilen "evet" veya "hayır" cevaplı sorulara cevap verir.
3. Kendisine yöneltilen sorulara basit cümleler kurarak cevap verir.
4. Karşısındakine anlamlı sorular sorar.
5. Karşısındaki ile 3-5 dk sohbet eder.
6. Ünite ve günlük hayatı ile ilgili konular üzerinde 3-5 dk konuşur.

AMAÇ 10. Zamirleri yerinde kullanabilme.

Davranışlar :

1. Kendisini göstererek "ben" der.
2. Kendisi ile ilgili konularda "ben" sözcüğünü kullanır.
3. Karşısındakini göstererek "sen" der.
4. Karşısındaki ile ilgili konularda "sen" sözcüğünün kullanır.
5. Karşısındakine başkasını göstererek "o" der.

6. Karşısındakine başkasından söz ederken "o" sözcüğünü kullanır.
7. "Ben, sen, o" sözcüklerini yerinde kullanır.

GÜNLÜK YAŞAM BECERİLERİ

AMAÇ 1. Terlik giyebilme/çıkarabilme.

Davranışlar:

1. Terliği alır.
2. Terliği ayaklarına göre eşleştirir.
3. Tek ayağına uygun terliği giyer.
4. Diğer ayağına öteki terliği giyer.
5. Terliği ayağında düzeltir.
6. Tek ayağını terlikten çıkarır.
7. Diğer ayağını terlikten çıkarır.
8. Terlikleri eşleştirerek yerine koyar.

AMAÇ 2. Bereyi giyebilme/çıkarabilme.

Davranışlar:

1. Bereyi iki eliyle tutar.
2. Bereyi başının üstüne götürür.
3. Bereyi başına yerleştirir.
4. Bereyi kulaklarının üstüne kadar indirir.
5. Bereyi düzeltir.
6. Bereyi üst tarafından tutar.
7. Bereyi yukarı doğru çeker.
8. Bereyi çıkarır.
9. Bereyi yerine koyar.

AMAÇ 3. Çorap çıkarabilme/giyebilme.

Davranışlar :

Çıkarma

1. Yere oturur.
2. Çorabı koncundan (lastikli kısmı) iki eliyle yanlarından tutar.

3. Aşağıya doğru bastırarak ayak bileğine kadar indirir.
4. Kullandığı elinin parmaklarını içe doğru kaydırarak topuğundan kurtarır.
5. Çorabı ucundan çeker.
6. Çorabı ayağından çıkarır.
7. Aynı işlem basamaklarıyla diğer çorabını çıkarır.
8. Düzelterek çorabı yerine koyar.

Giyme

1. Yere oturur.
2. Çorabı alır.
3. Çorabın lastikli kısmının yanlarından iki eliyle tutar.
4. Çorabın koncundan boğaz kısmını toplar.
5. Çorabı ayağının ucuna yerleştirir.
6. Çorabı topuğa doğru çeker.
7. Lastikli kısmını bileğine veya dizine kadar çekerek giyer.
8. Aynı işlem basamaklarıyla diğer çorabını giyer.

AMAÇ 4. Lastikli pantolon çıkarabilme/giyebilme.

Davranışlar:

Çıkarma

1. Pantolonu kalçasına kadar indirir.
2. Pantolonu dizine kadar indirir.
3. Pantolonu bileğine kadar indirir.
4. Pantolon bileğinde iken yere oturur.
5. Pantolonu bir paçasından tutup çıkarır.
6. Pantolonu diğer paçasından tutup çıkarır.
7. Lastikli pantolonu işlem basamaklarına uygun çıkarır.

Giyme

1. Kalçasındaki pantolonu iki eliyle beline kadar çeker.
2. Dizlerindeki pantolonu iki eliyle beline kadar çeker.
3. Bileğindeki pantolonu iki eliyle beline kadar çeker.
4. Oturur vaziyette iken pantolonun bir paçasından uygun ayağını geçirir.
5. Oturur vaziyette iken pantolonun diğer paçasından uygun ayağını geçirir.
6. Pantolonunu iki yanından tutarak işlem basamaklarına uygun olarak giyer.

AMAÇ 5. Bağıcsız ayakkabı çıkarabilme/giyebilme.

Davranışlar :

Çıkarma

1. Yere oturur.
2. İki eliyle ayakkabının önünden ve arkasından tutar.
3. Ayakkabının arkasından ileri doğru iter.
4. Ayakkabıyı ayağından çıkarır.
5. Aynı işlem basamaklarıyla diğer ayakkabıyı çıkarır.
6. Ayakkabıları yerine koyar.

Giyme

1. Ayakkabıları ayaklarıyla eşleştirir.
2. Yere oturur.
3. İki eliyle eşleştirdiği ayakkabıyı önünden ve arkasından tutar.
4. Ayağının ön kısmını ayakkabıya sokar.
5. Çömelir vaziyette iki eliyle ayakkabının arkasından tutar.
6. Ayağını içeri doğru bastırarak iki eliyle ayakkabıyı yukarı doğru çeker.
7. Ayakkabıyı giyerek düzeltir.
8. Aynı işlem basamaklarıyla diğer ayakkabıyı giyer.

AMAÇ 6. Diş fırçalayabilme.

Davranışlar :

1. Kullandığı eline macunu alır.
2. Diğer eliyle macunun kapağını açar.
3. Kapağı uygun bir yere koyar.
4. Fırçayı alır.
5. Fırçanın üstüne bir miktar macun sürer.
6. Fırçayı uygun bir yere koyar.
7. Kullandığı eline macunu alır.
8. Diğer eline kapağı alır.
9. Macunun kapağını kapatır
10. Macunu yerine bırakır.
11. Kullandığı eline fırçayı alır.
12. Fırçayı dişlerinin üzerine yerleştirir.
13. Fırçayı yukarı-aşağı hareket ettirerek dişlerini fırçalar.
14. Kullandığı eliyle musluğu açar.
15. Fırçayı yıkar.
16. Fırçayı yerine koyar.
17. Kullandığı eliyle ağızına bir miktar su alır.
18. Ağızını çalkalayarak yıkar.
19. Ellerini yıkar.

20.Musluğu kapatır

21.Ellerini kurular.

AMAÇ 7. Düğme çözebilme/ilikleyebilme.

Düğme Çözme

1. Bir elinin baş ve işaret parmağıyla iliğın kenarından tutar.
2. Diğer elinin baş ve işaret parmağıyla düğmenin ucundan tutar
3. Düğmeyi ve iliği birbirine ters yönde çeker.
4. Düğmenin ucunu ilikten geçirir.
5. Düğmenin tamamı ilikten geçinceye kadar iter.
6. Düğmeği ilikten çözdükten sonra düzeltir.

AÇIKLAMA: Aynı işlemler diğer düğmelerin çözülmesi için de tekrarlanır.

Davranışlar :

Düğme İlikleme

1. Her iki elinin baş ve işaret parmağıyla düğme ve ilikten tutarak eşleştirir.
2. İlik tarafındaki elinin baş parmağını iliğın içine yerleştirir.
3. Düğme ve iliği birbirine yaklaştırır.
4. Düğmeyi iliğe yerleştirir.
5. Düğmeyi tuttuğu elinin başparmağı ile düğmeyi ilik içersine iter.
6. Aynı anda işaret parmağı ile iliğın kenarını geriye doğru çeker.
7. İlik tarafındaki baş ve işaret parmağı ile düğmenin ucundan tutar.
8. Düğme ilikten geçinceye kadar çeker.
9. Düğmeyi geçirdikten sonra düzeltir.

AÇIKLAMA: Aynı işlemler diğer düğmelerin iliklenmesi için de tekrarlanır.

AMAÇ 8. Ceket, palto, mont vb. çıkarabilme/ giyebilme.

Davranışlar :

Çıkarma

1. İki eliyle ceketinin iki yanından tutar.
2. Ellerini yana doğru açar.
3. Ellerini geriye doğru iterek ceketini omuzlardan kurtarır.
4. Bir elini bırakarak, ceketin bir kolunu çıkarır.
5. Çıkan eliyle diğer kolun ucundan tutar.
6. Çekerek çıkarır.
7. Diğer eliyle ceketin yaka ortasından tutar.
8. Ceketini asar.

Giyme

1. Bir eliyle ceketin yakasından tutar.
2. Diğer kolunu ceketin uygun koluna sokar.
3. Boş eliyle ceketin yakasından tutarak omuza çeker.
4. Boş kolunu ceketin diğer koluna geçirir.
5. İki eliyle yakaları düzeltir

AMAÇ 9. Saç tarayabilme.

Davranışlar :

1. Kullandığı eline tarak veya fırçayı alır.
2. Aynaya bakar.
3. Yukarıdan aşağıya doğru uygun yönlerde tarar.
4. Tarak veya fırçayı diğer eliyle temizler.
5. Saçları çöp kutusuna atar.
6. Fırça veya tarağı yerine koyar.

AMAÇ 10. Fermuar açabilme/kapayabilme.

Davranışlar :

Fermuar Açma

1. Kullandığı eliyle fermuarın açıp kapayacak yerinden tutar.
2. Diğer eliyle elbisenin alt ucundan tutar.
3. Fermuarı aşağıya doğru sonuna kadar indirir.
4. Kullandığı elini yukarı doğru çekerek fermuarı açar.

Fermuar Kapama

1. Bir eliyle fermuarın açıp kapama yerinden tutar.
2. Diğer eliyle fermuarın alt ucundan tutar.
3. Fermuarı birbirine geçecek şekilde tutar.
4. Bir eliyle elbisenin ucundan tutarken kullandığı eliyle fermuarı yukarı doğru çeker.

AMAÇ 11. Kazak çıkarabilme/giyebilme.

Davranışlar :

Çıkarma

1. İki eliyle kazağın arka yakasından tutar.
2. İki eliyle kazağı yukarı doğru çeker.

3. Kazağı başından çıkarır.
4. Ellerini kazağın yakasından bırakır.
5. Bir eliyle diğer kolundaki kazağın bileğinden tutar.
6. ekerek kazağı kolundan çıkarır.
7. Boş eliyle diğer kazağın bileğinden tutar.
8. ekerek diğer kolunu çıkarır.
9. Kazağı düzeltir.
10. Kazağı yerine koyar.

Giyme

1. Kazağın nn arkasını belirler.
2. Kazağın arkası yukarı gelecek şekilde yere koyar.
3. Bir kolunu kazağın uygun koluna giyer.
4. Diğer kolunu kazağın diğer koluna giyer.
5. Kollarını yukarı kaldırır.
6. Kazağın boğaz kısmını başından geçirir.
7. Kazağı iki eliyle etek ucundan tutar.
8. Kazağı beline kadar indirir.
9. Kazağı üzerinde düzeltir.

AMAÇ 12. Toz alabilme/silebilme.

Davranışlar :

1. Kullandığı eline bezi alır.
2. Silinecek alanı (masa, sehpa, sandalye vb.) belirler.
3. Bezi silinecek alana koyar.
4. Düz veya dairesel hareketlerle alanı siler.
5. Alan temizleninceye kadar silme işlemini sürdürür.
6. Kullandığı bezi yerine koyar.

MOTOR BECERİLERİ

AMAÇ 1. Komutla sıraya girebilme.

Davranışlar :

1. İki kişiden oluşan sıraya girer.
2. İki den fazla kişiden oluşan sıraya girer.

3. İstendiğinde sırasını gösterir/söyler.
4. İstendiğinde "sıraya gir" komutuyla sıraya girer.

AMAÇ 2. Gösterilen vücut hareketlerini yapabilme.

Davranışlar :

1. Gösterildiğinde el-kol hareketlerini yapar.
2. Gösterildiğinde başını yana, öne-arkaya çevirir.
3. Gösterildiğinde olduğu yerde çömelip kalkar.
4. Gösterildiğinde ayakta iken başı yere paralel olacak şekilde eğilip elleriyle ayağına dokunur.
5. Gösterildiğinde oturur vaziyette elleriyle ayaklarına dokunur.

AMAÇ 3. Topla oynayabilme.

Davranışlar :

1. Topu istenen hedefe iki eliyle atar.
2. Kendisine gittikçe artan mesafeden atılan topu iki eliyle tutar.
3. Topu iki eliyle yere vurarak tutar.
4. Topu iki eliyle yere vurarak en az üç kere ardarda saydırır.
5. Topu iki eliyle havaya atar/tutar.

AMAÇ 4. Zıplayarak belirlenen hedefe ulaşabilme.

Davranışlar :

1. Olduğu yerde çift ayakla zıplar.
2. Olduğu yerde tek ayakla zıplar.
3. Çift ayakla öne bir kere zıplar.
4. Tek ayakla öne bir kere zıplar.
5. Çift ayakla 2-3 m lik mesafeye zıplayarak ulaşır.
6. Tek ayakla 2-3 m lik mesafeye zıplayarak ulaşır.
7. Tek ve çift ayakla zıplayarak belirlenen hedefe ulaşır.

AMAÇ 5. Atlamalarla ilgili hareketler yapabilme.

Davranışlar :

1. Durarak tek ayakla adım atarak atlar.
2. Durarak çift ayakla öne atlar.
3. Hız alarak tek ayakla öne atlar.
4. Hız alarak çift ayakla öne atlar.

5. Durarak bir çizgiden belli bir yere kadar atlar.
6. Hız alarak bir çizgiden belli bir yere kadar atlar.
7. Yüksekten tek ayakla derinliğine atlar.
8. Yüksekten çift ayakla derinliğine atlar.

AMAÇ 6. Sınırlı alanda geri geri dengeli yürüyebilme.

Davranışlar :

1. Durduğu yerde bir ayağını bir adım geriye atar.
2. Diğer ayağını ötekinin yanına getirir.
3. Bir ayağını geriye atıp diğer ayağını onun yanına getirerek en az 5 m lik mesafeyi geri geri yürür.
4. Bir ayağını geriye atıp diğer ayağını onun arkasına atarak en az 5 m lik mesafeyi geri geri yürür.
5. Sınırları belirlenmiş geniş alanda geri geri yürür.
6. Sınırları belirlenmiş dar alanda geri geri yürür.
7. Yere çizilen çizgi üzerinden geri geri yürür.

AMAÇ 7. Tırmanma hareketini yapabilme.

Davranışlar :

1. Duvara dayanmış merdivenin önünde durur.
2. İki eliyle merdivenin kenarlarından tutar.
3. Bir ayağını ilk basamağa koyar.
4. Diğer ayağını basamaktaki ayağının yanına koyar.
5. Ellerini bir üst basamağın yanından tutar.
6. Basamakları tek tek tırmanarak yukarı doğru çıkar.
7. Bir ayağını bir alt basamağa koyar.
8. Diğer ayağını alt basamaktaki ayağının yanına getirir.
9. Ellerini aşağıya kaydırarak merdivenin kenarından tutar.
10. Basamaklar bitinceye kadar aynı işlemi sürdürür.
11. İstendiğinde merdiveni iner/çıkartır.

AMAÇ 8. Atmalarla ilgili hareketler yapabilme.

Davranışlar :

1. Elindeki bir nesneyi rastgele atar.
2. Elindeki bir nesneyi belirlenen yöne atar.
3. Elindeki bir nesneyi istenilen uzaklığa atar.
4. Elindeki bir nesneyi atarak belirlenen hedefi vurur.

AMAÇ 9. Kurallı koşu çalışmaları yapabilme.

Davranışlar :

1. Kısa mesafeli hızlı koşu yapar.
2. Belirlenen hedefe istenilen sürede koşar.
3. Belirlenen hedefe yön değiştirerek hızlı koşu yapar.
4. Koşu yarışları yapar.

AMAÇ 10. Minder üzerinde düz takla atabilme.

Davranışlar :

1. Minderin kenarında, önu mindere dönük olacak şekilde durur.
2. Minderin kenarında yere çömelir.
3. Kollarını yanlara koyar.
4. Başını öne eğer.
5. Vücutunu öne iterek başının arka kısmını ayaklarına yakın olacak şekilde mindere koyar.
6. Ayak ve kalça kısmını öne iterek takla atar.

AMAÇ 11. Kurallı grup hareketlerini yapabilme.

Davranışlar :

1. Gösterilen hareketleri taklit eder.
2. Kendisine verilen hareketi yapar.
3. Kendisine verilen hareketi grupla yapar.
4. Grup hareketini izler.
5. Grup hareketinde sırası geldiğinde hareketini yapar.
6. Grup hareketini tamamlar.

SOSYAL YAŞAM BECERİLERİ

OKULUMUZ :

AMAÇ 1. Okulun bölümlerini tanıyabilme.

Davranışlar :

Okulun iç bölümleri :

1. Okulda müdür odasını gösterir/söyler.

2. Okulda müdür yardımcısının odasını gösterir/söyler.
3. Okulda ğretmenler odasını gösterir/söyler.
4. Okulda tuvaleti gösterir/söyler.
5. Okulda spor salonunu gösterir/söyler.
6. Okulda yemekhaneyi gösterir/söyler.
7. Okulda sınıfları gösterir/söyler.

Okulun dış bölümleri :

1. Okulun bahçesini gösterir/söyler.
2. Okulun çatısını gösterir/söyler.
3. Okulun bacasını gösterir/söyler.
4. Okulun giriş kapısını gösterir/söyler.
5. Okulun pencerelerini gösterir/söyler.

AMAÇ 2. Okulda alışan personelin isimlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Okulda ğretmeni gösterir/söyler.
2. Okulda usta öğreticiyi gösterir/söyler.
3. Okulda hizmetlileri gösterir/söyler.
4. Okulda müdürü gösterir/söyler.
5. Okulda müdür yardımcısını gösterir/söyler.
6. Okulda alışan diğerk işileri gösterir/söyler.

AMAÇ 3. Okulda alışan personelin yaptığı işleri söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Öğretmenin okulda ders anlattığını söyler.
2. Usta öğreticinin sınıfta öğretmene yardım ettiğini söyler.
3. Hizmetlilerin okulu temizlediğini söyler.
4. Müdürün okulu yönettiğini söyler.
5. Müdür yardımcısının müdüre yardım ettiğini söyler.

ATATÜRK :

AMAÇ 4. Atatürk' tanıyabilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde Atatürk'ün resmini gösterir.
2. Resmi gösterildiğinde adını söyler.
3. Diğer resimler arasından "Atatürk" resmini ayırt eder.
4. Resmi gösterildiğinde Atatürk'ün babasını gösterir.
5. Resmi gösterildiğinde Atatürk'ün annesini gösterir.
6. "Atatürk"ün yurdumuzu düşmanlardan kurtardığını söyler.

AMAÇ 5. Türk Bayrağını tanıyabilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde "bayrağı" gösterir.
2. Bayrak gösterildiğinde "bayrağımız" olduğunu söyler.
3. Bayraktaki renkleri söyler.
4. Bayraktaki şekilleri (ay-yıldız) söyler.
5. Türk Bayrağını diğer bayraklar arasından seçer/gösterir.

AMAÇ 6. İstiklâl Marşı Törenine katılabilmek.

Davranışlar :

1. İstiklâl Marşı'nı diğer müziklerden ayırt eder.
2. İstiklâl Marşı için sıraya girer.
3. İstiklâl Marşı'nı dinler.
4. İstiklâl Marşı'nın söylenişine eşlik eder.
5. Sırasında İstiklâl Marşı bitinceye kadar hareketsiz durur.

EVİMİZ-AİLEMİZ :

AMAÇ 7. Ailesindeki bireyleri sayabilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde annesini gösterir/söyler.
2. İstendiğinde babasını gösterir/söyler.
3. İstendiğinde kardeşini gösterir/söyler.
4. İstendiğinde varsa dedesini, ninesini gösterir/söyler.
5. Sorulduğunda aile bireylerinin adlarını söyler.

AMAÇ 8. Aile bireylerinin yaptığı işleri söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Sorulduğunda annesinin mesleğini söyler.
2. Sorulduğunda annesinin evde yaptığı işleri söyler.
3. Sorulduğunda babasının mesleğini söyler.
4. Sorulduğunda babasının evde yaptığı işleri söyler.
5. Sorulduğunda kendisinin evde yaptığı işleri söyler.
6. Sorulduğunda diğer aile bireylerinin mesleklerini söyler.
7. Sorulduğunda diğer aile bireylerinin evde yaptığı işleri söyler.

AMAÇ 9. Akrabalık ilişkilerini kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Kendi akrabalarını (dede, anneanne, babaanne, amca, hala, teyze, dayı) sayar.
2. Annesinin ve babasının babalarına "Dede" dendiğini söyler.
3. Annesinin annesine "Anneanne" dendiğini söyler.
4. Babasının annesine "Babaanne" dendiğini söyler.
5. Babasının erkek kardeşine "Amca" dendiğini söyler.
6. Babasının kız kardeşine "Hala" dendiğini söyler.
7. Annesinin erkek kardeşine "Dayı" dendiğini söyler.
8. Annesinin kız kardeşine "Teyze" dendiğini söyler.
9. Sorulduğunda "Dede, anneanne, babaanne, amca, hala, teyze, dayı" sözcüklerini tanımlar.

AMAÇ 10. Evin bölümlerini sayabilme.

Davranışlar :

İç bölümleri :

1. Evin bölümlerinden kendi odasını gösterir/söyler.
2. Evin bölümlerinden salonu gösterir/söyler.
3. Evin bölümlerinden mutfağı gösterir/söyler.
4. Evin bölümlerinden yatak odasını gösterir/söyler.
5. Evin bölümlerinden banyoyu gösterir/söyler.
6. Evin bölümlerinden tuvaleti gösterir/söyler.

Dış bölümleri:

1. Evin çatısını gösterir/söyler.
2. Evin bacasını gösterir/söyler.
3. Evin penceresini gösterir/söyler.
4. Evin kapısını gösterir/söyler.
5. Evin bahçesini gösterir/söyler.

AMAÇ 11. Evin bölümlerindeki eşyaları sayabilme.

Davranışlar :

1. Kendi odasındaki eşyayı (yatak, kitaplık, masa, oyuncaklar vb.) gösterir/söyler.
2. Salondaki eşyayı (TV, müzik seti, koltuk, yemek masası, büfe vb.) gösterir/söyler.
3. Mutfaktaki eşyayı (buzdolabı, fırın, bulaşık makinesi, tabak, çatal, kaşık vb.) gösterir/söyler.
4. Yatak odasındaki eşyayı (yatak, gardrop, tuvalet masası vb.) gösterir/söyler.
5. Banyodaki eşyayı (çamaşır makinesi, küvet, havlu, lavabo, ayna vb.) gösterir/söyler.
6. Tuvalettaki eşyayı (sifon, havlu, lavabo vb.) gösterir/söyler.

AMAÇ 12. Evin bölümlerinin işlevlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Sorulduğunda kendi odasında uyuduğunu, oynadığını, dinlendiğini söyler.
2. Sorulduğunda salonda TV izlediğini, oturduğunu vb. söyler.
3. Sorulduğunda mutfakta yemek hazırlandığını söyler.
4. Sorulduğunda yatak odasında yatıldığını söyler.
5. Sorulduğunda banyoda yıkandığını, dişini fırçaladığını, elini-yüzünü yıkadığını söyler.

AMAÇ 13. Evde kullanılan alet ve makinelerin işlevlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Evde kullanılan belli başlı alet ve makineleri sayar.
2. Çamaşır makinesiyle çamaşır yıkandığını söyler.
3. Bulaşık makinesiyle bulaşık yıkandığını söyler.
4. Süpürge ile yerlerin süpürüldüğünü söyler.
5. Buzdolabında yiyeceklerin korunduğunu söyler.
6. TV., radyo vb.'nin haberleşmede kullanıldığını söyler.
7. Fırında kek, pasta vb. pişirildiğini söyler.
8. Ocaкта yemek pişirildiğini söyler.
9. Çekiçle çivi çakıldığını söyler.
10. Testere ile tahta kesildiğini söyler.
11. Tornavida ile vida takılıp söküldüğünü söyler.
12. İstendiğinde gösterilen ya da söylenen alet ve makinelerin işlevlerini söyler.

VÜCUDUMUZ VE SAĞLIĞIMIZ:

AMAÇ 14. Vücudunun bölümlerini tanıyabilme.

Davranışlar:

1. İstendiğinde el ve kollarını gösterir.
2. El ve kolları gösterildiğinde adlarını söyler.
3. İstendiğinde ayak ve bacaklarını gösterir.
4. Ayak ve bacakları gösterildiğinde adını söyler.
5. İstendiğinde başını gösterir.
6. Baş gösterildiğinde adını söyler.
7. İstendiğinde gövdesini gösterir.
8. Gövdesi gösterildiğinde adını gösterir.

AMAÇ 15. Vücudun belli başlı organlarını tanıyabilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde ellerini gösterir/söyler.
2. İstendiğinde ayaklarını gösterir/söyler.
3. İstendiğinde gözlerini gösterir/söyler.
4. İstendiğinde kulağını gösterir/söyler.
5. İstendiğinde burnunu gösterir/söyler.
6. İstendiğinde ağızını gösterir/söyler.
7. İstendiğinde yüzünü gösterir/söyler.
8. İstendiğinde saçını gösterir/söyler.
9. İstendiğinde dilini gösterir/söyler.
10. İstendiğinde dişlerini gösterir/söyler.
11. İstendiğinde kaşlarını gösterir/söyler.

AMAÇ 16. Belli başlı organların işlevlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Sorulduğunda eliyle ve koluyla nesnelere tuttuğunu söyler.
2. Sorulduğunda ayağıyla ve bacağıyla yürüdüğünü, koştuğunu söyler.
3. Sorulduğunda gözleriyle gördüğünü söyler.
4. Sorulduğunda kulağıyla sesleri duyduğunu söyler.
5. Sorulduğunda burnuyla koku aldığını söyler.
6. Sorulduğunda ağızıyla konuştuğunu, yemek yediğini söyler.
7. Sorulduğunda diliyle tat aldığını söyler.
8. Sorulduğunda dişleriyle yiyecekleri çiğnediğini söyler.

AMAÇ 17. Duyu organlarını ve işlevlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Sorulduğunda burnunu, dilini, elini, gözlerini, kulaklarını gösterir/söyler.
2. Burnuyla kolonya, çiçek vb. kokladığını, koku aldığını söyler.
3. Kulaklarıyla müzik dinlediğini, sesleri duyduğunu söyler.
4. Diliyle yediği şeyin (tatlı, acı, ekşi, tuzlu vb.) tadını aldığını söyler.
5. Dokunduğu nesnelere soğuk-sıcak, düz-pürüzlü vb. olduğunu söyler.
6. Gözleriyle nesnelere ve çevresini gördüğünü söyler.

AMAÇ 18. Vücudumuzun temizliği için yapılanları söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Banyo yaptığını (haftada en az 1 kere) söyler.
2. Dişlerini fırçaladığını (yemeklerden sonra) söyler.
3. Tırnaklarını kestiğini söyler.
4. Saçını taradığını söyler.
5. Elini, yüzünü yıkadığını söyler.

AMAÇ 19. Sağlığını koruma yollarını söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Sebze ve meyveleri yıkayarak yediğini söyler.
2. Et, süt, bal gibi besinleri yemesi gerektiğini söyler.
3. Elini, yüzünü yıkadığını, banyo yaptığını, dişlerini fırçaladığını vb. söyler.
4. Çevremizi temiz tutmamız gerektiğini söyler.
5. Günde en az sekiz saat uyumak gerektiğini söyler.
6. Spor yapması gerektiğini söyler.
7. Temiz giyecek giymesi gerektiğini söyler.
8. Temiz hava alması gerektiğini söyler.
9. Aşı olması gerektiğini söyler.

AMAÇ 20. Belli başlı sağlık kurumlarını tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Sağlık kurumlarından hastahaneyi gösterir/söyler.
2. Sağlık kurumlarından sağlık ocağını gösterir/söyler.

3. Sağlık kurumlarından polikliniği gösterir/söyler.
4. Gösterilen sağlık kurumunun adını söyler.

AMAÇ 21. Sağlık kurumlarında çalışanları tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Doktoru gösterir/söyler.
2. Doktorun hastaları muayene ettiğini söyler.
3. Hemşireyi gösterir/söyler.
4. Hemşirenin aşı yaptığını söyler.
5. Hastabakıcıyı gösterir/söyler.
6. Hastabakıcının hastalara yardımcı olduğunu söyler.

ÇEVREMİZ :

AMAÇ 22. Komşuluk ilişkilerini kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Evinin yanındaki evlerde oturan kimselere "komşu" denildiğini söyler.
2. Komşularını sayar.
3. Komşularıyla birbirlerine misafiriğe gittiklerini söyler.
4. Komşularla yardımlaşılması gerektiğini söyler.

AMAÇ 23. evresini temiz tutabilme.

Davranışlar :

1. Çöpleri p kutusuna atar.
2. Çevredeki pleri toplar.
3. Sınıfını havalandırır.
4. Kendisine ait eşyaları toplar, düzenler.
5. Bahçe temizliğine katılır.

AMAÇ 24. Alış-veriş yapılan yerleri tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Marketi resimli kartlardan veya gerçek hayatta gösterir/söyler.
2. Marketten neler alınabileceğini gösterir/söyler.
3. Kasabı resimli kartlardan veya gerçek hayatta gösterir/söyler.
4. Kasaptan "et" alınacağını söyler.

5. Manavı resimli kartlardan gösterir/söyler.
6. Manavdan sebze ve meyve alınacağını söyler.

AMAÇ 25. Çevremizde kullandığımız alet ve makineleri tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Evde kullanılan alet ve makineleri (çamaşır makinesi, fırın, ocak, tornavida, çekiç vb.) gerçek ortamda ve/veya resimli kartlardan gösterir/söyler.
2. Bahçe ve tarla işlerinde kullanılan alet ve makineleri (kürek, tırmık, traktör, pulluk vb.) gerçek ortamda ve/veya resimli kartlardan gösterir/söyler.
3. İnşaatda kullanılan alet ve makineleri (mala, el arabası, harç makinesi, vinç, çekiç, keser vb.) gerçek ortamda ve/veya resimli kartlardan gösterir/söyler.

MEVSİMLER :

AMAÇ 26. Haftanın günlerini tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Haftanın günlerinin adlarını rastgele sayar.
2. Haftanın günlerinin adlarını sırasıyla sayar.
3. Bir haftada yedi gün olduğunu söyler.
4. Cumartesi ve Pazar'ın tatil günleri olduğunu, diğer günlerin çalışma günleri olduğunu söyler.
5. Bulunduğu günün adını söyler.
6. Dün ve yarının hangi gün olduğunu söyler.

AMAÇ 27. Hava olaylarını ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Resimli kartlardan yağmurlu havayı gösterir/söyler.
2. Resimli kartlardan karlı havayı gösterir/söyler.
3. Resimli kartlardan güneşli havayı gösterir/söyler.
4. Resimli kartlardan sisli havayı gösterir/söyler.
5. Resimli kartlardan bulutlu havayı gösterir/söyler.
6. Gerçek ortamda hava olaylarını ayırt eder.

AMAÇ 28. Sonbahar mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Sonbaharda okulların açıldığını söyler.
2. Sonbaharda ağaçların yapraklarını döktüğünü söyler.
3. Sonbaharda havaların soğumaya başladığını söyler.
4. Sonbaharda kollu giyecekler ve hırka gibi giyeceklerin giyildiğini söyler.
5. Sonbaharda evlere yakacak alındığını söyler.
6. Sonbaharda göçmen kuşların sıcak ülkelere gittiğini söyler.

AMAÇ 29. Kış mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Kışın kar yağdığını söyler.
2. Kışın havaların çok soğuk olduğunu söyler.
3. Kışın yeni yılın geldiğini söyler.
4. Kışın kalın giyecekler (manto, kazak, palto vb.) giyildiğini söyler.
5. Kışın evlerde kalorifer ve sobaların yandığını söyler.
6. Kışın kartopu oynandığını, kardan adam yapıldığını, kızak kayıldığını söyler.

AMAÇ 30. İlkbahar mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. İlkbaharda havaların ısınmaya başladığını söyler.
2. İlkbaharda yağmur yağdığını söyler.
3. İlkbaharda ağaçların çiçek açtığını söyler.
4. İlkbaharda göçmen kuşların döndüğünü söyler.
5. İlkbaharda kır gezilerinin ve pikniklerin yapıldığını söyler.

AMAÇ 31. Yaz mevsiminin özelliklerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Yazın havaların iyice ısındığını söyler.
2. Yazın okulların tatil olduğunu söyler.
3. Yazın ince ve kısa kollu giyeceklerin (tişört, şort vb.) giyildiğini söyler.
4. Yazın tatile (deniz kenarı, yayla gibi yerlere) gidildiğini söyler.

AMAÇ 32. Mevsimleri sırasıyla sayabilme.

Davranışlar :

1. Mevsim şeridinden istenilen mevsimi gösterir/söyler.
2. Mevsim şeridi üzerinde mevsimleri sırasıyla gösterir/söyler.

3. Kartlarda karışık olarak verilen mevsimleri sıraya koyar.
4. Mevsimleri sırasıyla sayar.

AMAÇ 33. Giyecekleri yazlık ve kışlık kategorisine göre ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Palto, manto, ceket, kazak, gömlek, bere, eldiven, ayakkabı, çorap, kaşkol, yelek vb. giyecekleri gösterir/söyler.
2. Yukarıdaki giyecekleri kışın (soğuk havalarda) giydiğimizi söyler.
3. Tişört, şort, ince pantolon, kısa kollu gömlek, bluz vb. giyecekleri gösterir/söyler.
4. İnce giysileri yazın (sıcak havalarda) giydiğimizi söyler.
5. Giyecekleri yazlık giyeceklere göre ayırır.
6. Giyecekleri kışlık giyeceklere göre ayırır.

AMAÇ 34. Isınmak için kullanılan araçları tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Sobayı gösterir/söyler.
2. Kaloriferi gösterir/söyler.
3. Diğer ısınma araçlarını (elektrikli, gazlı soba, kuzine vb.) gösterir/söyler.
4. Odun, kömür, gaz yağı vb. gösterir/söyler.
5. Isınmak için bu araçları kullandığımızı söyler.

HABERLEŞME :

AMAÇ 35. Haberleşme araçlarını tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Haberleşme araçlarından "mektup"u gösterir/söyler.
2. Haberleşme araçlarından "telefon"u gösterir/söyler.
3. Haberleşme araçlarından "TV"yi gösterir/söyler.
4. Haberleşme araçlarından "radyo"yu gösterir/söyler.
5. Haberleşme araçlarından "gazete"yi gösterir/söyler.

AMAÇ 36. Haberleşme araçlarından yararlanma yollarını söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Televizyondan film, belgesel, haberler vb. programları izleyerek öğrendiğini söyler.
2. Radyodan haberleri, müziği vb. duyarak öğrendiğini söyler.
3. Gazeteden haberleri vb. okuyarak öğrendiğini söyler.

4. Telefonla karşılıklı konuşarak haberleştiğini söyler.
5. Mektupla yazarak haberleştiğini söyler.

AMAÇ 37. Postahanenin görevlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Postahaneyi gerçek ortamda ve/veya resimli kartlardan gösterir/söyler.
2. Mektupların postahanedan gönderildiğini söyler.
3. Postahanedan telgraf ve faks çekildiğini söyler.
4. Mektupları postacıların dağıttığını söyler.
5. Postahanenin haberleşme hizmetleri yaptığını söyler.

TAŞITLAR VE TRAFİK :

AMAÇ 38. Taşıtları diğer nesnelere ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Önüne konulan iki farklı nesne resminden taşıt olanı gösterir.
2. Önüne konulan ikiden fazla farklı nesne resimlerinden taşıt olanı gösterir.
3. Taşıt resmi gösterildiğinde "taşıt" olduğunu söyler.
4. Çevresindeki taşıtları gösterir/söyler.

AMAÇ 39. Taşıtları birbirinden ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Otomobili gösterir/söyler.
2. Minibüsü gösterir/söyler.
3. Kamyonu gösterir/söyler.
4. Otobüsü gösterir/söyler.
5. Gemiyi gösterir/söyler.
6. Uçağı gösterir/söyler.
7. Treni gösterir/söyler.

AMAÇ 40. Taşıtların yollarını ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Taşıtların yolunu gösterir/söyler.
2. İnsanların yolunu gösterir/söyler.
3. Yolda nerede yürüyeceğini gösterir/söyler.

AMAÇ 41. Trafik ışıklarına göre hareket edebilme.

Davranışlar :

1. Trafik ışıklarından kırmızı ışığı gösterir/söyler.
2. Trafik ışıklarından kırmızı ışığın "dur" anlamına geldiğini söyler.
3. Kırmızı ışık yandığında durur.
4. Trafik ışıklarından sarı ışığı gösterir/söyler.
5. Trafik ışıklarından sarı ışığın "hazır ol" anlamına geldiğini söyler.
6. Sarı ışık yandığında hazır olur.
7. Trafik ışıklarından yeşil ışığı gösterir/söyler.
8. Trafik ışıklarından yeşil ışığın "geç" anlamına geldiğini söyler.
9. Yeşil ışık yandığında geçer.

CANLILAR :

AMAÇ 42. Canlı ve cansız varlıkları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Çevresinde gördüğü varlıkları (kitap, masa, kuş, insan vb.) sayar.
2. Çevresinde gördüğü canlı varlıkları (balık, kuş, çocuk vb.) gösterir/söyler.
3. Gösterilen varlıkların canlı olduğunu söyler.
4. Çevresinde gördüğü cansız varlıkları (kitap, taş, masa, araba vb.) gösterir/söyler.
5. Gösterilen varlıkların cansız olduğunu söyler.
6. İstendiğinde canlı ve cansız varlıkları birbirinden ayırt eder.

AMAÇ 43. Varlıkları hayvan kategorisine göre ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. İki varlık arasından (ağaç, koyun vb.) hayvan olanı gösterir.
2. İki den fazla varlık arasından (çiçek, araba, kuş vb.) hayvan olanı gösterir.
3. Resimli kartlardan "hayvan" resimlerini gösterir.
4. Çevresinde gördüğü hayvanları (kuş, böcek, kedi, köpek vb.) sayar.
5. Gösterilen hayvanların adlarını söyler.
6. İstendiğinde hayvanları diğer varlıklar arasından ayırt eder.

AMAÇ 44. Varlıkları bitki kategorisine göre ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. İki varlık arasından (ağaç, taş vb.) bitki olanı gösterir.
2. İki'den fazla varlık arasından (çiçek, araba, kuş, çocuk vb.) bitki olanı gösterir.
3. Resimli kartlardan "bitki" resimlerini gösterir.
4. Çevresinde gördüğü bitkileri (ağaç, çiçek, ot vb.) sayar.
5. Gösterilen varlıklara (ağaç, çiçek, ot vb.) "bitki" dendiğini söyler.
6. İstendiğinde bitkileri diğer varlıklar arasından ayırt eder.

AKADEMİK BECERİLER

AMAÇ 1. Nesneleri büyükten küçüğe, küçükten büyüğe doğru sıralayabilme.

Davranışlar :

1. Aynı tip ve renkte üç farklı büyüklükteki nesne arasından en büyük olanını gösterir/söyler.
2. Aynı tip ve renkte üç farklı büyüklükteki nesne arasından en küçük olanını gösterir/söyler.
3. Aynı tip ve renkte üç farklı büyüklükteki nesneyi büyükten küçüğe doğru sıralar.
4. Aynı tip ve renkte 4.....10 farklı büyüklükteki nesneyi büyükten küçüğe doğru sıralar.
5. Farklı tip ve renkte üç farklı büyüklükteki nesne arasından en büyük olanı gösterir/söyler.
6. Farklı tip ve renkte üç farklı büyüklükteki nesne arasından en küçük olanı gösterir/söyler.
7. Farklı tip ve renkte üç farklı büyüklükteki nesneyi büyükten küçüğe doğru sıralar.
8. Farklı tip ve renkte 4.....10 farklı büyüklükteki nesneyi büyükten küçüğe doğru sıralar.
9. Farklı tip ve renkte 4.....10 farklı büyüklükteki nesneyi küçükten büyüğe doğru sıralar.
10. Büyükten küçüğe doğru sıralanmış diziyi istendiğinde gösterir/söyler.
11. Küçükten büyüğe doğru sıralanmış diziyi istendiğinde gösterir/söyler.

AMAÇ 2. Nesneleri yakında-uzakta olmaları bakımından ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Farklı uzaklıktaki iki nesneden kendisine yakın olanı gösterir/söyler.
2. Farklı uzaklıktaki iki nesne arasından başka bir nesneye yakın olanı gösterir/söyler.
3. Nesnelere arasında birbirlerine göre yakında olanı gösterir/söyler.
4. Bir nesneyi başka bir nesneye göre yakında olma bakımından belirtilen konuma yerleştirir.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "uzakta" kavramı için de tekrarlanır.

AMAÇ 3. Varlıkları altında-üstünde olmaları bakımından ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Üst üste konulan aynı tip iki nesneden altındakini gösterir/söyler.
2. Üst üste konulan farklı tip iki nesneden altındakini gösterir/söyler.
3. Çevresinde gösterilen iki nesneden altındakini gösterir/söyler.

4. Eline verilen bir nesneyi gösterilen nesnenin altına koyar.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "üstünde" kavramı için de uygulanır.

AMAÇ 4. Nesneleri azlık-çokluk bakımından ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Farklı çokluktaki aynı tip nesnelere oluşan iki grup arasından az olanı gösterir/söyler.
2. Farklı çokluktaki farklı tip nesnelere oluşan iki grup arasından az olanı gösterir/söyler.
3. Çevresinde gösterilen iki nesne grubu arasından az olanı gösterir/söyler.

AÇIKLAMA: Aynı işlem basamakları "çok" kavramı için de tekrarlanır.

RİTMİK SAYMALAR

AMAÇ 5. 20'ye kadar birer ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 1'den 10'a kadar birer ritmik sayar.
2. İstenilen bir rakamdan başlayarak 10'a kadar birer ritmik sayar.
3. 1'den 20'ye kadar birer ritmik sayar.
4. İstenilen bir sayıdan veya rakamdan başlayarak 20'ye kadar birer ritmik sayar.

AMAÇ 6. 50'ye kadar 1'er ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 20'ye kadar 1'er ritmik sayar.
2. İstenilen bir sayıdan başlayarak 20'ye kadar 1'er ritmik sayar.
3. 50'ye kadar 1'er ritmik sayar.
4. İstenilen bir sayıdan başlayarak 50'ye kadar 1'er ritmik sayar.

AMAÇ 7. 50'ye kadar 10'ar ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 10'dan 50'ye kadar 10'ar ritmik sayar.
2. 10'un katları olan sayıdan başlayarak 50'ye kadar 10'ar ritmik sayar.

AMAÇ 8. 50'ye kadar 5'er ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 5'den 50'ye kadar 5'er ritmik sayar.
2. 5'in katları olan sayıdan başlayarak 50'ye kadar 5'er ritmik sayar.

AMAÇ 9. 100'e kadar 1'er, 5'er, 10'ar ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 100'e kadar 1'er ritmik sayar.
2. İstenen bir sayıdan başlayarak 100'e kadar 1'er ritmik sayar.
3. 100'e kadar 5'er ritmik sayar.
4. 5'in katlarından başlayarak 100'e kadar 5'er ritmik sayar.
5. 100'e kadar 10'ar ritmik sayar.
6. 10'un katlarından başlayarak 100'e kadar 10'ar ritmik sayar.

DOĞAL SAYILAR

AMAÇ 10. 1 ile 9 arasındaki rakamları kavrayabilme.

Davranışlar :

1. İki farklı rakam arasından "1 (bir)" rakamını gösterir/söyler.
  2. 1-9 arası rakamlardan "1 (bir)" rakamını gösterir/söyler.
  3. "1 (bir)" rakamı ile bir tane nesneyi eşler.
  4. 1-9 sayıdaki nesne grubu arasından bir tane olan nesne grubunu gösterir/söyler.
- AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları 2,3,4,5,6,7,8 ve 9 rakamları için de tekrarlanır.
5. 1'den 9'a kadar olan rakamları küçükten büyüğe doğru dizer.
  6. 1'den 9'a kadar olan rakamları sırasıyla yazar.

AMAÇ 11. "0 (sıfır)" rakamını tanıyabilme.

Davranışlar :

1. İki farklı rakam arasından "0 (sıfır)" rakamını gösterir/söyler.
2. İkidenden fazla rakam arasından "0 (sıfır)" rakamını gösterir/söyler.
3. İçi boş olan kutu, çanta vb. ile içinde nesne bulunan kutu, çanta vb.yi karşılaştırarak boş olanı gösterir/söyler.
4. İçi boş olan kutu, çanta vb.ye bakarak içinin boş olduğunu söyler.
5. İçi boş olan nesnelerin nesne sayısının "0 (sıfır)" olduğunu söyler.

AMAÇ 12. 10-50 arası sayıları kavrayabilme.

Davranışlar :

1. İki farklı sayı arasından "10" (on) sayısını gösterir/söyler.
2. 20'ye kadar olan sayılar arasından "10" (on) sayısını gösterir/söyler.
3. "10" (on) sayısı ile on tane nesneyi eşler.
4. Farklı sayıdaki nesne grupları arasından "10" (on) tane olan nesne grubunu gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları diğer sayılar için tekrarlanır.

5. 1'den 50'ye kadar olan sayıları küçükten büyüğe doğru dizer.
6. 1'den 50'ye kadar olan sayıları sırasıyla yazar.

ÇİZGİ ÇALIŞMALARI

AMAÇ 13. Dikey çizgi çizebilme.

Davranışlar :

1. Kâğıda rastgele çizgiler çizer.
2. Parmağıyla havada, kumda vb. gibi yerlerde yukarıdan aşağıda dikey çizgi çizer.
3. Kâğıda çizilmiş dikey çizgi üzerinden parmağıyla çizer.
4. Kâğıda çizilmiş dikey çizgi üzerinden kalemle çizer.
5. Kâğıda çizilmiş kesik çizgileri birleştirerek çizgi çizer.
6. Belirlenen iki noktayı birleştirerek dikey çizgi çizer.
7. Sınırları belirlenmemiş alanda dikey çizgi çizer.
8. Çizgili kâğıdın iki çizgisini birleştirerek dikey çizgi çizer.
9. Çizgili kâğıda belli aralıklarla dikey çizgiler çizer.

AMAÇ 14. Yatay çizgi çizebilme.

Davranışlar :

1. Parmağıyla havada, kumda ve uygun diğer yerlerde soldan sağa doğru yatay çizgi çizer.
2. Kâğıda çizilmiş yatay çizgi üzerinden parmağıyla soldan sağa doğru geçer.
3. Kâğıda çizilmiş yatay çizgi üzerinden kalemle soldan sağa doğru geçer.
4. Kâğıda çizilmiş kesik çizgileri birleştirerek soldan sağa doğru yatay çizgi çizer.
5. Belirlenen iki noktayı soldan sağa doğru birleştirerek yatay çizgi çizer.
6. Sınırları belirlenmemiş alanda soldan sağa doğru yatay çizgi çizer.
7. Çizgili kâğıdın çizgisi üzerinden soldan sağa doğru belirli aralıklarla yatay çizgi çizer.

AMAÇ 15. Eğik çizgi çizebilme.

Davranışlar :

1. Parmağıyla havada, kumda ve uygun diğer yerlerde sağa yatık eğik çizgi çizer.
2. Kâğıda çizilmiş sağa yatık eğik çizgi üzerinden parmağıyla geçer.
3. Kâğıda çizilmiş sağa yatık eğik çizgi üzerinden kalemle geçer.
4. Kâğıda çizilmiş kesik çizgileri birleştirerek sağa yatık eğik çizgi çizer.
5. Belirlenen iki noktayı birleştirerek sağa yatık eğik çizgi çizer.
6. Sınırları belirlenmemiş alanda sağa yatık eğik çizgi çizer.
7. Çizgili kâğıdın çizgisi üzerinden belirli aralıklarla sağa yatık eğik çizgi çizer.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları sola yatık eğik çizgi için de tekrarlanır.

AMAÇ 16. Daire çizebilme.

Davranışlar :

1. Parmağıyla havada, kumda ve uygun diğer yerlerde daire çizer.
2. Kâğıda çizilmiş daire üzerinden parmağıyla geçer.
3. Kâğıda çizilmiş daire üzerinden kalemle geçer.
4. Kalemle kağıda rastgele daireler çizer.
5. Kâğıda çizilmiş kesik çizgileri birleştirerek daire çizer.
6. Belirlenen noktaları birleştirerek daire çizer.
7. Sınırları belirlenmemiş alanda daire çizer.
8. Çizgili kâğıdın iki çizgisi arasında belirli aralıklarla daire çizer.

AMAÇ 17. Belli başlı şekil ve sembolleri çizebilme.

Davranışlar :

1. Önceden çizilmiş şekil veya sembollerin üzerinden geçerek çizer.
2. Önceden noktalı olarak çizilmiş şekil ve sembolleri noktalarını birleştirerek çizer.
3. Çizilmiş şekil veya sembole bakarak çizer.
4. Gösterilen şekil veya sembolü bakmadan çizer.

OKUMA-YAZMA ÇALIŞMALARI

AMAÇ 18. Nesne adlarını okuyabilme/yazabilme.

Davranışlar :

1. Belirlenen nesneyi gösterir/söyler.
2. Belirlenen nesne adını bakarak yazar/okur.
3. Belirlenen nesne adını nesnenin kendisiyle veya resmiyle eşleştirir.
4. Belirlenen nesne adını diğer yazılardan ayırt eder.

5. Yazılan nesne adı gösterildiğinde okur.
6. Nesne gösterildiğinde adını yazar.

AMAÇ 19. İki sözcüklü cümleleri okuyabilme/yazabilme.

Davranışlar :

1. Belirlenen iki sözcüklü cümleyi söyler.
2. Belirlenen iki sözcüklü cümleyi ifade eden olayı dramatize edildiğinde izler/anlatır.
3. İki sözcüklü cümleyi ifade eden resmi anlatır.
4. İki sözcüklü cümleyi bakarak yazar.
5. İki sözcüklü cümleyi okur.
6. İstendiğinde iki sözcüklü cümleyi ezbere yazar.

AMAÇ 20. Adını-soyadını okuyabilme/yazabilme.

Davranışlar :

1. Sorulduğunda adını-soyadını söyler.
2. Adını ve soyadını bakarak yazar.
3. İstendiğinde adını ve soyadını okur/yazar.

AMAÇ 21. Üç sözcüklü cümleleri okuyabilme/yazabilme.

Davranışlar :

1. Belirlenen üç sözcüklü cümleyi söyler.
2. Belirlenen üç sözcüklü cümleyi ifade eden olayı dramatize edildiğinde izler-anlatır.
3. Üç sözcüklü cümleyi ifade eden resmi anlatır.
4. Üç sözcüklü cümleyi bakarak yazar.
5. Üç sözcüklü cümleyi okur.
6. İstendiğinde üç sözcüklü cümleyi ezbere yazar.

AMAÇ 22. Öğrenilmiş cümlelerin sözcükleriyle yeni cümleler oluşturabilme.

Davranışlar :

1. Öğrenilmiş cümleleri okur/yazar.
2. Belirlenen cümlede özneyi sorularla bulur.
3. Belirlenen cümlede yüklemi sorularla bulur.
4. Özne veya yüklemi ayırır.
5. Ayrılan sözcükleri okur/yazar.

AÇIKLAMA : Öğrenilmiş olan diğer cümleler de yukarıdaki işlem basamaklarına göre sözcüklerine ayrılır.

6. Ayrılan cümlelerden yeni cümleler oluşturur.

7. Oluşturulan yeni cümleleri okur/yazar.

AMAÇ 23. Alfabemizin ünlülerini kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Gösterildiğinde "A, a" sesini tekrar eder.

2. "A, a" harfini gösterir/söyler

3. "A, a" harfini bakarak yazar.

4. Verilen sözcüklerde "A, a" harfini bulur/gösterir.

5. İstendiğinde "A, a" harfini okur/yazar.

6. "A, a" ile başlayan sözcükler söyler.

7. "A, a" ile başlayan heceler yazar/okur.

AÇIKLAMA : Diğer ünlüler için de aynı işlem basamakları tekrarlanır.

AMAÇ 24. Öğrenilmiş sözcükleri hecelerine ayırabilme.

Davranışlar :

1. Verilen iki sözcüklü cümleyi okur/yazar.

2. Verilen sözcüğün kaç sestene oluştuğunu söyler.

3. Sözcükteki seslerin başlama ve bitiş yerlerini işaretlerle ayırır.

4. Seslerine ayrılmış sözcüğü ve cümleyi keserek ayırır.

5. Ayrılan sesleri (heceleri) okur/yazar.

AÇIKLAMA: Öğrenilmiş cümlelerin sözcükleri de aynı işlem basamaklarına göre seslere ayrılır.

6. Ayrılmış seslerle (hecelerle) yeni sözcükler oluşturur.

7. Yeni oluşturulan sözcük ve cümleleri okur/yazar.

AMAÇ 25. Okuma-yazmaya işlerlik kazandırabilme.

Davranışlar :

1. Öğrenilmiş tüm cümleleri okur/yazar.

2. Beş-altı cümlelik metinleri okur/yazar.

3. Verilen tekerlemeleri okur/yazar.

4. On-oniki cümlelik anlamlı metinleri okur/yazar.

5. Basit öykü ve masalları okur/yazar.
6. Söylenen sözcük ve cümleleri yazar.

OYUN VE SANAT ETKİNLİKLERİ

AMAÇ 1. Tuz seramiği, plâstirin ve kil gibi maddelere şekil verebilme.

Davranışlar :

1. Yoğurma maddesi ile bir süre rastgele oynar.
2. Yoğurma maddesini rastgele sıkarak.
3. Yoğurma maddesini sıkarak istenen büyüklükte parçalara ayırır.
4. Yoğurma maddesini elinde rastgele yuvarlar.
5. Yoğurma maddesini istenen sayı kadar elinde yuvarlar.
6. Yoğurma maddesi ile istenen basit bir şekli yapar.
7. Yoğurma maddesi ile yaptığı basit bir şekli rastgele boyar.
8. Yoğurma maddesi ile yaptığı basit bir şeklin adını söyler.
9. Yoğurma maddesi ile yaptığı şekli istenen renkte boyar.

AMAÇ 2. Pastel boya ile boyama yapabilme.

Davranışlar :

1. Pastel boyayı uygun şekilde tutar.
2. Pastel boya ile rastgele boyar.
3. Pastel boya ile rastgele istenen süre kadar boyar.
4. İkiye bölünmüş(kalın, belirgin bir çizgi ile) kâğıdın bir tarafını pastel boya ile rastgele boyar.
5. İkiye bölünmüş kâğıdın bir tarafının tamamını pastel boya ile sınır taşırmadan boyar.
6. Pastel boya ile kâğıt üzerindeki bir bölgeyi sınır taşırmadan boyar.
7. Pastel boya ile kâğıda çizilmiş basit bir şekli sınır taşırmadan boyar.
8. Pastel boya ile kâğıda çizilmiş bir şeklin bölümlerini farklı renklerle boyar.

AMAÇ 3. Kâğıt yırtabilme.

Davranışlar :

1. Kâğıdı gelişigüzel tutar.
2. Kâğıdı gelişigüzel yırtar.
3. Kâğıdın üstten 2 cm lik kısmını iki elinin baş ve işaret parmaklarıyla tutar.
4. Parmaklarını zıt yönde hareket ettirerek kâğıdı rastgele yırtar.
5. Kâğıdı bir ucundan diğer ucuna kadar yırtarak ayırır.

6. Kâğıdı istenen büyüklükte parçalara ayırır.
7. Kâğıdı iki çizgi arasından yırtar.
8. Kâğıdı çizgi üzerinden (kâğıda çizilmiş kalın ve belirgin bir çizgi) yırtar.
9. Kâğıda çizilmiş basit bir şekli yırtarak çıkarır.

AMAÇ 4. Makas ile kâğıt kesebilme.

Davranışlar :

1. İki elini kullanarak makası açar/kapar.
2. İki elini kullanarak makasla rastgele kâğıt keser.
3. Kullanmadığı eliyle makası tutar.
4. Diğer elinin baş ve orta parmağını makasın iki bölümüne yerleştirir.
5. Baş parmağı üstte olacak şekilde makası tutar.
6. Baş ve orta parmağını yukarı-aşağı hareket ettirerek makası açar/kapar.
7. Kullanmadığı eliyle kâğıdın ortasından tutar.
8. Kâğıdın diğer kenarını makasın açık ağzına yerleştirir.
9. Baş ve orta parmağını yukarı-aşağı hareket ettirerek kâğıdı rastgele keser.
10. Kâğıdı makasla keserek istenen parçalara ayırır.
11. Kâğıda çizilen iki çizgi arasından keser.
12. Kâğıda çizilen çizgi (kalın ve belirgin) üzerinden keser.
13. Kâğıda çizilmiş basit bir şekli keserek çıkarır.

AMAÇ 5. Suluboya ile boyama yapabilme.

Davranışlar :

1. Suluboya kutusunun kapağını açar.
2. Kullandığı eline fırçayı alır.
3. Fırçanın sapından orta parmağının üzerinde baş ve işaret parmağının arasında olacak şekilde tutar.
4. Fırçayı su kabına batırır.
5. Fırçayı boyaya sürter.
6. Suluboya ile kâğıdı rastgele boyar.
7. Suluboya ile kâğıdın bir bölümünü boyar.
8. Suluboya ile kâğıda çizilmiş basit bir şekli boyar.
9. Suluboya ile şeklin bölümlerini farklı renklerle boyar.
10. Boyama işlemi bittiğinde fırçayı yıkar.
11. Fırçayı yerine koyar.
12. Boya kutusunu kapatır.

AMAÇ 6. Baskı çalışmaları yapabilme.

Davranışlar :

Parmak Baskısı :

1. Fırçayı içinde su olan kaba batırarak ucunu ıslatır.
2. Fırçanın ucunu boyaya sürter.
3. Diğer elinin işaret parmağının ilk boğumunu fırça ile boyar.
4. Fırçayı bırakır.
5. Boyalı parmağını kağıda bastırır.
6. Kâğıdı kuruması için uygun yere koyar.

AÇIKLAMA : Kâğıt bitinceye kadar aynı işlem basamakları tekrarlanır.

Fırça Baskısı :

1. Fırçayı kullandığı eline alır.
2. Fırçayı içinde su olan kaba batırarak ucunu ıslatır.
3. Fırçanın ucunu boyaya sürter.
4. Fırçanın uç kısmını kağıda bastırarak izini çıkartır.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları kâğıt bitinceye kadar tekrarlanır.

5. Kâğıdı kuruması için uygun yere koyar.

AÇIKLAMA : Baskı çalışmalarını malzemeler çeşitlendirilerek geliştirilebilir.

AMAÇ 7. Kağıt yapıştırabilme.

Davranışlar :

1. Yapıştırıcıyı alır.
2. Kapağını açar.
3. Yapıştıracağı kağıdın arkasına bir miktar sürer.
4. Yapıştırıcıyı bırakır.
5. Kağıdı rastgele yapıştırır.
6. Eline verilen bir kağıdın yapıştırılacak tarafını gösterir.
7. Kağıdın yapıştırılacak tarafına tutkal sürer.
8. Kağıdı yapıştırır.
9. Eline verilen bir kağıdı istenen yere yapıştırır.
10. Eline verilen şekil verilmiş kağıdı yapıştırır.
11. Eline verilen şekil verilmiş kağıdı yapıştırarak kompozisyon oluşturur.

AMAÇ 8. Müziğe uygun ritm tutabilme.

Davranışlar :

1. Dinlediği müziğin ritmine uygun el ırpar.
2. Dinlediği müziğin ritmine uygun vücudunu sallar.
3. Dinlediği müziğin ritmine dans eder.

AMAÇ 9. Basit şarkılar söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Bildiği bir şarkıyı söyler.
2. Yeni öğrendiği şarkıyı grupla söyler.
3. Yeni öğrendiği şarkıyı tek başına söyler.
4. Öğrendiği şarkılar arasından yeni şarkıyı söyler.

AMAÇ 10. Müzikli basit oyunlara eşlik edebilme.

Davranışlar :

1. Müzikli basit oyunu izler.
2. İzlediği müzikli oyunun hareketlerini taklit eder.
3. Müzikli oyunda kendisine gösterilen hareketi yapar.
4. Müzikli oyunu grup halinde gerçekleştirir.

AMAÇ 11. Belli başlı müzik aletlerini tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Müzik aletlerini (zil, davul, tef, flüt, mandolin, org vb.) kullanarak ses çıkarır.
2. Belli başlı müzik aletlerinin (zil, davul, tef, flüt, mandolin, org vb.) seslerini ayırt eder.
3. Duyduğu sesin kaynağını gösterir/söyler.
4. Adı söylenen müzik aletini gösterir.
5. Gösterilen müzik aletinin adını söyler.

AÇIKLAMA : Oyun ve sanat etkinliklerinde öğrencilerin ilgileri ve becerileri doğrultusunda programdaki amaçları destekleyici faaliyetler belirlenir. Bu tür faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve becerilerini geliştirici etkinlikler olarak düşünölmektedir.

Artık malzemelerle (kumaş vb.) keserek, yapıştırarak, boyayarak yapılan çalışmalar, müzikli bireysel ve grup oyunları ve benzeri çalışmalar bunlara örnek olarak verilebilir.

İLKÖĞRETİM (12-15 YAŞ)

AMAÇLAR:

İLETİŞİM BECERİLERİ :

1. 2'den fazla eylem bildiren komutları yerine getirebilme.
2. Sahiplik bildiren sözcükleri yerinde kullanabilme.
3. "Lütfen" ve "teşekkür ederim" sözcüklerini yerinde kullanabilme.
4. Kendisine ait nesnelere paylaşabilme.
5. İşaret belirten sıfat sözcüklerini yerinde kullanabilme.
6. "İle" ve "Ve" bağlaçlarını yerinde kullanabilme.
7. Gördüğü, yaşadığı olay, oyun, film vb. anlatabilme.
8. Dinlediği öyküyü anlatabilme.
9. Dinlediği bir öykünün sonucu hakkında tahmin yürütebilme.
10. Basit oyunlarda rol alabilme.
11. Anlatılan tek kişilik bir öyküyü dramatize edebilme.

SOSYAL YAŞAM BECERİLERİ

VÜCUDUMUZ VE SAĞLIĞIMIZ:

1. İç organlarını tanıyabilme.
2. İç organların işlevlerini söyleyebilme.
3. Bulaşıcı hastalıkları sayabilme.
4. Bulaşıcı hastalıklardan korunma yollarını söyleyebilme.

CANLILAR:

5. Uçan hayvanları ayırt edebilme.
6. Suda yaşayan hayvanları ayırt edebilme.
7. Karada yaşayan hayvanları ayırt edebilme.
8. Vahşi hayvanları ayırt edebilme.
9. Evcil hayvanları ayırt edebilme.
10. Hayvanların yararlarını söyleyebilme.
11. Bitki çeşitlerini söyleyebilme.
12. Bitkilerin belli başlı yararlarını söyleyebilme.
13. Meyveleri ve sebzeleri ayırt edebilme.

HABERLEŞME:

14. Haberleşmenin önemini söyleyebilme.
15. Gelen telefonlara cevap verebilme.
16. Telefonu kullanabilme.
17. Mektup postalayabilme.

YURDUMUZ:

- 18.Yurdumuzun belli başlı özelliklerini sayabilme.
- 19.Türkiye haritasını ayırt edebilme.
- 20.Yerleşim birimlerini ayırt edebilme.
- 21.Toplumdaki işbölümlerini ayırt edebilme.

DÜNYAMIZ VE GÖKYÜZÜ:

- 22.Günün belli başlı zamanlarını ayırt edebilme.
- 23.Gece ve gündüz gökyüzünde gördüklerini söyleyebilme.
- 24.Yıl, mevsim, ay, hafta, gün ilişkisini kurabilme.
- 25.Belli başlı yeryüzü şekillerini tanıyabilme.
- 26.Ormanın yararlarını sayabilme.
- 27.Yönleri tanıyabilme.

TAŞITLAR VE TRAFİK:

- 28.Taşıtları hava, kara ve deniz taşıtları olarak ayırt edebilme.
- 29.Taşıtları kullananları tanıyabilme.
- 30.Cadde ve sokakta karşıdan karşıya kurallara uygun geçebilme.
- 31.Belli başlı trafik kurallarına uyabilme.

ATATÜRK:

- 32.Atatürk'ün belli başlı yaptıklarını söyleyebilme.
- 33.Dinî ve millî bayramları ayırt edebilme.

BAĞIMSIZ YAŞAM BECERİLERİ

1. Yatağını düzeltebilme.
2. Yemek masasını hazırlayabilme.
3. Yemek masasını toplayabilme.
4. Bulaşık yıkayabilme.
5. Çay demleyebilme.
6. Ekmek dilimleyebilme.
7. Ekmeğe bıçakla yumuşak yiyecekler sürebilme.
8. Kazak, bluz vb. katlayabilme.
9. Ütü yapabilme.
10. İpe çamaşır asabilme.

11. Kahvaltı hazırlayabilme.
12. Ayakkabı boyayabilme.
13. Bağcık bağlayabilme.
14. Çekiçle ivi akabilme.

MOTOR BECERİLER

1. Düzen hareketlerini yapabilme.
2. Sıra halinde komutlara uygun ritmik yürüyebilme.
3. Engelli koşu yapabilme.
4. Sürünerek belirlenen hedefe ulaşabilme.
5. Grupla kurallı top oyunları oynayabilme.
6. İp atlayabilme.
7. Barfiks çekebilme.
8. Çember yuvarlayabilme.
9. Minder üzerinde ters takla atabilme.
10. Hentbol oyununa hazırlayıcı hareketleri yapabilme.

OYUN VE SANAT ETKİNLİKLERİ

1. Parçalara bölünmüş nesne resminin parçalarını birleştirek tamamlayabilme.
2. Eksik nesne resimlerini çizerek tamamlayabilme.
3. Cetvel kullanarak çizgi çizebilme.
4. Yırtma-yapıştırma çalışmalarını yapabilme.
5. Kalın (pes) ve ince (tiz) sesleri ayırt edebilme.
6. Müzik dinlenen araçları tanıyabilme.

AKADEMİK BECERİLER

1. Okumaya işlerlik kazandırabilme.
2. Yazmaya işlerlik kazandırabilme.
3. Noktalama işaretlerinden (.) nokta işaretini kullanabilme.
4. 20'den geriye doğru 1'er ritmik sayabilme.
5. 50'den geriye doğru 2'şer ritmik sayabilme.
6. 100'den başlayarak geriye doğru 10'ar ve 5'er ritmik sayabilme.
7. Kümeyi ve elemanı kavrayabilme.
8. Kümeler arasındaki eşitlik ve denklik ilişkilerini kavrayabilme.
9. Toplamları 20'ye kadar olan doğal sayılarda toplama işlemini kavrayabilme.
10. Toplama işlemini yapabilme.
11. ıkarma işlemi yapabilme.
12. Yarım kesrini kavrayabilme.

13. Zaman ölçülerinden "saat"i kavrayabilme.

14. Değer ölçülerinden "para"yı kavrayabilme.

İLKÖĞRETİM (12-15 YAŞ)

İLETİŞİM BECERİLERİ

AMAÇ 1. 2'den fazla eylem bildiren komutları yerine getirebilme.

Davranışlar :

1. İki eylem bildiren komutları yerine getirir.
2. İki den fazla eylem bildiren komutları yardımla yerine getirir.
3. İki den fazla eylem bildiren komutları öğretmen kontrolünde yerine getirir.
4. İki den fazla eylem bildiren komutları bağımsız yerine getirir.

AMAÇ 2. Sahiplik bildiren sözcükleri yerinde kullanabilme.

Davranışlar :

1. Sorulduğunda sahip olduğu varlıklar için "benim" ve/veya "benimki" der.
2. Sahip olduğu varlıklardan söz ederken "benim" ve/veya "benimki" sözcüklerini kullanır.
3. Sorulduğunda karşısındakine ait olan varlıklar için "senin" ve/veya "seninki" der.
4. Karşısındakine ait varlıklardan söz ederken "senin" ve/veya "seninki" sözcüklerini kullanır.
5. Sorulduğunda karşısındakine başkalarına ait olan varlıklar için "onun" ve/veya "onunki" der.
6. Karşısındakine başkasına ait olan varlıklardan söz ederken "onun" ve/veya "onunki" sözcüklerini kullanır.
7. Gerektiğinde benim, benimki, senin, seninki, onun, onunki sözcüklerini yerinde kullanır.

AMAÇ 3. "Lütfen" ve "Teşekkür ederim" sözcüklerini yerinde kullanabilme.

Davranışlar :

1. Karşısındakinden nesne, hizmet vb. talep ederken "lütfen" sözcüğünü kullanır.
2. Talep ettiği nesne, hizmet vb. gerçekleştirdiği için karşısındakine "teşekkür ederim" der.
3. Gerektiğinde "lütfen" ve "teşekkür ederim" sözcüklerini yerinde kullanır.

AMAÇ 4. Kendisine ait nesnelere paylaşabilme.

Davranışlar :

1. Kendisine verilen bir nesneyi alır.
2. İstendiğinde kendisine verilen nesneyi başkasına verir.

3. Kendisine ait bir nesneyi komutla başkasına verir.
4. Gerektiğinde kendisine ait bir nesne istendiğinde verir.

AMAÇ 5. İşaret belirten sıfat sözcüklerini yerinde kullanabilme.

Davranışlar :

1. Elindeki bir nesne ya da yanındaki bir kişiyi işaretle gösterir.
2. Elindeki bir nesne ya da yanındaki bir kişiyi işaret ederken "bu" sözcüğünü kullanır.
3. Yanındaki bir nesne ya da yakınındaki bir kişiyi işaretle gösterir.
4. Yanındaki bir nesne ya da yakınındaki bir kişiyi işaret ederken "şu" sözcüğünü kullanır.
5. Uzağındaki bir nesne ya da kişiyi işaretle gösterir.
6. Uzağındaki bir nesne ya da kişiyi işaret ederken "o" sözcüğünü kullanır.
7. Gerektiğinde "bu, şu, o" sözcüklerini yerinde kullanır.

AMAÇ 6. "İle" ve "Ve" bağlaçlarını yerinde kullanabilme.

Davranışlar :

1. İki nesne, kişi vb.'yi ifade ederken birleştirmek için "ile/ve" bağlaçlarını kullanır. (Ali ve Ayşe, kalem ile silgi vb.)
2. Öznesi aynı, iki eylem bildiren üç sözcüklü basit cümlelerde "ve" bağlacını kullanır. (Ali geldi ve uyudu. vb.)
3. Öznesi farklı, tek eylem bildiren üç sözcüklü basit cümlelerde "ile/ve" bağlaçlarını kullanır. (Ali ile Ayşe oynadı, Ali ve Ayşe oturdu.)
4. Gerektiğinde "ile/ve" bağlaçlarını yerinde kullanır.

AMAÇ 7. Gördüğü, yaşadığı olay, oyun, film vb. anlatabilme.

Davranışlar :

1. Sınıfta dramatize edilen basit bir olayı izler.
2. İzlediği olayla ilgili sorulara cevap verir.
3. İzlediği olayı başından sonuna kadar anlatır.
4. Sorulduğunda gördüğü, yaşadığı olay, oyun, film vb.'yi sorularla anlatır.
5. Sorulduğunda gördüğü, yaşadığı olay, oyun, film vb.'yi başından sonuna kadar anlatır.

AMAÇ 8. Dinlediği öyküyü anlatabilme.

Davranışlar :

1. İçinde en az 10 olay örgüsü bulunan öyküyü dinlediğini jest ve mimiklerle belli eder.
2. İçinde en az 10 olay örgüsü bulunan öykü ile ilgili sorulara cevap verir.
3. İçinde en az 10 olay örgüsü bulunan öykünün 5 olay örgüsünü anlatır.
4. İçinde en az 10 olay örgüsü bulunan öykünün tamamını anlatır.

AMAÇ 9. Dinlediğı bir öykünün sonucu hakkında tahmin yürütebilme.

Davranışlar :

1. Anlatılan veya okunan öyküyü dinler.
2. Anlatılan veya okunan öykünün sonucunu söyler.
3. Yarısı anlatılan veya okunan benzer bir öykünün sonucu hakkında tahmin yürütür.

AMAÇ 10. Basit oyunlarda rol alabilme.

Davranışlar :

1. Tek kişilik basit bir oyunu (3-5 dk) izler.
2. Tek kişilik basit bir oyun ile ilgili sorulara cevap verir.
3. Tek kişilik basit bir oyunu anlatır.
4. Tek kişilik basit bir oyunu yardımla oynar.
5. Tek kişilik basit bir oyunu bağımsız olarak oynar.
6. İki kişilik basit bir oyunu (3-5 dk) izler.
7. Oyun ile ilgili sorulara cevap verir.
8. Oyunu anlatır.
9. İki kişilik basit bir oyunda kendi rolünü izler.
10. İki kişilik basit bir oyunda kendi rolünü anlatır.
11. İki kişilik basit bir oyunda kendi rolünü yardımla oynar.
12. İki kişilik basit bir oyunda kendi rolünü bağımsız olarak oynar.

AÇIKLAMA: Aynı işlem basamakları üç ve daha fazla kişiden oluşan oyunlar için de uygulanır.

AMAÇ 11. Anlatılan tek kişilik bir öyküyü dramatize edebilme.

Davranışlar :

1. Tek kişilik öyküyü baştan sona kadar dinler.
2. Tek kişilik öykü ile ilgili sorulara cevap verir.
3. Tek kişilik öyküyü anlatır.
4. Tek kişilik öyküyü dramatize eden oyunu izler.

5. Tek kişilik öyküyü dramatize eden oyunu yardımla oynar.
6. Tek kişilik öyküyü dramatize eden oyunu bağımsız oynar.

AÇIKLAMA : Dinlediği başka bir basit öyküyü de aynı işlem basamaklarıyla dramatize eder.

SOSYAL YAŞAM BECERİLERİ

VÜCUDUMUZ VE SAĞLIĞIMIZ :

AMAÇ 1. İç organlarını tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Maket üzerinde mideyi gösterir/söyler.
2. Resimli kartlardan mideyi gösterir/söyler.
3. Kendi vücudu üzerinde midenin yerini gösterir.
4. Midenin iç organı olduğunu söyler.

AÇIKLAMA: Aynı işlem basamakları kalp, akciğer, böbrek ve beyin için de tekrarlanır.

5. İstendiğinde adı söylenen iç organı maket ve resimli kartlardan gösterir/söyler.
6. İstendiğinde belli başlı iç organları sayar.

AMAÇ 2. İç organların işlevlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Midenin, yenen yiyecekleri öğüttüğünü söyler.
2. Kalbin, vücuda kan pompaladığını söyler.
3. Akciğerin, solunum yapmayı sağladığını söyler.
4. Beynin, vücudun hareketini kontrol ettiğini, düşünmeyi sağladığını söyler.
5. Böbreklerin, boşaltım sistemine yardımcı olduğunu söyler.
6. Adı söylenen iç organın işlevini söyler.

AMAÇ 3. Bulaşıcı hastalıkları sayabilme.

Davranışlar :

1. Bulaşıcı hastalıklardan kızıl, kızamık, su çiçeği, boğmaca, kabakulak vb. adlarını sayar.
2. Kızıl, kızamık, su çiçeği, boğmaca, kabakulak vb. hastalıkların bulaşıcı hastalıklar olduğunu söyler.
3. Kendi geçirdiği bulaşıcı hastalıkları söyler.

AMAÇ 4. Bulaşıcı hastalıklardan korunma yollarını söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Bulaşıcı hastalıkların adlarını sayar.
2. Bulaşıcı hastalıklardan korunmak için aşı olunması gerektiğini söyler.
3. Bulaşıcı hastalık geçirmekte olan kimselerden uzak durulması gerektiğini söyler.
4. Bulaşıcı hastalık geçirmekte olan kimselerin havlu, bardak, kaşık, çatal vb. eşyalarını kullanmamak gerektiğini söyler.
5. Bulaşıcı hastalığa yakalanan kimselerin hemen doktora gitmesi gerektiğini söyler.

CANLILAR :

AMAÇ 5. Uçan hayvanları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Uçan hayvanların (kuş, leylek vb.) adlarını söyler.
2. Gösterilen hayvanların (kuş, leylek vb.) uçtuğunu söyler.
3. Uçan hayvanları gösterir/söyler.
4. Uçan hayvanları diğer hayvanlardan ayırt eder.

AMAÇ 6. Suda yaşayan hayvanları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Suda yaşayan hayvanların (balık balina vb.) adlarını söyler.
2. Gösterilen hayvanların suda yaşadıklarını söyler.
3. Suda yaşayan hayvanları gösterir/söyler.
4. Suda yaşayan hayvanları diğer hayvanlardan ayırt eder.

AMAÇ 7. Karada yaşayan hayvanları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Karada yaşayan hayvanların (kedi, köpek, fil vb.) adlarını söyler.
2. Gösterilen hayvanların karada yaşadıklarını söyler.
3. Karada yaşayan hayvanları gösterir/söyler.
4. Karada yaşayan hayvanları diğer hayvanlardan ayırt eder.

AMAÇ 8. Vahşi hayvanları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Gösterilen hayvanların adını söyler.
2. Gösterilen hayvanların (arслан, ayı, kurt, sırtlan, yılan vb.) ormanda yaşadıklarını söyler.
3. Gösterilen hayvanların vahşi hayvanlar olduğunu söyler.
4. Vahşi hayvanların insanlara zarar verdiğini söyler.
5. Vahşi hayvanları diğer hayvanlardan ayırt eder.

AMAÇ 9. Evcil hayvanları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Çevresinde gördüğü hayvanların adını söyler.
2. Gösterilen hayvanların (kedi, köpek, inek, koyun, eşek, at, tavuk, hindi, horoz, ördek vb.) insanlarla birlikte yaşadıklarını söyler.
3. Gösterilen hayvanların evcil hayvanlar olduğunu söyler.
4. Evcil hayvanları diğer hayvanlardan ayırt eder.

AMAÇ 10. Hayvanların yararlarını söyleyebilme.

Davranışlar :

1. İnek, koyun ve keçinin etinden, sütünden, derisinden, koyun ve keçinin yününden de yararlandığımızı söyler.
2. Balığın etinden yararlandığımızı söyler.
3. Arının balından yararlandığımızı söyler.
4. Tavuk ve hindinin etinden ve yumurtasından yararlandığımızı söyler.
5. At, eşek vb. hayvanların gücünden yararlandığımızı söyler.
6. Etinden, derisinden, yününden, sütünden, yumurtasından, balından ve gücünden yararlandığımız hayvanları ayırt eder.

AMAÇ 11. Bitki çeşitlerini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Bitki çeşitleri içinden ağaç olanları gösterir/söyler.
2. Bitki çeşitleri içinden meyve ve sebze olanları gösterir/söyler.
3. Bitki çeşitleri içinden çiçek ve otları gösterir/söyler.
4. Çevresinde gördüğü bitkileri çeşitlerine göre ayırt eder.

AMAÇ 12. Bitkilerin belli başlı yararlarını söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Meyve, sebze, tahıl vb. bitkilerden besin maddesi olarak yararlanıldığını söyler.
2. Ağaçların eşya (masa, sandalye, dolap, kağıt vb.) yapımında kullanıldığını söyler.
3. Ağaçların havayı temizlediğini söyler.
4. Bitkilerin toprak kaymasını önlediğini söyler.
5. Çiçeklerin, çimenlerin çevreyi güzelleştirdiğini söyler.
6. Ayçiçeği, zeytin vb. bitkilerin yağından yararlanıldığını söyler.
7. Pamuk, keten, kenevir vb. bitkilerin giysi yapımında kullanıldığını söyler.
8. Adı söylenen bitkinin yararını söyler.

AMAÇ 13. Meyveleri ve sebzeleri ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Meyve ve sebzeleri karışık olarak sayar.
2. Meyveleri (elma, armut vb.) gösterir/söyler.
3. Gösterilen yiyeceklerin (elma, armut vb.) meyve olduğunu söyler.
4. Meyveleri sayar.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları sebze için de tekrarlanır.

HABERLEŞME :

AMAÇ 14. Haberleşmenin önemini söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Haberleşme araçlarını sayar.
2. Haberleşme araçları ile (TV, radyo, gazete, mektup, telefon vb.) çevremizde ve dünyada neler olduğunu öğrendiğini söyler.
3. Haberleşme araçlarından TV olmasaydı, olayları göremeyeceğini söyler.
4. Haberleşme araçlarından radyo olmasaydı, olayları duyamayacağını söyler.
5. Haberleşme araçlarından gazete olmasaydı, olayları okuyup öğrenemeyeceğini söyler.
6. Haberleşme araçlarından mektup ve telefon olmasaydı, yakınlarından haber alamayacağını söyler.

AMAÇ 15. Gelen telefonlara cevap verebilme.

Davranışlar :

1. Telefon sesini ayırt eder.
2. Ahizeyi kaldırır.
3. Ahizenin alt kısmı ağızına, üst kısmı kulağına gelecek şekilde tutar.
4. "Alo" sözcüğünü kullanır.

5. Adını soyadını söyleyerek kendini tanıtır.
6. Karşılıklı konuşur.
7. "Hoşça kal" diyerek telefonu kapatır.

AMAÇ 16. Telefonu kullanabilme.

Davranışlar :

1. Arayacağı numarayı hazırlar-söyler.
2. Ahizeyi kaldırır.
3. Ahizeyi alt kısmı ağızda, üst kısmı kulakta olacak şekilde tutar.
4. Numaraları sırasıyla çevirir-tuşlar.
5. Telefon açılıncaya kadar bekler.
6. Adını soyadını söyleyerek kendini tanıtır.
7. Karşılıklı konuşur.
8. "Hoşça kal" diyerek telefonu kapatır.

AMAÇ 17. Mektup postalayabilme.

Davranışlar :

1. Mektubu katlar.
2. Mektubu zarfa koyar.
3. Zarfın ağzını yapıştırır.
4. Zarfın arka kısmının sol köşesine gönderenin adını soyadını ve adresini yazar.
5. Zarfın arka kısmının ortasına gönderdiği kişinin adını soyadını ve adresini yazar.
6. Postaneye gider.
7. Pul alır/veya mektubu memura verir.
8. Zarfın arkasına sağ üst köşesine pulu yapıştırır.
9. Zarfı posta kutusuna atar veya memura verir.

YURDUMUZ :

AMAÇ 18. Yurdumuzun belli başlı özelliklerini sayabilme.

Davranışlar :

1. Yurdumuzun başkentinin "Ankara" olduğunu söyler.
2. Yurdumuzun belli başlı şehirlerini (İstanbul, İzmir vb.) söyler.
3. Yurdumuzu çevreleyen denizleri sayar.
4. Yurdumuzun belli başlı nehirlerini sayar.
5. Yurdumuzun belli başlı dağlarını sayar.
6. Yurdumuzun belli başlı göllerini sayar.

AMAÇ 19. Türkiye haritasını ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Türkiye haritasını gösterir/söyler.
2. İki farklı ülke haritasından Türkiye haritasını gösterir/söyler.
3. İki'den fazla farklı ülke haritasından Türkiye haritasını gösterir/söyler.
4. Küre üzerinde Türkiye'nin yerini gösterir/söyler.
5. Türkiye haritasını diğerlerinden ayırt eder.

AMAÇ 20. Belli başlı yerleşim birimlerini ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Şehir hayatını ifade eden olay kartında gördüklerini gösterir/söyler.
2. Şehirde otomobillerin, kalabalık caddelerin, marketlerin, toplu taşıma araçlarının, apartmanların olduğunu söyler.
3. Köy hayatını ifade eden olay kartında gördüklerini gösterir/söyler.
4. Köyde traktör, tarla, tavuk, inek, koyun, tek katlı evlerin vb. bulunduğunu söyler.
5. Yerleşim birimlerinden şehir ve köyü ayırt eder.

AMAÇ 21. Toplumdaki işbölümlerini ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Sağlık hizmetlerinde çalışanları (doktor, hemşire vb.) söyler.
2. Eğitim hizmetlerinde çalışanları (öğretmen vb.) söyler.
3. Alış-veriş hizmetlerinde çalışanları (bakkal, kasap vb.) söyler.
4. Bankacılık hizmetlerinde çalışanları (bankacı vb.) söyler.
5. Güvenlik hizmetlerinde çalışanları (polis, bekçi vb.) söyler.
6. İletişim hizmetlerinde çalışanları (postacı, gazeteci vb.) söyler.
7. Ulaşım hizmetlerinde çalışanları (şoför, kaptan vb.) söyler.
8. Üretim hizmetlerinde çalışanları (çiftçi, balıkçı vb.) söyler.
9. Sanat hizmetlerinde çalışanları (tiyatrocu, ressam vb.) söyler.
10. Toplumdaki işbölümlerini ve çalışanları söyler.

DÜNYAMIZ VE GÖKYÜZÜ :

AMAÇ 22. Günün belli başlı zamanlarını ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Günün belli zamanlarını (sabah, öğle, akşam) sayar.
2. Resimli kartlardan sabahı anlatan kartı gösterir/söyler.
3. Sabahleyin yapılanları söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları günün diğer zamanları için de tekrarlanır.

4. Günün zamanlarını sırasıyla söyler.
5. Bulunduğu zamanı söyler.

AMAÇ 23. Gece ve gündüz gökyüzünde gördüklerini söyleyebilme.

Davranışlar :

GÜNDÜZ:

1. Güneşi gösterir/söyler.
2. Bulutu gösterir/söyler.
3. Gündüz gökyüzünde güneşin ve bulutların olduğunu söyler.
4. Gündüz her tarafın aydınlık olduğunu söyler.
5. Gündüz gökyüzünün genellikle mavi renkte olduğunu söyler.

GECE:

1. Yıldızları gösterir/söyler.
2. Ayı gösterir/söyler.
3. Gece gökyüzünde ay ve yıldızların olduğunu söyler.
4. Gece her tarafın karanlık olduğunu söyler.

AMAÇ 24. Yıl, mevsim, ay, hafta, gün ilişkisini kurabilme.

Davranışlar :

1. Haftanın günlerini sayar.
2. Bir haftada 7 gün olduğunu söyler.
3. Bir ayda 4 hafta olduğunu söyler.
4. Bir ayda 30 gün olduğunu söyler.
5. Bir yılda 52 hafta olduğunu söyler.
6. Bir yılda 365 gün olduğunu söyler.
7. Ayların adlarını rastgele sayar.
8. Bir yılda 12 ay olduğunu söyler.
9. Mevsimleri sayar.
10. Bir yılda 4 mevsim olduğunu söyler.

11. Ayları mevsimlere göre ayırır.
12. Bulduğumuz günü, ayı, mevsimi ve yılı söyler.

AMAÇ 25. Belli başlı yeryüzü şekillerini tanıyabilme.

Davranışlar :

1. İki farklı resimli kart arasından "dağ" olanı gösterir/söyler.
2. İki'den fazla resimli kart arasından "dağ" olanı gösterir/söyler.
3. Dağ resmi gösterildiğinde "dağ" olduğunu söyler.
4. İki farklı resimli kart arasından "göl" olanı gösterir/söyler.
5. İki'den fazla resimli kart arasından "göl" olanı gösterir/söyler.
6. Göl resmi gösterildiğinde "göl" olduğunu söyler.

AÇIKLAMA : Orman, deniz, ırmak, ova vb. için de aynı işlem basamakları tekrarlanır.

7. Belli başlı yeryüzü şekillerini sayar.

AMAÇ 26. Ormanın yararlarını sayabilme.

Davranışlar :

1. Resimli kartlardan "orman"ı gösterir/söyler.
2. Ormanın ağaçlar topluluğu olduğunu söyler.
3. Ormanda vahşi hayvanların yaşadığını söyler.
4. Ormanın çevresine yağmur yağdığını söyler.
5. Ormanın havayı temizlediğini söyler.
6. Ormanın toprak kaymasını önlediğini söyler.
7. Ormanda piknik yapıldığını söyler.
8. İstendiğinde ormanın belli başlı yararlarını sayar.

AMAÇ 27. Yönleri tanıyabilme.

Davranışlar :

1. Yönlerin adını söyler.
2. Gerçek ortamda güneşin doğduğu yönü gösterir/söyler.
3. Güneşin doğduğu yöne "doğu" dendiğini söyler.
4. Rüzgâr gülü üzerinden "doğu"yu gösterir/söyler.
5. Harita üzerinden "doğu"yu gösterir/söyler.
6. Bulduğu ortamda "doğu"da neler olduğunu söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları "batı, kuzey ve güney" için de tekrarlanır.

TAŞITLAR VE TRAFİK :

AMAÇ 28. Taşıtları hava, kara ve deniz taşıtları olarak ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Belli başlı taşıtlardan kamyon, otobüs, uçak, tren, gemi vb. gösterir/söyler.
2. Taşıtlardan kamyon, otobüs, tren, otomobil vb. taşıtların karada hareket ettiğini söyler.
3. Karada hareket eden taşıtlara "kara taşıtı" denildiğini söyler.
4. İstendiğinde kara taşıtlarını gösterir/söyler.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları hava, deniz taşıtları için de tekrarlanır.

AMAÇ 29. Taşıtları kullananları tanıyabilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde taşıtları (hava, deniz, kara) sayar.
2. Uçak, helikopter gibi taşıtları kullanan kişilere "pilot" denildiğini söyler.
3. Vapur, gemi vb. taşıtları kullanan kişilere "kaptan" denildiğini söyler.
4. Otomobil, otobüs, kamyon gibi taşıtları kullanan kişilere "şoför" denildiğini söyler.
5. Tren, tramvayı kullanan kişilere "makinist" denildiğini söyler.
6. Pilot, kaptan, şoför ve makinistin kullandığı taşıtları söyler.

AMAÇ 30. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya kurallara uygun geçebilme.

Davranışlar :

1. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya geçerken trafik ışıklarına uyar.
2. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya geçerken trafik polisine uyar.
3. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya kavşaktan geçer.
4. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya yaya geçitlerinden geçer.
5. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya varsa üst geçitlerden geçer.
6. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya varsa alt geçitlerden geçer.
7. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya geçerken (trafik ışığı ve polis yoksa) önce sola, sonra sağa, sonra tekrar sola bakarak yol boş ise geçer.
8. Cadde ve sokakta karşıdan karşıya geçerken acele etmez, gerekirse uzunca bir süre bekler.

AMAÇ 31. Belli başlı trafik kurallarına uyabilme.

Davranışlar :

1. Kaldırımlı yollarda sağ, kaldırımsız yollarda sol tarafta yüründüğünü söyler.
2. Karşıdan karşıya kurallara uygun geçilmesi gerektiğini söyler.
3. Oyun için ayrılan yerlerde oyun oynamak gerektiğini söyler.
4. Gece yolda yürürken açık renk elbiseler giyilmesi gerektiğini söyler.
5. Taşıtlara asılmanın çok tehlikeli olduğunu söyler.
6. Üzeri açık taşıtlarda ve yük üzerinde yolculuk yapılmasının tehlikeli olduğunu söyler.
7. Günlük hayatta belli başlı trafik kurallarına uyar.

ATATÜRK :

AMAÇ 32. Atatürk'le ilgili belli başlı olayları söyleyebilme.

Davranışlar :

1. Atatürk'ün 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıktığını söyler.
2. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşı'nı başlattığını söyler.
3. Atatürk'ün Kurtuluş Savaşıyla yurdumuzu düşmanlardan kurtardığını söyler.
4. Atatürk'ün 23 Nisan 1920'de TBMM'ni açtığını söyler
5. Atatürk'ün 29 Ekim 1923'de Cumhuriyeti kurduğunu söyler.
6. Atatürk'ün ilk Cumhurbaşkanımız olduğunu söyler.
7. Atatürk'ün yurdumuza yollar, okullar, fabrikalar vb. yaptırdığını söyler.
8. Atatürk'ün 10 Kasım 1938'de öldüğünü söyler.

AMAÇ 33. Dinî ve millî bayramları ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. 23 Nisan 'ın Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı olduğunu söyler.
2. 19 Mayıs 'ın Atatürk'ü Anma ve Gençlik ve Spor Bayramı olduğunu söyler.
3. 29 Ekim 'in Cumhuriyet Bayramı olduğunu söyler.
4. 30 Ağustos 'un Zafer Bayramı olduğunu söyler.
5. 23 Nisan, 19 Mayıs, 29 Ekim ve 30 Ağustosta kutlanan bayramların Millî Bayramlar olduğunu söyler.
6. Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nın dinî bayramlar olduğunu söyler.
7. Dinî ve millî bayramları birbirinden ayırt eder.

BAĞIMSIZ YAŞAM BECERİLERİ

AMAÇ 1. Yatağını düzeltebilme.

Davranışlar :

1. Yataktan kalkar.
2. Yorgan ve yastığı uygun bir yere koyar.
3. Çarşafın köşelerinden çekerek düzeltir.
4. Yastığı alır.
5. Yastığı yatağın baş tarafına koyar.
6. Yorganı alır.
7. Yorganın eninin iki köşesinden iki eliyle tutar.
8. Yorganı silkerek düzeltir.
9. Yorganı yatağa serer.
10. Yorganın kırışık bölümlerini düzeltir.
11. İstendiğinde yatağını düzeltir.

AMAÇ 2. Yemek masasını hazırlayabilme.

Davranışlar :

1. Yemek masasının örtüsünü serer.
2. Yemek yiyecek kişilerin sayısını belirler.
3. Yemek yiyecek kişi sayısına göre sandalyeleri düzenler.
4. Her sandalyenin önüne birer tabak koyar.
5. Her tabağın önüne birer peçete koyar.
6. Her tabağın sol tarafına birer çatal koyar.
7. Her tabağın sağ tarafına birer kaşık ve bıçak koyar.
8. Her tabağın yanına birer bardak su koyar.
9. Masanın ortasına ekmek sepetini koyar.
10. İstendiğinde yemek masasını hazırlar.

AMAÇ 3. Yemek masasını toplayabilme.

Davranışlar :

1. Yemeğin yenilmesini bekler.
2. Yemek bittiğinde bardakları bir tepsiye koyar/götürür.
3. Çatal, kaşık ve bıçakları bir kaba koyar/götürür.
4. Tabakları iç içe koyarak götürür.
5. Ekmek sepetini alır/götürür.
6. El bezini alır.
7. El bezi ile masayı siler.
8. Masanın örtüsünü örter.
9. İstendiğinde yemek masasını toplar.

AMAÇ 4. Bulaşık yıkayabilme.

Davranışlar :

1. Sıcak su musluğunu açar.
2. Bulaşık kabına bir miktar sıcak su doldurur.
3. Suyun sıcaklığını ellerini yakmayacak derecede ayarlar.
4. Musluğu kapatır.
5. Bulaşık süngerini alır.
6. Bulaşık süngerine bir miktar deterjan koyar/köpürtür.
7. Bulaşık olan (tabak, kaşık vb.) nesneyi bir eline alır.
8. Bulaşık olan (tabak, kaşık vb.) nesneyi suya batırır.
9. Diğer elindeki bulaşık süngerini nesneye sürter.
10. Yıkama işlemi bitince nesneyi bir kenara koyar.
11. Aynı işlemi bulaşık bitinceye kadar sürdürür.
12. Yıkama işlemi bitince bulaşık süngerini koyar.
13. Bulaşık kabındaki suyu boşaltır/koyar.
14. Soğuk su musluğunu açar.
15. Yıkanan nesnelere teker teker musluğa tutarak durular.
16. Durulama işlemi bitince süngerini yıkar.
17. Musluğu kapatır.
18. Mutfak tezgâhını siler.
19. İstendiğinde bulaşık yıkar.

AMAÇ 5. Çay demleyebilme.

Davranışlar :

1. Çaydanlığı alır.
2. Çaydanlığa yeteri kadar su doldurur.
3. Ocağı yakar.
4. Çaydanlığı ocağa koyar.
5. Demliği çaydanlığın üzerine koyar.
6. Su kaynayıncaya kadar bekler.
7. Su kaynadıktan sonra demliğe bir miktar çay koyar.
8. Kaynayan suyun bir miktarını demliğe boşaltır.
9. Çaydanlığa bir miktar su ekler.
10. Demliği çaydanlığın üzerine koyar.
11. Ocağı kısık ateşte yakar.
12. Çaydanlığı ocağı koyar.
13. 5-10 dk bekler.
14. Ocağı söndürür.

AMAÇ 6. Ekmek dilimleyebilme.

Davranışlar :

1. Ekmek tahtasını alır/koyar.
2. Ekmeği alır.
3. Ekmeği tahtanın üzerine yatay olacak şekilde koyar.
4. Kullandığı eline ekmek bıçağını alır.
5. Diğer eliyle ekmeğin ucuna yakın bölümünden tutar.
6. Bıçağın keskin kısmını ekmeğin uca yakın bölümüne koyar.
7. Bıçağı ekmeğe bastırıp ileri-geri hareket ettirerek keser.
8. Aynı işlem basamaklarıyla ekmeği yaklaşık 3 cm lik dilimler halinde keser.
9. Kesme işlemi bitince ekmeği sepete koyar.
10. Kesme işlemi bitince bıçağı ve ekmek tahtasını yerine koyar.

AMAÇ 7. Ekmeğe bıçakla yumuşak yiyecekler sürebilme.

Davranışlar :

1. Kullandığı eline bıçağı alır.
2. Bıçağın uç kısmına bir miktar yiyecek (bal, yağ, reçel, marmelat vb.) alır.
3. Diğer eline ekmeği alır.
4. Bıçaktaki yiyeceği ekmeğin yüzeyine sürer.
5. Bıçağı yerine koyar.

AMAÇ 8. Kazak, bluz vb. katlayabilme.

Davranışlar :

1. Katlanacak giysiyi (kazak, bluz vb.) alır.
2. Giysinin ters veya düz olduğunu kontrol eder.
3. Ters ise giysiyi düzeltir.
4. Giysinin omuzlarından iki eliyle tutar.
5. Giysiyi düz bir yüzeye etek kısmı kendi tarafında olacak şekilde serer.
6. Giysinin kollarını yanlara açar.
7. Giysinin eninin ortasından katlar.
8. Giysinin kollarını üst üste getirir/düzeltilir.
9. Giysinin kollarını (ikisi birden) omuz kısmından katlayarak giysinin üzerine koyar.
10. Giysinin etek kısmını iki tarafından tutar.
11. Giysiyi ortasından katlayarak etek kısmını boyun kısmının üzerine koyar/düzeltilir.
12. Giysiyi katlanmış vaziyette yerine koyar.

AMAÇ 9. Ütü yapabilme.

Davranışlar :

1. Ütü masasını açar.
2. Ütüyü alır.
3. Ütüyü masanın ütü yerine koyar.
4. Ütünün fişini prize takar.
5. Ütüleyeceği eşyayı (mendil, peçete vb.) masanın üzerine yayar.
6. Ütünün ısınmasını bekler (Ayarlı ütü ise giysiye göre ayarlama).
7. Ütünün kulpundan tutar.
8. Ütüyü, ütülenecek çamaşırın üzerine koyar.
9. Ütüyü eşyanın üzerinde sağa-sola ve/veya öne-arkaya hareket ettirir.
10. Aynı işlemi ütüleme bitinceye kadar sürdürür.
11. Ütüyü masadaki yerine koyar.
12. Ütünün fişini prizden çeker.
13. Ütülediği eşyayı katlar/koyar.
14. Ütünün soğumasını bekler.
15. Ütüyü ve ütü masasını yerine koyar.

AMAÇ 10. İpe çamaşır asabilme.

Davranışlar :

1. Asılacak çamaşırları alır.
2. İpin önüne gelir.
3. Bir tane çamaşır alır.
4. Çamaşır uçlarından tutar.
5. Çamaşır silkeler.
6. Çamaşır ipe serer.
7. Mandal alır.
8. İpe serilmiş çamaşırın iki ucuna mandal tutturur.
9. Çamaşırlar bitinceye kadar aynı işlemleri tekrarlar.

AMAÇ 11. Kahvaltı hazırlayabilme.

Davranışlar :

1. Kahvaltı masasının üzerine örtüyü örter.
2. Reçel, peynir, zeytin, ekme vb. masanın ortasına koyar.
3. Masanın üzerine tabakları koyar.
4. Tabakların yanlarına çatal, bıçak, kaşık koyar.

5. Tabakların önüne bardak koyar.

6. Peçete koyar.

AMAÇ 12. Ayakkabı boyayabilme.

Davranışlar :

1. Yere gazete serer.

2. Ayakkabıları ve boyayı gazetenin üzerine koyar.

3. Boyanın kapağını açar.

4. Ayakkabının bir tekini alıp elini içine sokar/tutar.

5. Boyayı diğer eline alır.

6. Ayakkabının burun kısmından başlayarak boyanın süngerli ucunu dairesel hareketlerle ayakkabıya sürer.

7. Ayakkabıyı çevirerek arkasını ve yanlarını boyar.

8. Boyanan ayakkabıyı gazetenin üzerine koyar.

9. Aynı işlem basamaklarıyla diğer ayakkabıyı boyar.

10. Boyanan ayakkabıyı gazetenin üzerine koyar.

11. Boyanın kapağını kapatır.

12. Ayakkabıları fırçalar ve parlatır.

13. Ayakkabıları ve boyayı yerine koyar.

14. Gazeteyi katlayarak kaldırır.

AMAÇ 13. Bağcık bağlayabilme.

Davranışlar :

1. Bağcığın iki ucundan iki elinin baş ve işaret parmağıyla tutar.

2. Bağcıkların uçlarını üst üste çapraz olacak şekilde tutar.

3. Bağcığın bir ucunu (sol elindeki) diğer elinin (sağ) işaret parmağıyla alt kısımdan geçirir.

4. Sağ elinin baş ve işaret parmağıyla alttan geçen bağcığın ucunu tutar.

5. İki elini zıt tarafa çekerek bağcığı sıkıştırır.

6. Sol elindeki bağcığı sağ elindeki bağcığın üzerine koyarak çapraz vaziyette tutar.

7. Sol elinin baş ve işaret parmağıyla sağ elindeki bağcığın ucunu tutar.

8. Sol elinin işaret parmağıyla sol elindeki bağcığın ucunu iterek aradan geçirir.

9. Sağ elinin baş ve işaret parmağıyla sol eliyle ittiği bağcığın ortasından tutar.

10. Sol elindeki bağcığı tutarken sağ elindeki bağcığı çekerek bağlar.

AMAÇ 14. Çekiçle çivi çakabilme.

Davranışlar :

1. Malzemeleri (çekici, çivi, tahta) hazırlar.
2. Kullandığı eline çekici alır.
3. Kullandığı eliyle çekicin sağ kısmının uca yakın bölümünden yuvarlak kısmı aşağıda olacak şekilde tutar.
4. Diğer eline çivi alır.
5. Tahtada çivi çakacağı bölgeyi belirler.
6. Çivi baş ve işaret parmaklarıyla sivri kısmı aşağıda olacak şekilde tahtanın üzerinde tutar.
7. Elindeki çekikle çiviye vurur.
8. Çivinin yarısı tahtaya geçinceye kadar vurma işlemini sürdürür.
9. Çivi tuttuğu elini çeker.
10. Çivi, tahtaya tamamen geçinceye kadar vurma işlemini sürdürür.
11. Çekici yerine koyar.

MOTOR BECERİLER

AMAÇ 1. Düzen hareketlerini yapabilmek.

Davranışlar :

1. İstendiğinde (tek veya çift) sıraya girer.
2. İstendiğinde sırasında "hazır ol" komutunu (elleri yanlarda, ayaklarını birleştirerek) yerine getirir.
3. İstendiğinde sırada "rahat" komutunu (ellerini arkada bağlayarak, sol ayağını yana açarak) yerine getirir.
4. İstendiğinde sırada "sola dön" komutunu (ayakları açık vaziyette, vücudunu sola çevirip, sağ ayağını sol ayağının yanına getirerek) yerine getirir.
5. İstendiğinde sırada "sağa dön" komutunu (ayakları açık vaziyette, vücudunu sağa çevirip, sol ayağını sağ ayağının yanına getirerek) yerine getirir.
6. İstendiğinde sırada "geriye dön" komutunu (ayakları açık vaziyette, vücudunu soldan geriye çevirerek, sağ ayağını sol ayağının yanına getirerek) yerine getirir.
7. Verilen komutları sırada yerine getirir.

AMAÇ 2. Sıra halinde komutlara uygun ritmik yürüyebilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde sıraya girer.
2. Sırasında "hazır ol", "rahat", "sağa dön", "sola dön", "geriye dön" komutlarını yerine getirir.
3. "Yerinde say" komutuyla sol ayağıyla başlayarak kollarını omuzdan tek tek öne ve arkaya hareket ettirerek yerinde sayar.

4. "Uygun adım marş" komutuyla, sol ayağıyla adım atarak ritmik yürür.
5. "Dur" komutuyla sağ ayağını sol ayağının yanına koyup kollarını yanına getirerek durur.

AMAÇ 3. Engelli koşu yapabilme.

Davranışlar :

1. Başlama çizgisine gelir.
2. İşaretle koşar.
3. Koşarken 15-20 cm lik bir engel üzerinden atlar.
4. Koşarken 15-20 cm lik birden fazla engel üzerinden atlar.
5. Belirlenen hedefe kadar 15-20 cm lik engelleri atlayarak koşar.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları engellerin yüksekliği artırılarak tekrarlanır.

AMAÇ 4. Sürünerek belirlenen hedefe ulaşabilme.

Davranışlar :

1. Yere yüzükoyun yatar.
2. Yere uzanmış vaziyette iki kolunun elle dirsek arasındaki bölümü üzerinde durur.
3. Yere uzanmış vaziyette bir kolunu öne koyar.
4. Vücudunu öne doğru iterek sürünür.
5. Diğer kolunu öne koyar.
6. Vücudunu öne doğru iterek sürünür.
7. Sürünerek belirlenen mesafeye ulaşır.

AMAÇ 5. Grupla kurallı top oyunları oynayabilme.

Davranışlar :

1. Oyunu izler.
2. Oyunla ilgili sorulara cevap verir.
3. Yardımla oyuna katılır.
4. Bağımsız olarak oyuna katılır.
5. Grupla kurallı top oyunları oynar.

AMAÇ 6. İp atlayabilme.

Davranışlar :

1. İki eliyle ipin iki ucunu tutar.
2. Ellerini yana doğru açar.

3. İpi arkadan öne, başının üstünden aşırarak çevirir.
4. Çift ayağıyla zıplayarak ipi ayaklarının altından geçirir.
5. İstenilen süre kadar ip atlar.

AMAÇ 7. Barfiks hareketlerini yapabilme.

Davranışlar :

1. İki eliyle barı tutar.
2. Barı tutarak bir süre asılı kalır.
3. Barı tutarak öne geriye sallanır.
4. Barı tutarak barda vücudunu yukarı doğru çeker.
5. Çenesini bara değdirir.
6. Barı tutarak barda vücudunu yukarı doğru istenilen sayıda çeker.

AMAÇ 8. Çember yuvarlayabilme.

Davranışlar :

1. Çemberi yuvarlar.
2. Yürürken tek eliyle çemberi yerde tekerlek şeklinde çevirir.
3. Yürürken tek eliyle çemberi yerde tekerlek şeklinde çevirerek belirlenen mesafeye gider.
4. Koşarken tek eliyle çemberi yerde tekerlek şeklinde çevirir.
5. İstenilen mesafeye kadar çemberi yerde tekerlek şeklinde çevirir.

AMAÇ 9. Minder üzerinde ters takla atabilme.

Davranışlar :

1. Minderin önüne gelir.
2. Mindere arkasını dönerek durur.
3. Çömelik vaziyette oturur.
4. Ellerini omuzlarının üzerinde ters çevirir.
5. Kendini arkaya doğru hızla atar.
6. Ellerinin iç kısmı mindere değdiğinde ayaklarını arkaya doğru atar.
7. Ayağa kalkar.

AMAÇ 10. Hentbol oyuna hazırlayıcı oyunlar oynayabilme.

Davranışlar :

1. Topu iki eliyle tutarak göğüs hizasından karşısındakine atıp/tutar.
2. Topu iki eliyle tutarak göğüs hizasından yere bir kere vurdurarak karşısındakine atıp/tutar.

3. Topu bir eliyle karşısındakine atar.
4. Durduğu yerde topa tek eliyle yere vurarak saydırır.
5. Yürürken topu tek eliyle yere vurdurarak saydırır.
6. Koşarken topu tek eliyle yere vurdurarak saydırır.
7. Topu tek eliyle yerde saydırırken tutup karşısındakine atar.
8. Belli mesafede durarak topu tek eliyle kaleye atar.
9. Topu tek eliyle saydırarak belli mesafeye getirir ve topu kaleye atar.
10. Karşılıklı üç kişi paslaşarak topu kaleye atar.

AÇIKLAMA : Voleybol, basketbol, futbol oyunları da kurallarına uygun benzer analizler yapılarak öğretilir.

OYUN VE SANAT ETKİNLİKLERİ

AMAÇ 1. Parçalara bölünmüş nesne resminin parçalarını birleştirerek tamamlayabilme.

Davranışlar :

1. Resmi gösterilen nesnenin adını söyler.
2. İki parçadan oluşan ve yarısı tamamlanmış nesne resminin diğer parçasını modele bakarak yerine koyar.
3. İki parçadan oluşan nesne resminin parçalarını modele bakıp birleştirerek tamamlar.
4. İki parçadan oluşan nesne resminin parçalarını model kaldırıldığında birleştirerek tamamlar.
5. 4-6 parçadan oluşan nesne resminin yarısı gösterildiğinde adını söyler.
6. 4-6 parçadan oluşan ve 3/4'ü tamamlanmış nesne resminin parçasını yerine koyarak tamamlar.
7. 4-6 parçadan oluşan ve 2/4'ü tamamlanmış nesne resminin parçalarını yerine koyarak tamamlar.
8. 4-6 parçadan oluşan 1/4'ü tamamlanmış nesne resminin parçalarını yerine koyarak tamamlar.
9. Adı söylendiğinde 4-6 parçadan oluşan nesne resminin tüm parçalarını birleştirerek tamamlar.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları parça sayıları artırılarak tekrarlanır.

AMAÇ 2. Eksik nesne resimlerini çizerek tamamlayabilme.

Davranışlar :

1. Resmi gösterilen nesnenin adını söyler.
2. 3/4'ü çizilmiş nesne resminin eksik bölümünü çizerek tamamlar.
3. 2/4'ü çizilmiş nesne resminin eksik bölümlerini çizerek tamamlar.
4. 1/4'ü çizilmiş nesne resminin eksik bölümlerini çizerek tamamlar.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları ile insan resmi tamamlanır.

AMAÇ 3. Cetvel kullanarak çizgi çizebilme.

Davranışlar :

1. Cetveli alır.
2. Cetveli kağıdın üzerine koyar.
3. Eliyle cetvelin üzerinden bastırır.
4. Diğer eline kalemi alır.
5. Kalemi cetvele değdirerek kağıda koyar.
6. Kalemle cetvel boyunca çizgi çizer.
7. Cetvelle basit şekiller çizer.

AMAÇ 4. Yırtma-yapıştırma çalışmalarını yapabilme.

Davranışlar :

1. Yırtma-yapıştırma malzemelerini (kalem, tutkal, renkli eliş kâğıtları, şekil çizili kağıt vb.) gösterir/söyler.
2. Kâğıt üzerinde yırtma-yapıştırma yapılacak bölgeyi belirler (kare, üçgen, daire vb.).
3. Şeklin bir bölümüne yeteri kadar tutkal sürer.
4. Bir eline renkli eliş kâğıdını alır.
5. Diğer eline kalemi alır.
6. Eliş kâğıdının bir ucunu şeklin tutkallı bölümüne koyar.
7. Kalem ucunu eliş kâğıdının üzerine bastırır.
8. Eliş kâğıdını çeker.
9. Kâğıt üzerindeki şeklin tamamı bitene kadar aynı işlemi sürdürür.

AÇIKLAMA : Aynı işlem basamakları ile karmaşık bir şekil farklı renklerle kompozisyon anlatan resimlerle de çalışılır.

AMAÇ 5. Kalın ve ince sesleri ayırt edebilme.

Davranışlar :

1. Dinlediği iki ses arasından "kalın ses"in kaynağını gösterir/söyler.
2. Dinlediği iki ses arasından "ince ses"in kaynağını gösterir/söyler.
3. Kalın ve ince sesleri birbirinden ayırt eder.
4. İstendiğinde kalın ve ince ses çıkarır.

AMAÇ 6. Müzik dinlenen araçları tanıyabilme.

Davranışlar :

1. M¼zik dinlenen araçlardan "teyp"i gösterir/söyler.
2. M¼zik dinlenen araçlardan "radyo"yu gösterir/söyler.
3. M¼zik dinlenen araçlardan "TV."yi gösterir/söyler.

AÇIKLAMA: Oyun ve sanat etkinliklerinde öğrencilerin ilgileri ve becerileri doğrultusunda programdaki amaçları destekleyici faaliyetler belirlenir. Bu tür faaliyetlerin çeşitlendirilmesi, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve becerilerini geliştirici etkinlikler olarak düşünölmektedir. Artık malzemelerle (kumaş vb.) keserek, yapıştırarak, boyayarak yapılan çalışmalar, müzikli bireysel ve grup oyunları ve benzeri çalışmalar bunlara örnek olarak verilebilir.

AKADEMİK BECERİLER

OKUMA-YAZMA ÇALIŞMALARI:

AMAÇ 1. Okumaya işlerlik kazandırabilme.

Davranışlar :

1. Verilen bir metni okur/anlatır.
2. Öykü, masal, şiir vb. okur/anlatır.
3. Gazete, dergi vb. okur/anlatır.
4. İki kişi ile karşılıklı sesli okur.

AMAÇ 2. Yazmaya işlerlik kazandırabilme.

Davranışlar :

1. Verilen bir metni bakarak yazar.
2. Okunan basit bir metni yazar.
3. Okuduğı basit bir metni kendi c¼mleleriyle yazar.
4. Gördüğü, yaşadığı vb. olayı anlatır.
5. Gördüğü, yaşadığı vb. olayı yazarak anlatır.
6. Yazdığını okur.

AMAÇ 3. Noktalama işaretlerinden (.) nokta işaretini kullanabilme.

Davranışlar :

1. Nokta (.) işaretini gösterir/söyler.
2. Bir metin üzerindeki (.) işaretlerini gösterir/söyler.
3. (.) işaretinin kullanıldığı yerleri söyler.
4. (.) işaretinden sonra c¼mlelerin nasıl devam ettiğini söyler.

5. 4-5 cümlelik metinleri yazarken (.) işaretini yerinde kullanır.

6. Yazdığı yazılarda (.) işaretini yerinde kullanır.

AÇIKLAMA: Aynı işlem basamakları diğer noktalama işaretlerinde de tekrarlanır.

RİTMİK SAYMALAR:

AMAÇ 4. 20'den geriye doğru 1'er ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 10'dan geriye 1'er ritmik sayar.
2. 20'den geriye 1'er ritmik sayar.
3. 10 ile 20 arasındaki bir sayıdan başlayarak geriye doğru 1'er ritmik sayar.

AMAÇ 5. 50'den geriye doğru 2'şer ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 10 dan geriye doğru 2'şer ritmik sayar.
2. 1 ile 10 arasında verilen bir sayıdan başlayıp geriye doğru 2'şer ritmik sayar.
3. 20 den geriye doğru 2'şer ritmik sayar.
4. 10 ile 20 arasında verilen bir sayıdan başlayıp geriye doğru 2'şer ritmik sayar.
5. 50 den başlayarak geriye doğru 0' a kadar 2'şer ritmik sayar.
6. 50' ye kadar olan sayılar arasında verilen bir doğal sayıdan başlayarak geriye doğru belirtilen bir doğal sayıya kadar 2'şer ritmik sayar.

AMAÇ 6. 100'den başlayarak geriye doğru 10'ar ve 5'er ritmik sayabilme.

Davranışlar :

1. 10 un katı olan bir doğal sayıdan başlayarak geriye doğru belirtilen bir doğal sayıya kadar 10'ar ritmik sayar.
2. 5'in katı olan bir doğal sayıdan başlayarak geriye doğru belirtilen bir doğal sayıya kadar 5'er ritmik sayar.

KÜMELER:

AMAÇ 7. Kümeyi ve elemanı kavrayabilme.

Davranışlar :

1. İstendiğinde sınıftaki çeşitli nesnelere (oyuncak, kalem, silgi vb.) özelliklerine göre kutulara ayırır.
2. Her kutunun birer küme oluşturduğunu söyler (oyuncaklar kümesi, kalemler kümesi vb.).
3. Resimli kartlardan veya kitaptan kümeleri gösterir/söyler.
4. Bir kümeyi oluşturan varlıkların adlarını söyler.
5. Çizilen nesne gruplarını daire içine alarak kümeler oluşturur.
6. Her kümenin adını söyler.
7. Her kümenin eleman sayısını yazar/söyler.
8. Verilen bir varlığın belirtilen bir kümeye ait olup olmadığını söyler.

AMAÇ 8. Kümeler arasındaki eşitlik ve denklik ilişkilerini kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Eleman sayıları aynı olan iki kümenin elemanlarını sayarak yazar/söyler.
2. Elemanları ve eleman sayıları aynı olan iki kümenin elemanlarını birebir eşleyerek kümelerin eşit olduğunu söyler.
3. Verilen iki kümenin birbirine eşit olup olmadığını söyler.
4. Eleman sayısı aynı olan iki kümenin elemanlarını birebir eşleyerek kümelerin denk olduğunu söyler.
5. Verilen iki kümenin birbirine denk olup olmadığını söyler.

AMAÇ 9. Kümeler üzerinden toplama ve eşittir kavramını kazanabilme

Davranışlar :

1. Eleman sayıları aynı olan iki kümeyi eşleyerek eleman sayılarının eşit olduğunu söyler.
2. Eleman sayıları aynı olan iki kümeyi eşleyerek kümeler arasında eşittir (=) işaretini koyar.
3. Bir elemanlı bir kümeyi aynı tip bir nesne daha ekleyerek sonucunu söyler.
4. Bir elemanlı bir kümeye aynı tip bir nesne ekleyerek sonucu ayrı bir kümede toplar.
5. Birer elemanlı iki kümenin elemanlarını toplayarak iki elemanlı bir küme oluşturur.
6. Bir, bir daha iki ettiğini söyler.
7. Birer elemanlı iki küme arasına (+) toplama işareti koyarak iki elemanlı bir küme oluşturur.
8. Birer elemanlı iki küme arasında (+) toplama işareti koyarak (=) işaretinden sonra iki elemanlı bir küme oluşturur.
9. Artı (+) işaretinin "toplama" anlamına geldiğini söyler.

AMAÇ 10. Toplama işlemini yapabilme.

Davranışlar :

1. İşlem ve sözlü problemler eldesiz toplamayı gerektirecek şekilde, bir basamaklı iki doğal sayıyı alt alta ve yan yana toplar.
2. İşlem ve sözlü problemler eldesiz toplamayı gerektirecek şekilde, iki basamaklı bir doğal sayı ile bir

basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

3. İşlem ve sözlü problemler eldesiz toplamayı gerektirecek şekilde, iki basamaklı iki doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

4. İşlem ve sözlü problemler eldesiz toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

5. İşlem ve sözlü problemler eldesiz toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayı ile iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

6. İşlem ve sözlü problemler eldesiz toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayı ile üç basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

7. İşlem ve sözlü problemler birler basamağında eldeli toplamayı gerektirecek şekilde, iki basamaklı bir doğal sayı ile bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

8. İşlem ve sözlü problemler 1'ler basamağında eldeli toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayı ile iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

9. İşlem ve sözlü problemler 1'ler basamağında eldeli toplamayı gerektirecek şekilde iki basamaklı iki doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

10. İşlem ve sözlü problemler 1'ler eldeli toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayı ile iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

11. İşlem ve sözlü problemler 1'ler ve 10'lar basamağında eldeli toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayı ile iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

12. İşlem ve sözlü problemler eldeli toplamayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı iki doğal sayıyı alt alta yazarak toplar.

AMAÇ 11. Çıkarma işlemi yapabilme.

Davranışlar :

1. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde, bir basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

2. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde, iki basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

3. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

4. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde, iki basamaklı bir doğal sayıdan iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

5. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayıdan iki basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

6. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirmeyecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayıdan üç basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

7. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirecek şekilde, iki basamaklı bir doğal sayıdan bir basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

8. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayıdan iki

basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

9. İşlem ve sözlü problemler onluk bozmayı gerektirecek şekilde, üç basamaklı bir doğal sayıdan üç basamaklı bir doğal sayıyı alt alta yazarak çıkarır.

AÇIKLAMA: Aynı işlem basamakları 10'lar ve 100'ler basamağındaki onluk bozma işlemleri için de tamamlanır.

KESİR KAVRAMI:

AMAÇ 12. Yarım kesrini kavrayabilme

Davranışlar :

1. Bir nesnenin yarısının "yarım" ve kendisinin "bütün" olduğunu söyler.
2. Elma, bir yaprak, kağıt vb. varlıkların yarısını gösterir.
3. 10 ve 20 kalemin yarısının kaç kalem olduğunu söyler.
4. 10'a kadar çift sayıda verilen bir grup elemanın yarısını söyler.
5. Verilen iki yarımdan bir bütün elde eder.
6. Verilen bir bütünü (ekmek, elma, kağıt vb.) ikiye bölerek iki yarım elde eder.

ÖLÇÜLER:

AMAÇ 13. Zaman ölçülerinden "saat"i kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Saati gösterir/söyler.
2. Akrep ve yelkovanı gösterir/söyler.
3. Akrepin saati, yelkovanın dakikayı gösterdiğini söyler.
4. Tam saatleri gösterir/söyler.
5. Buçuklu (yarım) saatleri gösterir/söyler.
6. Çeyrek saatleri gösterir/söyler.
7. Saatteki rakamların aralarının 5'er dakika olduğunu söyler.
8. Bir günün 24 saat olduğunu söyler.
9. Sorulduğunda saatin (...geçiyor, ... var) kaç olduğuna cevap verir.

AMAÇ 14. Değer ölçülerinden "para"yı kavrayabilme.

Davranışlar :

1. Bozuk para ve banknotları gösterir/söyler.
2. Gösterilen paranın önünde ve arkasında gördüklerini söyler.
3. Gösterilen paranın kaç lira olduğunu söyler.

4. Gösterilen para ile neler alabileceğini söyler.
5. Paraları birbirlerinden ayırt eder.
6. Paralar içinden adı söylenen parayı gösterir.
7. Verilen paraları sayarak toplam kaç lira olduğunu söyler.
8. Paraları küçükten büyüğe doğru sıralar.

Haftalık ders çizelgesi